

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZRAČNOM PROMETU

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM IZMJENA I DOPUNA ZAKONA PROISTEĆI

Zračni promet u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o zračnom prometu («Narodne novine» broj 132/98 i 178/04), Zakonom o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu («Narodne novine» broj 132/98), Zakonom o zračnim lukama («Narodne novine» broj 19/98), Zakonom o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe («Narodne novine» broj 19/98) i podzakonskim propisima te međunarodnim ugovorima kojih je Republike Hrvatska potpisnica.

Zakon o zračnom prometu, kao temeljni zakon koji uređuje pitanja zračnog prometa sadrži odredbe o uređenju zračnog prometa u zračnom prostoru Republike Hrvatske i nadležnostima u tom prostoru, uvjetima za sigurno odvijanje zračnog prometa, zračnom prijevozu i drugim djelatnostima u zračnom prometu, upisu u Hrvatski registar civilnih zrakoplova, državnoj pripadnosti i registracijskim oznakama zrakoplova, uvjetima za sigurnu uporabu zrakoplova i zrakoplovnih uređaja, aerodroma, uvjetima kojima mora udovoljavati zrakoplovno kao i drugo stručno osoblje, pružanju usluga u zračnoj plovidbi, istraživanju ugrožavanja sigurnosti zrakoplova i nesreća zrakoplova, potrazi i spašavanju zrakoplova, zaštiti zračnog prometa, mjerama zaštite okoliša i zaštite stanovništva od buke zrakoplova, inspeksijskom nadzoru, nadležnostima Ministarstva i drugih tijela, ministara i njihovim ovlastima, te o prekršajima u zračnom prometu.

Republika Hrvatska je od 9. svibnja 1992., na temelju pristupa (akcesije), stranka Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, odnosno članica Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) koja je osnovana istom Konvencijom u svrhu razvijanja načela, tehnologije te poticanja i razvoja međunarodnoga zračnog prometa.

Republika Hrvatska je i članica Europske konferencije civilnog zrakoplovstva (European Civil Aviation Conference – ECAC) i Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe (European Organization for the Safety of Air Navigation – EUROCONTROL).

Uz to Uprava zračnog prometa u sastavu Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka je od 16. ožujka 2004. punopravni član europske organizacije Zajedničkih zrakoplovnih vlasti (Joint Aviation Authority – JAA). Nužno je istaknuti da je punopravno članstvo u Zajedničkim zrakoplovnim vlastima i potpuno usvajanje njihovih zahtjeva također jedan od preduvjeta za pristupanje Europskoj uniji.

Ove međunarodne organizacije svojim propisima kao što su Rezolucije, ESARR-i i Joint Aviation Requirements (JARs), utvrđuju zrakoplovne standarde koje su zrakoplovne vlasti Republike Hrvatske dužne implementirati u svoj pravni sustav.

Nadalje, početkom 2006. potpisan je Sporazum o Zajedničkom europskom zračnom prostoru (ECAA Agreement). Cilj Sporazuma je potpuna harmonizacija hrvatskog nacionalnog zakonodavstva u području zračnog prometa sa zakonodavstvom Europske Unije. Potpisivanjem ovog Sporazuma Republika Hrvatska se obvezala implementirati u svoje zakonodavstvo uredbu i direktive koje su obuhvaćene tim Sporazumom, sukladno fazama definiranim u Sporazumu.

Uz to valja spomenuti da je preuzimanje europske regulative jedan od uvjeta pridruživanja u EU. Prvenstveno ta obveza proizlazi iz nedavno završenog procesa bilateralnog screeninga za poglavlje Prometne politike – zračni promet. Tijekom priprema za bilateralni screening izrađeni su strateški dokumenti (Non-paper i screening lista) u kojima se Republika Hrvatska, preko djelokruga nadležnih tijela, obvezala poduzeti određene akcije koje će pokazati stupanj prilagođenosti i spremnosti Republike Hrvatske da postane članica EU. Tako je Uprava zračnog prometa preuzela obvezu uskladiti se sa uredbama i direktivama koje je Europska komisija odredila kao odlučujuće u procesu pregovora za ulazak u EU.

Punopravno članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji, kao jezgri demokratskih sloboda i gospodarskog razvoja temeljni je cilj Republike Hrvatske. Jedan od ključnih preduvjeta u tom procesu, osim provedbe unutarnjih reformi i snažnijeg gospodarskog razvoja, je i preuzimanje Europske regulative i europskih zrakoplovnih standarda.

Prema tome, izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu potaknute su, prije svega, zbog usklađivanja važećih odredaba s pravnom stečevinom Europske unije. Također, izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu sadrže odredbe kojima se važeći Zakon usklađuje sa nekim međunarodno preuzetim obvezama i praksom, a koje je bilo nužno hitno implementirati.

Tako u postupku približavanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, u procesu usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe, a koji je utvrđen Nacionalnim programom za pristupanje Republike Hrvatske Europskoj Uniji - 2007. usvojenim na sjednici Vlade Republike Hrvatske 18. siječnja 2007. godine, Zakon o zračnom prometu usklađuje se s:

- Uredbom Vijeća (EEZ) broj 2407/92 od 23. srpnja 1992. o licenciranju zračnih prijevoznika koja se posebno bavi pravom osnivanja zračnih prijevoznika i izdavanjem Operativne licence. Osnovno načelo Uredbe je da ako zračni prijevoznik udovoljava kriterijima u odnosu na ekonomsku i tehničku sposobnost tada ima pravo da mu se izda Operativna licenca. Operativna licenca se može izdati isključivo zračnim prijevoznicima koji posjeduju važeću Svjedodžbu o sposobnosti (Air Operator Certificate – AOC), koja garantira tehničku sposobnost. Operativna licenca je važeća dok zračni prijevoznik udovoljava propisanim uvjetima.

- Direktivom Vijeća 2000/79/EZ od 27. studenoga 2000. o Europskom sporazumu o radnom vremenu mobilnih djelatnika u civilnom zrakoplovstvu, koji su zaključili Udruga europskih zračnih prijevoznika (Association of European Airlines - AEA), Europska federacija prometnih djelatnika (European Transport Workers' Federation - ETF), Europska udruga pilota (European Cockpit Association - ECA), Europska udruga regionalnih zračnih prijevoznika (European Regions Airline Association -ERA) i Međunarodna udruga zračnih prijevoznika (International Air Carrier Association -IACA) kojom su socijalni partneri

utvrdili i donijeli određena pravila koja se posebno primjenjuju na mobilne djelatnike u zračnom prijevozu. Direktivom je ustanovljen sveobuhvatni okvir unutar kojeg je moguće propisivati ograničenja radnog vremena. U skladu s Direktivom mobilni djelatnici ne smiju raditi više od 2 000 sati godišnje, vrijeme leta je ograničeno na najviše 900 sati godišnje. Mobilni djelatnici imaju pravo: na najmanje četiri tjedna godišnjeg odmora, najmanje 96 slobodnih dana u godini, najmanje 7 slobodnih dana mjesečno. Također imaju pravo na za njih besplatan zdravstveni pregled, odgovarajuću zaštitu na radu, te na prehranu tijekom rada. Cilj Direktive je povećanje sigurnosti odvijanja zračnog prometa koje se postiže otklanjanjem mogućnosti zamora i stresa mobilnih djelatnika.

- Uredbom 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje Jedinstvenog europskog neba (okvirna Uredba), Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća 550/2004 od 10. ožujka 2004. o pružanju usluga u zračnoj plovidbi unutar Jedinstvenog europskog neba (Uredba o pružanju usluga) i Uredbom Komisije (EZ-a) 2096/2005 od 20. prosinca 2005. o zajedničkim zahtjevima za pružanje usluga u zračnoj plovidbi, koje su, uz Uredbu 551/2004 o organizaciji i korištenju zračnog prostora unutar Jedinstvenog europskog neba i Uredbu 552/2004 o interoperabilnosti europske mreže upravljanja zračnim prometom, dio tzv. Single European Sky (SES) regulative koju je Republika Hrvatska temeljem potpisivanja ECAA Sporazuma obvezna implementirati u svoje zakonodavstvo. Prema tim uredbama svaka država članica mora imenovati Nacionalno nadzorno tijelo čija zadaća će prije svega biti certificiranje i kontinuirani nadzor nad pružateljima usluga u zračnoj plovidbi, kao i drugi s time vezani poslovi. Budući da je smisao osnivanja Nacionalnog nadzornog tijela povećanje sigurnosti u zračnoj plovidbi, ta zadaća je, ovim izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu, u Republici Hrvatskoj povjerena Agenciji kao tijelu čiji cilj i jest upravo briga za sigurnost cjelokupnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

Usklađivanje sa navedenom EU regulativom učinjeno je uvođenjem pojma operativne licence, koji do sada nije postojao, a posjedovanje koje je temelj za operiranje zračnih prijevoznika u EU, zatim izmjenama i dopunama Zakona u dijelu koji se odnosi na radno vrijeme, vrijeme leta i odmora članova posade zrakoplova, te izmjenama i dopunama koje se odnose na usluge u zračnoj plovidbi i certificiranje i nadzor pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

Predložene izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu potaknute su kako zbog navedenog usklađivanja postojećih odredaba sa međunarodno preuzetim obvezama i praksom tako i temeljem pisanih nalaza predstavnika međunarodnih organizacija koji su obavljali audit (nadzor) provedenih korektivnih mjera zrakoplovnih vlasti Republike Hrvatske na unapređenju zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj.

Također valja naglasiti da je u sklopu II. faze CARDS Projekta zrakoplovne sigurnosti i kontrole zračnog prometa (Aviation safety and Air Traffic Control – ASATC), za Republiku Hrvatsku, točnije za Upravu zračnog prometa, kao i za ostale zemlje uključene u ovaj projekt, izrađen opsežan dokument pod nazivom «Petogodišnji nacionalni strateški plan u avijaciji» (Strategic business plan – SBP). Svrha SBP-a je utvrditi postojeće stanje (slabosti, nedostatke, opasnosti, mogućnosti), popis mjera koje bi trebalo primijeniti u određenom razdoblju, financijsku projekciju za Upravu zračnog prometa do 2011. godine te općenite preporuke o tome što bi Uprava zračnog prometa prvenstveno morala napraviti radi uspješne primjene SBP-a.

Utvrđeno je da je postojeće stanje takvo da su obveze koje će za Republiku Hrvatsku proizaći ne samo ulaskom u punopravno članstvo u EU, nego već i potpisivanjem Sporazuma o Zajedničkom europskom zračnom prostoru, u disproportiji sa trenutnim mogućnostima Uprave zračnog prometa (neodgovarajuća organizacija, nedostatak stručnih ljudi), da je legislativu potrebno kontinuirano prilagođavati pravnoj stečevini EU, da Uprava zračnog prometa trenutačno izvršava samo dio od velikog broja funkcija u avijaciji (sudjelovanje i davanje mišljenja u kreiranju politike vezane za zračni promet te priprema, primjena i nadzor primjene propisa u civilnom zračnom prometu).

Preporučeno je da Uprava zračnog prometa postane administrativno i financijski neovisna državna institucija, da između ostalog bude uspostavljena kao Nacionalno nadzorno tijelo (National supervisory authority – NSA) koje će nadzirati sigurnost zračnog prometa i biti ovlaštena certificirati pružatelje usluga u zračnoj plovidbi, u skladu sa Direktivama EU kojima je propisana obveza uspostave takvog tijela u državama članicama i obveza certificiranja pružatelja tih usluga, da je potrebno u potpunosti implementirati obveze koje proizlaze iz Sporazuma o Zajedničkom europskom zračnom prostoru, da je potrebno planirati i provesti povećanje broja osoblja i dovesti plaće na potrebnu razinu, budući je trenutno stanje takvo da se smanjuje broj zaposlenih u Upravi zračnog prometa dok stručne osobe nemaju motivaciju zaposliti se u Upravi.

Stoga su izmjene i dopune Zakona o zračnom prometu, između ostalog, usmjerene na osnivanje Agencije za civilno zrakoplovstvo, prikladne i praktične organizacije izvan sustava državne uprave koja će autonomno provoditi u okviru svoje djelatnosti upravne i druge poslove koji se odnose na zračni promet, zračne luke, poslove od značaja za sigurnost zračne plovidbe, a naročito kontinuirani nadzor zrakoplovnih operatora, licenciranog zrakoplovnog osoblja i plovidbenosti zrakoplova (što uključuje i održavanje zrakoplova) kao i ukupan nadzor zračnog prometa (što uključuje aerodrome, zaštitu zračnog prometa i nadzor kontrole zračnog prometa), kao i druge poslove koji su joj stavljeni u nadležnost, a sve to s razlogom da tu istu autonomnost nije moguće ostvariti unutar trenutno postojećeg sustava državne uprave. Time bi se osigurao ICAO standard za uspostavu i upravljanje sustavom sigurnosti zračnog prometa (Standard je propisan u ICAO Oversight Manual; Doc 974-AN/959).

Agencija za civilno zrakoplovstvo osniva se kao pravna osoba koja na temelju javnih ovlasti samostalno obavlja poslove određene ovim Zakonom. Agencija predstavlja stručnu organizaciju koja sukladno brzom tehničko-tehnološkom razvoju u području civilnog zrakoplovstva omogućava praćenje i provođenje međunarodnih standarda nužnih za ispunjenje odgovornosti države za kontrolu sigurnosti zračnog prometa. Osnivanjem Agencije za civilno zrakoplovstvo omogućilo bi se obavljanje stručnih poslova s područja civilnog zrakoplovstva, u svrhu nadzora sigurnosti u zračnom prometu od strane visoko obrazovanih stručnjaka koji posjeduju posebnu stručnost i znanje kakvu međunarodne norme zahtijevaju, a koje je Republika Hrvatska članstvom u navedenim međunarodnim organizacijama prihvatila kao obvezu.

Bitno je na kraju napomenuti da se donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu osigurava kontinuirano usklađivanje i provođenje postojećih propisa s rješenjima, normama i preporukama predviđenim u međunarodnim ugovorima kojima je Republika Hrvatska pristupila ili namjerava pristupiti te u *acquis communautaire*. Prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o zračnom prometu, gospodarski i pravni odnosi

sudionika u zračnom prometu, kako fizičkih, tako i pravnih osoba, uređeni su na temelju tržišnog i svijetu otvorenog gospodarstva, slobodne tržišne utakmice i izjednačavanja prava i obveza svih sudionika.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Budući da se ovim Zakonom osniva Agencija za civilno zrakoplovstvo, sredstva za početak rada Agencije osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske u okviru sredstava za rad Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. Tako je u Državnom proračunu za 2007. na aktivnosti A587049 – Osnivanje Agencije za civilno zrakoplovstvo, osiguran iznos od 3 milijuna kuna.

Provođenje ostalih odredaba ovoga Zakona ne zahtijeva osiguranje posebnih sredstava u državnom proračunu.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Budući da je Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu dio je Nacionalnog programa za pristupanje Republike Hrvatske Europskoj Uniji - 2007., na temelju odredbe članka. 161 stavak 1. Poslovnika hrvatskog sabora predlaže se donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZRAČNOM PROMETU

Članak 1.

(1) U Zakonu o zračnom prometu („Narodne novine“, broj 132/98 i 178/04), u članku 2. iza točke 3) dodaje se nova točka 3a) koja glasi:

„3a) *blok zračnog prostora (Airspace Block)*: zračni prostor utvrđenih dimenzija, u prostoru i vremenu, unutar kojega se pružaju usluge u zračnoj plovidbi;

(2) Iza točke 4) dodaje se nova točka 4a) koja glasi:

„4a) *funkcionalni blok zračnog prostora (Functional Airspace Block – FAB)*: blok zračnog prostora utvrđen na temelju operativnih zahtjeva, zbog potrebe osiguranja cjelovitijeg upravljanja zračnim prostorom bez obzira na postojeće državne granice;“

(3) Iza točke 7) dodaje se nova točka 7a) koja glasi:

„7a) *interoperabilnost (interoperability)*: niz funkcionalnih, tehničkih i operativnih karakteristika sustava i sastavnih elemenata tehničkih sustava zračne plovidbe, kao i njihovih operativnih postupaka, u cilju osiguranja sigurnog, neprekinutog i učinkovitog rada;“

(4) Iza točke 9) dodaje se nova točka 9a) koja glasi:

„9a) *jedinica za upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management Cell - AMC)*: jedinica odgovorna za dnevno upravljanje zračnim prostorom pod nadležnošću Republike Hrvatske ili više država;“

(5) Iza točke 14) dodaje se nova točka 14a) koja glasi:

„14a) *korisnik zračnog prostora (Airspace User)*: civilni ili vojni zrakoplovi koji lete u zračnom prostoru, kao i bilo koji drugi sudionik koji zahtijeva uporabu zračnog prostora;“

(6) Iza točke 22) dodaju se nove točke 22a) i 22b) koje glase:

„22a) *nadležna kontrola zračnog prometa (Air Traffic Control Unit)*: oblasni centar kontrole zračnog prometa, prilazna kontrola zračnog prometa ili aerodromska kontrola zračnog prometa;

22b) *Nacionalno nadzorno tijelo (National Supervisory Authority - NSA)*: tijelo u nadležnosti kojega je prema odredbama ovoga Zakona obavljanje poslova certificiranja i kontinuiranog nadzora pružatelja usluga u zračnoj plovidbi kao i obavljanje drugih poslova u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona;

(7) Iza točke 25) dodaje se nova točka 25a) koja glasi:

„25a) *ograničenja u zračnom prostoru (Airspace Restriction)*: utvrđeni volumen zračnog prostora unutar kojeg se, ovisno o slučaju, u određenom vremenu mogu odvijati aktivnosti opasne za letenje zrakoplova (*opasno područje – Danger Area*); ili takav zračni prostor koji je smješten iznad kopnenih područja ili teritorijalnih voda Republike Hrvatske unutar kojeg je letenje zrakoplova ograničeno u skladu s unaprijed utvrđenim uvjetima (*uvjetno zabranjeno područje – Restricted Area*); ili zračni prostor smješten iznad kopnenih područja ili teritorijalnih voda Republike Hrvatske unutar kojeg je letenje zrakoplova zabranjeno (*zabranjeno područje – Prohibited Area*);“

(8) Točka 26) briše se.

(9) Iza točke 27) dodaje se nova točka 27a) koja glasi:

„27a) *operativna licenca (Operating Licence)*: odobrenje zračnom prijevozniku za obavljanje prijevoza osoba i/ili stvari, uz naplatu i/ili naknadu;“

(10) Iza točke 28) dodaju se nove točka 28a) do 28d) koje glase:

„28a) *opći zračni promet (General Air Traffic - GAT)*: svi letovi civilnih zrakoplova, kao i letovi državnih zrakoplova, koji se obavljaju sukladno postupcima ICAO-a;

28b) *operativne usluge u zračnom prometu (Air Traffic Services - ATS)*: različite usluge uspostavljene u svrhu prosljeđivanja letnih informacija, uzbunjivanja, savjetodavne usluge u zračnom prometu, usluge kontrole zračnog prometa (aerodromske, prilazne i oblasne kontrole);

28c) *operativni podaci (Operational Data)*: informacije o svim fazama leta potrebne za donošenje operativnih odluka od strane pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, korisnika zračnog prostora, operatora aerodroma i drugih zainteresiranih subjekata;

28d) *operativni zračni promet (Operational Air Traffic - OAT)*: svi letovi civilnih zrakoplova, kao i letovi državnih zrakoplova, koji se obavljaju sukladno posebno utvrđenim postupcima koji odstupaju od pravila i postupaka za opći zračni promet (GAT);“

(11) Točka 41) briše se.

(12) U točki 42) riječi „izobrazbi letačkog osoblja,“ brišu se.

(13) Iza točke 43) dodaje se nova točka 43a) koja glasi:

„43a) *rezervacija zračnog prostora (Airspace Reservation)*: utvrđeni volumen zračnog prostora koji je privremeno rezerviran za ekskluzivnu ili specifičnu uporabu od strane različitih korisnika;“

(14) Iza točke 44) dodaje se nova točka 44a) koja glasi:

„44a) *savjetodavne usluge u zračnom prometu (Air Traffic Advisory Services)*: usluge koje se pružaju u zračnom prostoru sa savjetodavnom uslugom u svrhu najvećeg mogućeg osiguranja razdvajanja zrakoplova koji lete prema IFR planu leta;“

(15) Iza točke 47) dodaju se nove točke 47a) do 47k) koje glase:

„47a) *struktura zračnog prostora (Airspace Structure)*: specifičan volumen zračnog prostora dizajniran tako da osigura sigurne i optimalne operacije zrakoplova;

47b) *tehnički sustavi zračne plovidbe*: skup sastavnih elemenata na zrakoplovu i na zemlji, kao i satelitskih uređaja koji pružaju podršku u provođenju usluga u zračnoj plovidbi tijekom svih faza operacija zrakoplova;

47c) *upravljanje protokom zračnog prometa (Air Traffic Flow Management - ATFM)*: funkcija uspostavljena u svrhu podrške odvijanja sigurnog, redovitog i ubrzanog protoka zračnog prometa uz maksimalno korištenje kapaciteta kontrole zračnog prometa i uz opseg prometa sukladan kapacitetima koje su objavili određeni pružatelji usluga kontrole zračnog prometa;

„47d) *upravljanje zračnim prometom (Air Traffic Management - ATM)*: skup funkcija u zrakoplovu i na zemlji (operativne usluge u zračnom prometu, upravljanje zračnim prostorom i upravljanje protokom zračnog prometa) potrebnih poradi osiguranja sigurnog i učinkovitog kretanja zrakoplova tijekom svih faza operacija zrakoplova;

47e) *upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management)*: funkcija planiranja čiji je primarni cilj maksimiziranje uporabe raspoloživog zračnog prostora putem dinamične raspodjele vremena korištenja i, povremeno, raspodjelom zračnog prostora između različitih kategorija korisnika zračnog prostora temeljem kratkoročnih potreba;

47f) *usluge komunikacije, navigacije i nadzora (Communication, Navigation, Surveillance Services - CNS)*:

a) *usluge komunikacije (Communication Services - COM)*: usluge u zrakoplovnoj nepokretnoj i pokretnoj mreži koje omogućuju komunikacije zemlja-zemlja, zrak-zemlja i zrak-zrak za potrebe kontrole zračnog prometa;

b) *usluge navigacije (Navigation Services - NAV)*: usluge i tehnički sustavi zračne plovidbe za prosljeđivanje zrakoplovima informacija o poziciji i vremenskoj udaljenosti;

c) *usluge nadzora (Surveillance Services - SUR)*: usluge i tehnički sustavi zračne plovidbe za utvrđivanje pojedinih pozicija zrakoplova u cilju sigurnog razdvajanja;

47g) *usluge kontrole zračnog prometa (Air Traffic Control Services – ATC)*: usluge uspostavljene u svrhu sprječavanja sudara između zrakoplova, između zrakoplova i prepreka na manevarskim površinama aerodroma, kao i u svrhu ubrzanja i održavanja redovitog protoka zračnog prometa;

47h) *usluge letnih informacija (Flight Information Services - FIS)*: usluge uspostavljene u svrhu pružanja savjeta i informacija potrebnih za sigurno, redovito i učinkovito obavljanje letova;

47i) *usluge uzbunjivanja (Alerting Services - ALRS)*: usluge uspostavljene u svrhu izvješćivanja nadležnih subjekata o zrakoplovu kojemu je potrebna pomoć potrage i spašavanja te po potrebi pružanja pomoći tim subjektima tijekom potrage i spašavanja zrakoplova;

47j) *usluge zrakoplovne meteorologije (Meteorological Services - MET)*: usluge i tehnički sustavi zračne plovidbe kojima se zrakoplovima osiguravaju meteorološke prognoze, upoznavanje s meteorološkom situacijom te motrenje, kao i ostale meteorološke informacije i podaci za korištenje u zrakoplovstvu;

47k) *usluga zrakoplovnog informiranja (Aeronautical Information Service - AIS)*: usluga uspostavljena u određenom području pokrivenosti koja služi za prosljeđivanje zrakoplovnih informacija i podataka neophodnih za sigurnost, redovitost i učinkovitost zračne plovidbe;“

(16) Točka 48) briše se.

(17) Točka 51) briše se.

Članak 2.

U članku 4. stavak 3. riječi „Hrvatske kontrole zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom“.

Članak 3.

Iza članka 4. dodaju se novi članci 4a., 4b, 4c i 4d. koji glase:

„Upravljanje zračnim prostorom

Članak 4a.

(1) Oblikovanje (ustroj i struktura), klasifikacija, fleksibilna uporaba zračnog prostora te druge funkcije u cilju maksimalnog korištenja raspoloživog zračnog prostora (u daljnjem tekstu: upravljanje zračnim prostorom) provodi se prema odredbama ovoga Zakona i međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Upravljanje zračnim prostorom u području letnih informacija utvrđenih u skladu s odredbama članka 4. ovoga Zakona, u nadležnosti je ministra uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane.

(3) Način upravljanja zračnim prostorom utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom

Članak 4b.

(1) U cilju učinkovitog strateškog upravljanja zračnim prostorom (razina 1.), a poradi pripreme prijedloga bitnih za upravljanje zračnim prostorom, Vlada Republike Hrvatske osniva Nacionalno povjerenstvo za upravljanje zračnim prostorom kojega čine civilni i vojni predstavnici.

(2) Civilni predstavnici povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka imenuju se na prijedlog ministarstva nadležnog za poslove civilnog zračnog prometa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), Agencije za civilno zrakoplovstvo i imenovanog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, a vojni predstavnici na prijedlog ministarstva nadležnog za poslove obrane.

(3) Članovi povjerenstva imaju pravo na propisanu naknadu.“

Jedinica za upravljanje zračnim prostorom

Članak 4c.

(1) U cilju dnevnog upravljanja zračnim prostorom (razina 2.), imenovani pružatelj usluga u zračnoj plovidbi dužan je ustrojiti Jedinicu za upravljanje zračnim prostorom u radu koje sudjeluju i predstavnici imenovani od strane ministarstva nadležnog za poslove obrane.

(2) Način rada Jedinice iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Upravljanje zračnim prostorom u realnom vremenu

Članak 4d.

(1) U cilju upravljanja zračnim prostorom u realnom vremenu (razina 3.), za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu, pružatelj usluga u zračnoj plovidbi i ministarstvo nadležno za poslove obrane će uspostaviti postupke za civilno-vojnu koordinaciju i osigurati komunikacijske sustave koji osiguravaju međusobnu razmjenu podataka kako bi se omogućila aktivacija, deaktivacija i relokacija zračnog prostora kako je odredila Jedinica iz članka 4c. ovoga Zakona.

(2) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi dužan je uspostaviti postupke za civilno-vojnu koordinaciju i komunikacijske sustave između organizacijskih jedinica nadležnih za operativne usluge u zračnom prometu.

(3) Postupci za civilno-vojnu koordinaciju i komunikacijski sustavi iz stavka 1. ovog članka, kao i razmjena podataka o zračnom prometu i zračnom prostoru poradi sigurnog razdvajanja zrakoplova čije vođenje je u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove obrane od ostalog zračnog prometa, uređuju se posebnim ugovorom između ministarstva nadležnog za poslove obrane i pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.“

Članak 4.

Članak 5. mijenja se i glasi:

„(1) Usluge u zračnoj plovidbi u hrvatskom zračnom prostoru unutar granica utvrđenih blokova zračnog prostora, obavljaju se prema odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Usluge u zračnoj plovidbi obavljaju se i izvan hrvatskoga zračnog prostora do granica utvrđenog funkcionalnog bloka zračnog prostora, pod uvjetima i na način utvrđenima međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.“

Članak 5.

(1) U članku 11. stavak 2. točka 5. mijenja se i glasi:

„5) nad radnim vremenom, vremenom leta, brojem uzlijetanja i slijetanja, odmorima, te zdravstvenim i mjerama zaštite na radu u svezi obavljanja dužnosti članova posade,“.

(2) U stavku 2. točki 7., riječ „vatrogasnom“ zamjenjuju se riječima „spasilačko-vatrogasnom“, a riječ „medicinske“ briše se.

(3) U stavku 2. točki 10. riječi „sredstava“ zamjenjuju se riječima „sustava“.

(4) U stavku 3. iza riječi „sigurnost zračne plovidbe“ dodaju se riječi „, a Ministarstvo će te informacije proslijediti Agenciji za civilno zrakoplovstvo ako su one bitne za poslove iz nadležnosti Agencije“.

Članak 6.

Iza članka 11. dodaje se novi podnaslov „Agencija za civilno zrakoplovstvo“ te članci 11.a do 11.h koji glase:

„Osnivanje Agencije za civilno zrakoplovstvo

Članak 11.a

(1) Ovim Zakonom osniva se Agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija), pravna osoba sa sjedištem u Zagrebu.

(2) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava u skladu s odredbama ovoga Zakona obavlja Vlada Republike Hrvatske.

(3) Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svojeg djelokruga, a za svoj rad odgovara Vladi Republike Hrvatske kojoj podnosi godišnje izvješće o svom radu.

Odgovarajuća primjena drugih propisa

Članak 11.b

Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, na Agenciju se primjenjuju odredbe Zakona o ustanovama.

Djelatnost Agencije

Članak 11.c

(1) Agencija na temelju javne ovlasti obavlja poslove određene ovim Zakonom, kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju ovog Zakona i Statutom Agencije.

(2) Djelatnost Agencije obuhvaća poslove vezane za sigurnost zračnog prometa, a osobito certificiranje i stručni nadzor u smislu kontinuiranog udovoljavanja uvjetima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, organizacija za proizvodnju zrakoplova, dijelova i uređaja, organizacija za održavanje, pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju liječničke preglede zrakoplovnog osoblja, škola za osposobljavanje zrakoplovnog osoblja, zrakoplovnog osoblja, zrakoplova i aerodroma te vođenje propisanih registara i evidencija.

(3) Agencija, kao Nacionalno nadzorno tijelo, obavlja i poslove koji se odnose na certificiranje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi te obavljanje stručnog nadzora nad provođenjem usluga u zračnoj plovidbi u smislu kontinuiranog udovoljavanja uvjetima.

(4) Agencija sudjeluje u međunarodnim aktivnostima uključujući i procese pregovaranja kod zaključivanja međunarodnih ugovora, predstavlja Republiku Hrvatsku u Organizaciji međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) i drugim međunarodnim organizacijama i institucijama s područja zračnog prometa te sudjeluje u radu njihovih stručnih tijela i radnih skupina, surađuje s inozemnim tijelima nadležnim za civilni zračni promet.

(5) Agencija priprema stručne podloge za izradu nacrtu prijedloga propisa koji se donose na temelju ovoga Zakona, a koji se odnose na djelatnost Agencije.

Statut Agencije
Članak 11.d

(1) Statutom i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije.

(2) Statutom Agencije uređuju se: unutarnje ustrojstvo, predstavljanje i zastupanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.

(3) Statut Agencije uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske donosi Vijeće Agencije.

Tijela Agencije
Članak 11.e

Tijela Agencije su Vijeće Agencije i direktor.

Vijeće Agencije
Članak 11.f

(1) Agencijom upravlja Vijeće Agencije koje se sastoji od pet članova. Članove Vijeća Agencije na prijedlog ministra imenuje Vlada Republike Hrvatske na vrijeme od četiri godine, s tim da mogu biti ponovno imenovani. Predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća Agencije imenuje Vlada Republike Hrvatske iz reda članova Vijeća Agencije. Članovi Vijeća Agencije ne smiju biti zaposlenici Agencije.

(2) Članovi Vijeća Agencije ne mogu biti osobe koje su u radnom odnosu ili obavljaju druge poslove u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, niti mogu biti vlasnici ili suvlasnici ili članovi njihovih uprava i nadzornih odbora, ili obavljati druge poslove zbog kojih bi moglo doći do sukoba interesa.

(3) Članom Vijeća Agencije može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji ima visoku stručnu spremu iz područja prometnih, tehničkih, pravnih ili ekonomskih znanosti i najmanje pet godina radnog iskustva u području zračnog prometa, te aktivno poslovno znanje engleskog jezika, i dostojan je biti članom Vijeća Agencije.

(4) Vlada Republike Hrvatske može razriješiti predsjednika, zamjenika predsjednika i ostale članove Vijeća Agencije i prije isteka vremena na koje su imenovani.

(5) Vijeće Agencije donosi odluke većinom glasova svih članova Vijeća Agencije.

(6) Vijeće Agencije obavlja sljedeće poslove:

- donosi Statut Agencije i druge opće akte,
- donosi godišnji program rada i razvoja Agencije te nadzire njegovo izvršavanje,
- donosi financijski plan i završni račun Agencije,
- raspisuje natječaj za izbor direktora, te imenuje i razrješava direktora uz suglasnost ministra,
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim ovim Zakonom i Statutom Agencije, kao i o ostalim pitanjima koja se odnose na upravljanje Agencijom.

(7) Članovi Vijeća Agencije imaju pravo na mjesečnu naknadu za svoj rad, koja se isplaćuje iz sredstava Agencije, u skladu sa Statutom Agencije.

Direktor Agencije
Članak 11.g

(1) Voditelj poslovanja Agencije je direktor koji organizira rad i poslovanje Agencije, predstavlja i zastupa Agenciju te obavlja druge poslove utvrđene Statutom Agencije. Direktora imenuje Vijeće Agencije temeljem natječaja uz suglasnost ministra, na vrijeme od pet godina, s tim da može biti ponovno imenovan. Vijeće Agencije imenuje i zamjenika direktora na vrijeme od pet godina, koji zamjenjuje direktora u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, a obavlja i druge poslove utvrđene Statutom Agencije.

(2) Na direktora i zamjenika direktora odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 11.f stavak 2. ovoga Zakona.

(3) Direktor za svoj rad odgovara Vijeću Agencije i ministru.

(4) Ovlasti direktora te uvjeti koje mora ispunjavati direktor utvrđuju se Statutom Agencije.

Poslovanje Agencije
Članak 11.h

(1) Sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije osiguravaju se:

- iz prihoda od djelatnosti Agencije,
- iz dijela naknada iz članka 104. stavak 4. ovog Zakona, za poslove iz nadležnosti Nacionalnog nadzornog tijela, a koje se utvrđuju u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
- iz naknade koju plaćaju operatori zrakoplova po toni prevezene robe/tereta u civilnom zračnom prometu;
- iz naknade koju plaćaju svi putnici u civilnom zračnom prometu u odlasku,
- državnog proračuna Republike Hrvatske,
- iz ostalih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Ako Agencija u obavljanju svoje djelatnosti ostvari dobit, ta se dobit može koristiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije, u skladu s ovim Zakonom i Statutom Agencije.

(3) Agencija odgovara za obveze cijelom svojom imovinom, a Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Agencije. Gubici Agencije u prvom se redu podmiruju iz imovine Agencije, a tek onda iz proračuna Republike Hrvatske.

(4) Agencija ne može, bez suglasnosti Vlade Republike Hrvatske, steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu ili drugu imovinu ako vrijednost te imovine prelazi iznos utvrđen Statutom Agencije.

(5) Protiv upravnih akata Agencije nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Na pravni položaj zaposlenika Agencije, uvjete za zasnivanje radnog odnosa, plaće i druga pitanja u vezi s radnim odnosima, koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se opći propisi o radu.

(7) Naknada iz stavka 1. podstavak 1., 3. i 4. ovoga članka utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.“

Članak 7.

U članku 12. stavak 1. riječi „određenom u svjedodžbi o plovidbenosti“ brišu se.

Članak 8.

Iza članka 15. dodaje se novi članak 15a. koji glasi:

*„Letenje vojnih zrakoplova
Članak 15a.*

(1) U području letnih informacija Republike Hrvatske iz članka 4. ovoga Zakona, vojni zrakoplovi mogu letjeti prema pravilima letenja za opći ili operativni zračni promet.

(2) Uvjeti i način letenja zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka koji lete prema pravilima letenja za operativni zračni promet utvrđuju se posebnim propisom kojeg donosi ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra.“

Članak 9.

(1) Članak 16. mijenja se i glasi:

„(1) Privremene rezervacije zračnog prostora i/ili privremena ili stalna ograničenja u zračnom prostoru, a poradi sigurnosti zračne plovidbe i sprječavanja štetnih utjecaja zračne plovidbe na osobe ili stvari, te potrage i spašavanja, kao i u slučaju velikih prirodnih nepogoda, utvrđuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane, na prijedlog Povjerenstva iz članka 4b. ovoga Zakona.

(2) Privremene rezervacije zračnog prostora i/ili privremena ili stalna ograničenja u zračnom prostoru, a poradi interesa obrane države, utvrđuje ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra, a na prijedlog Povjerenstva iz članka 4b. ovoga Zakona.

(3) Kroz područja iz stavka 1. i 2. ovoga članka smije se letjeti pod uvjetima i na način koje, na prijedlog Povjerenstva iz članka 4b. ovoga Zakona, određuju ministar uz suglasnost ministara nadležnog za poslove obrane, odnosno ministar nadležan za poslove obrane uz suglasnost ministra.

(4) Područja iz stavka 1. i 2. ovoga članka i uvjete i način letenja iz stavka 3. ovoga članka, na temelju dobivenih obavijesti, objavljuje pružatelj usluga u zračnoj plovidbi na način uobičajen u zračnom prometu. Aktiviranje i deaktiviranje područja iz stavka 1. ovoga članka obavlja Jedinica iz članka 4c. ovoga Zakona u skladu s načelima fleksibilne uporabe zračnog prostora.“

Članak 10.

(1) U članku 18. stavak 1. iza riječi „djelovanje.“, dodaju se riječi “Vođenje hrvatskih vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske u nadležnosti je ministra nadležnog za poslove obrane.“

(2) U stavku 2. iza riječi „stavka 1.“ dodaju se riječi „obavljaju se u skladu s posebnim propisom, a“.

Članak 11.

U članku 20. riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“.

Članak 12.

Članak 22. mijenja se i glasi:

„(1) Prijevoz u javnom zračnom prometu može obavljati pravna osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: zračni prijevoznik), koja posjeduje važeću operativnu licencu i svjedodžbu o sposobnosti.

(2) Zračni prijevoznik, u linijskom i povremenom čarter prijevozu, može biti trgovačko društvo koje je registrirano u Republici Hrvatskoj, u potpunom ili većinskom vlasništvu domaće fizičke ili pravne osobe, pod uvjetom da su dvije trećine članova uprave i nadzornog odbora društva hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, ako međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku nije drugačije određeno.

(3) Zračni prijevoznik mora u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova imati upisan najmanje jedan zrakoplov odgovarajuće kategorije i udovoljavati drugim uvjetima, ovisno o vrsti prijevoza.

(4) Zračni prijevoznik može obavljati prijevoz zrakoplovom u zakupu samo ako je Agencija dala suglasnost na sklapanje toga ugovora o zakupu. Uvjeti za davanje suglasnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(5) Uvjeti iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se i na pravnu osobu koja je većinski vlasnik zračnog prijevoznika.,,

Članak 13.

Iza članka 22. dodaje se novi naslov i članak 22.a koji glase:

„Operativna licenca Članak 22.a

(1) Zračnom prijevozniku koji ispunjava propisane uvjete u svezi sjedišta, glavne djelatnosti, vlasništva, stvarnog nadzora, financijske sposobnosti, raspolaganja zrakoplovima, osiguranja, i ako ima važeću svjedodžbu o sposobnosti, Agencija izdaje operativnu licencu.

(2) Operativna licenca se ne izdaje za zračni prijevoz osoba i/ili stvari koji se obavlja sa zrakoplovima bez motornog pogona i/ili mikrolakim zrakoplovima, te za lokalne letove kada se zračni prijevoz ne obavlja između različitih zračnih luka (panoramski letovi).

(3) Izdavanje i valjanost operativne licence u svakom trenutku ovisi o valjanosti svjedodžbe o sposobnosti kojom se specificiraju djelatnosti obuhvaćene operativnom licencom.

(4) Glavna djelatnost zračnog prijevoznika mora biti zračni prijevoz samostalno ili u kombinaciji s nekom drugom komercijalnom operacijom zrakoplova, ili popravkom i održavanjem zrakoplova.

(5) Zračni prijevoznik mora u svakom trenutku biti u stanju pružiti dokaze o udovoljavanju financijskim uvjetima.

(6) Zračni prijevoznik mora, bez nepotrebnog odgađanja, svake financijske godine dostaviti Agenciji završne račune s mišljenjem revizora za prethodnu financijsku godinu.

(7) Imatelj operativne licence mora odmah pisano obavijestiti Agenciju o svim promjenama koje utječu na uvjete koji su bili podloga za izdavanje operativne licence.

(8) Operativna licenca se izdaje prvi put za razdoblje od godinu dana, te nakon toga za razdoblje do najviše pet godina.

(9) Odluka o izdavanju ili oduzimanju operativne licence objavljuje se u „Narodnim novinama“.

(10) Uvjeti i način izdavanja operativne licence utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(11) Za utvrđivanje udovoljavanja uvjetima za izdavanje operativne licence plaća se propisana naknada.“

Članak 14.

U članku 23. stavak 2. iza riječi „sposobnosti“ dodaju se riječi „kojom se potvrđuje da je zračni prijevoznik profesionalno sposoban i organiziran na način koji omogućava sigurno operiranje zrakoplova za određene zrakoplovne djelatnosti“.

Članak 15.

Naslov iznad članak 29. i članak 29. mijenjaju se i glase:

„Nedopušteno nudenje usluga

Članak 29.

(1) Prijevoz u javnom zračnom prometu i druge komercijalne djelatnosti u zračnom prometu koje nisu prijevoz osoba ili stvari, smije obavljati samo pravna osoba registrirana za obavljanje tih djelatnosti kojoj je Agencija izdala operativnu licencu i/ili svjedodžbu o sposobnosti.

(2) Pravna ili fizička osoba ne smije oglašavati ili javno nuditi pružanje usluga u zračnom prometu za koje nema odgovarajuće valjano odobrenje.“

Članak 16.

(1) U članku 30. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Prijevoz osoba i stvari za vlastite potrebe (nekomercijalni prijevoz), zrakoplovom najveće dopuštene uzletne mase veće od 2 730 kilograma i višemotornim helikopterom bez obzira na najveću dopuštenu uzletnu masu, mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje udovoljavaju propisanim uvjetima u pogledu odobrenoga operativnog priručnika za obavljanje tog prijevoza, kategorije i namjene zrakoplova, zrakoplovnog osoblja, održavanja zrakoplova i odobrenih priručnika u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Svjedodžba o sposobnosti nije potrebna za prijevoz osoba i stvari za vlastite potrebe jednomotornim helikopterima i avionima bez obzira na broj motora i pod uvjetom da njihova najveća dopuštena uzletna masa nije veća od 2 730 kilograma.

Članak 17.

U članku 30.a stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Nad radom HZS-a upravni nadzor obavlja Ministarstvo, a stručni nadzor obavlja Agencija.“

Članak 18.

U članku 31. iza stavka 4. dodaju se stavak 5. i 6. koji glase:

„(5) Zračna luka za javni zračni promet iz stavka 3. ovoga članka, ovisno o raspoloživom kapacitetu, može promijeniti svoj status u reguliranu ili koordiniranu zračnu luku uz uvjete i na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovog Zakona. Koordiniranje slotova za sve koordinirane zračne luke obavlja Agencija.

(6) Uvjeti i način dodjele vremenskih slotova i usuglašavanje redova letenja na zračnim lukama utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovog Zakona.“

Članak 19.

U članku 32. stavak 1. i 3. riječ „vatrogasne“ zamjenjuje se riječima „spasilačko-vatrogasne“.

Članak 20.

U članku 37. stavak 2. riječi „Hrvatske kontrole zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „pružatelja usluga u zračnoj plovidbi“.

Članak 21.

(1) U članku 38. stavak 3. riječi „Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „pružatelja usluga u zračnoj plovidbi“.

(2) U stavku 4. riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe obvezna je“ zamjenjuju se riječima „Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi obvezan je“.

Članak 22.

Naslov iznad članka 39. i članak 39. mijenjaju se i glase:

*„Evidencija aerodroma
Članak 39.*

Evidenciju aerodroma koji imaju odobrenje za uporabu, vodi Agencija.“

Članak 23.

U članku 53. stavak 3. iza riječi „iznad 5 700 kilograma“ dodaju se riječi „i višemotorni helikopteri“.

Članak 24.

U članku 54. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) Zrakoplov se može upotrebljavati samo prema vrsti, kategoriji naznačenoj u svjedodžbi o plovidbenosti i namjeni naznačenoj u Registru, na način propisan u odobrenom letačkom priručniku.»

Članak 25.

U članku 61. stavak 5. riječi „utvrđivanje uvjeta za“ brišu se.

Članak 26.

- (1) U članku 62. stavak 2. riječ „tehničkom“ briše se.
- (2) U stavku 3. riječ „tehnički“ briše se.

Članak 27.

U članku 63. riječ „inspekcijskim pregledom“ zamjenjuju se riječima „stručnim nadzorom“, a riječi „svjedodžba će se oduzeti“ zamjenjuju se riječima „Agencija će oduzeti svjedodžbu“.

Članak 28.

U članku 67. stavak 2. iza točke 3. dodaju se nove točke 4. i 5. koje glase:
„4) na zrakoplovima čiji je sustav održavanja povjeren drugoj pravnoj osobi,
5) na zrakoplovima prije ispisa iz Registra u svrhu izdavanja Svjedodžbe o plovidbenosti zrakoplova za izvoz.“

Članak 29.

- (1) U članku 68. stavak 3. briše se.
- (2) Stavak 4. postaje stavak 3., a stavak 5. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:
„(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, redovni pregled zrakoplova može obavljati pravna osoba iz članka 59. ovoga Zakona, ako je za to ovlaštena. O tako obavljenom pregledu izvješćuje se Agencija.“

Članak 30.

U članku 80. stavak 2. riječ „vatrogasne“ zamjenjuje se riječima „spasilačko-vatrogasne“, a riječ „medicinske“ briše se.

Članak 31.

U članku 81. stavak 3., iza riječi „uporabi aerodroma“ dodaju se riječi „i plan za slučaj nužde“.

Članak 32.

U članku 82. stavak 2. riječi „Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „nadležnog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi“.

Članak 33.

Članak 85. mijenja se i glasi:

„(1) Na svakom aerodromu mora biti osigurana spasilačko-vatrogasna zaštita te pružanje hitne pomoći. u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima, a na aerodromima za javni zračni promet i prihvat i otprema zrakoplova, putnika i stvari.“

(2) Obavljanje poslova prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari (pružanje zemaljskih usluga) operator aerodroma ugovorom povjerava i drugim pravnim osobama, uz uvjete, i na način, utvrđene propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Osoblje koje obavlja poslove iz stavka 1. ovoga članka i iz članka 84. stavak 1. ovoga Zakona, koji su od značenja za sigurnost zračnog prometa, mora biti stručno osposobljeno i udovoljavati drugim uvjetima utvrđenima propisom, donesenim na temelju ovoga Zakona.

Članak 34.

(1) U članku 86. stavak 1. riječi „je obvezan“ zamjenjuju se riječju „može“.

(2) Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Uvjeti i način pružanja usluga aerodromskih letnih informacija utvrđuju se propisom iz članka 104. stavak 1. ovoga Zakona.“

(3) Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Na osoblje koje pruža usluge aerodromskih letnih informacija odgovarajuće se primjenjuju odredbe članaka 92. do 97. ovoga Zakona.“

Članak 35.

Naslov iznad članka 99. i članak 99. mijenjaju se i glase:

„Radno vrijeme, vrijeme leta i odmora članova posade zrakoplova

Članak 99.

(1) Radno vrijeme članova posade zrakoplova u javnom zračnom prometu i drugim komercijalnim djelatnostima u zračnom prometu, ne može trajati više od 2000 sati tijekom kalendarske godine.

(2) Vrijeme leta članova posade zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka ne može iznositi više od 900 sati tijekom kalendarske godine.

(3) Član posade zrakoplova ima pravo određeni broj dana biti oslobođen od svih dužnosti i spremnosti i to najmanje:

(a) sedam dana tijekom kalendarskog mjeseca; i

(b) 96 dana u svakoj kalendarskoj godini.

(4) Član posade zrakoplova ima pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje četiri tjedna.

(5) Radno vrijeme, vrijeme leta, dnevni, tjedni i godišnji odmori, trajanje prijevoza i spremnosti, broj uzlijetanja i slijetanja, te zdravstvene i mjere zaštite na radu u svezi obavljanja dužnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.“

Članak 36.

U članku 101. Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Zapovjednik zrakoplova je pilot koji, u načelu, upravlja zrakoplovom i odgovoran je za let zrakoplova, njegovu sigurnost i sigurnost osoba i tereta u zrakoplovu, od trenutka kad se teret te jedna ili više osoba ukrca u zrakoplov s namjerom da obavi let, do trenutka iskrcavanja svih osoba i tereta iz zrakoplova.“

Članak 37.

(1) Članak 104. mijenja se i glasi:

„(1) Usluge u zračnoj plovidbi pružaju se u području letnih informacija Republike Hrvatske u svrhu sigurnoga, redovitog i nesmetanog odvijanja općeg i operativnog zračnog prometa, uz uvjete i na način utvrđen ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i operativnim priručnicima za rad.

(2) Usluge u zračnoj plovidbi obuhvaćaju:

1) operativne usluge u zračnom prometu:

- a) usluge letnih informacija,
- b) usluge uzbunjivanja,
- c) savjetodavne usluge u zračnom prometu,
- d) usluge kontrole zračnog prometa (aerodromska, prilazna i oblasna kontrola);

2) usluge komunikacije, navigacije i nadzora;

3) usluge zrakoplovnog informiranja;

4) usluge zrakoplovne meteorologije.

(3) Pružanje usluga u zračnoj plovidbi za potrebe oružanih snaga Republike Hrvatske, obavlja se uz uvjete, način i u opsegu utvrđenima posebnim ugovorima između ministarstva nadležnog za poslove obrane i pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

(4) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi ima pravo na rutnu i terminalnu naknadu koju plaćaju korisnici zračnog prostora, a koje se utvrđuju na način utvrđen propisom donesenim na temelju ovoga Zakona u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.“

(5) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi obavezan je donijeti operativne priručnike za rad iz stavka 1. ovog članka u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku te svoje poslove obavljati u skladu s tim priručnicima.“

Članak 38.

Članak 105. mijenja se i glasi:

„(1) Usluge u zračnoj plovidbi iz članka 104. ovoga Zakona može pružati pravna osoba koja udovoljava uvjetima utvrđenima propisom donesenim na temelju ovog Zakona, u pogledu:

- tehničke i operativne sposobnosti i prikladnosti,
- sustava i procesa za upravljanje sigurnošću i kvalitetom,
- sustava izvješćivanja,
- kvalitete usluga,
- financijske sposobnosti,
- odgovornosti i pokrića osiguranja,
- vlasničke i organizacijske strukture uključujući sprječavanje sukoba interesa,
- ljudskih potencijala, uključujući odgovarajuće planiranje osoblja, i
- zaštite.

(2) Pravnoj osobi koja podnese dokaze da udovoljava uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, Agencija izdaje svjedodžbu o sposobnosti – certifikat pružatelja usluga u zračnoj plovidbi. Svjedodžba o sposobnosti - certifikat pružatelja usluga u zračnoj plovidbi može se izdati za obavljanje jedne ili više usluga u zračnoj plovidbi.

(3) Uvjeti i način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti – certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, te praćenje i stručni nadzor nad pružateljem usluga u smislu kontinuiranog udovoljavanja tim uvjetima, plaća se propisana naknada.

(5) Na pružanje usluga iz članka 86. ovoga Zakona, kao dijela usluga letnih informacija iz članka 104. ovoga Zakona, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga članka.“

Članak 39.

Iza članka 105. dodaje se novi naslov i članak 105.a koji glase:

„Imenovanje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi

Članak 105.a

(1) Za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu iz članka 104. stavak 2. točka 1. ovoga Zakona, u određenom bloku zračnog prostora u području letnih informacija Republike Hrvatske, Ministarstvo će imenovati isključivog pružatelja usluga koji posjeduje valjanu svjedodžbu o sposobnosti - certifikat pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

(2) Za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu iz članka 104. stavak 2. točka 1. ovoga Zakona, u određenom funkcionalnom bloku zračnog prostora za koji je pored Republike Hrvatske nadležna i druga država, Ministarstvo će zajedno s nadležnim tijelima te države imenovati jednog ili više pružatelja usluga.

(3) Za pružanje usluge zrakoplovne meteorologije iz članka 104. stavak 2. točka 4. ovoga Zakona, u cjelokupnom ili dijelu zračnog prostora u području letnih informacija Republike Hrvatske, Ministarstvo može imenovati isključivog pružatelja usluga koji posjeduje valjanu svjedodžbu o sposobnosti - certifikat pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.“

Članak 40.

(1) U članku 106. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi dužan je u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, osigurati projektiranje, postavljanje, puštanje u rad, nadogradnju, održavanje i nadzor nad radom i ispravnošću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe te njihovu interoperabilnost, na način i u stanju koje omogućuje sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa.“

(2) U stavku 2. prva rečenica mijenja se i glasi:

„Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi obvezan je osigurati objavu podataka o tehničkim sustavima iz stavka 1. ovoga članka na način uobičajen u zračnom prometu.“

(3) Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Pravna osoba koja za pružatelje usluga u zračnoj plovidbi pruža određene vrste usluga od značaja za sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa dužna je prioritetno osigurati cjelovitost, zalihost i neprekinutost tih usluga.“

Članak 41.

Iza članka 106. dodaje se novi naslov i članak 106.a koji glase:

„Pristup i zaštita operativnih podataka“
Članak 106.a

(1) Operativni podaci koji se odnose na opći zračni promet razmjenjivat će se u stvarnom vremenu između svih pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, korisnika zračnog prostora i operatora aerodroma. Operativni podaci koristit će se isključivo u operativne svrhe.

(2) Pristup relevantnim operativnim podacima omogućit će se bez diskriminacije nadležnim tijelima, pružateljima usluga u zračnoj plovidbi, korisnicima zračnog prostora i operatorima aerodroma.

(3) Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi, korisnici zračnog prostora i operatori aerodroma utvrdit će standardne uvjete za pristup drugim relevantnim operativnim podacima osim onih navedenih u stavku 1. ovoga članka.

(4) Standardne uvjete iz stavka 3. ovoga članka odobrava Agencija.“

Članak 42.

U članku 111. stavak 2. riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“, a riječi „Hrvatske kontrole zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „pružatelja usluga u zračnoj plovidbi“.

Članak 43.

U članku 112. stavak 1. riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“.

Članak 44.

Članak 114. mijenja se i glasi:

„Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi će na pisani zahtjev nadležnih tijela državne uprave i Agencije, u određenom dijelu zračnog prostora ili na određenom aerodromu, privremeno zabraniti ili ograničiti letenje ako to zahtijevaju interesi obrane ili sigurnosti države, odnosno sigurnost leta određenog zrakoplova ili skupine zrakoplova kao i u slučaju velikih prirodnih nepogoda, u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, ili odmah ako to zahtijevaju iznimne okolnosti, te to objaviti na način uobičajen u zračnom prometu.“

Članak 45.

U članku 116. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Postupke za obavljanje govorne komunikacije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Agencija na prijedlog imenovanog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi koji ih objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.“

Članak 46.

U članku 117. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) U skladu s internim postupcima za upravljanje sigurnošću, pravna osoba iz članka 11. ovog Zakona dužna je neodložno analizirati svako ugrožavanje sigurnosti zrakoplova u kojemu je sudjelovala te, ukoliko je analizom to ugrožavanje klasificirano kao nezgoda ili ozbiljna nezgoda, Odjelu za istraživanje u roku od 15 dana od okončanja analize dostaviti

izvješće koje mora, ako je to prikladno, sadržavati i prijedloge mjera za sprječavanje novih ugrožavanja.“

Članak 47.

U članku 119. stavak 1. riječi „odnosno najbliži centar za obavješćivanje“ zamjenjuju se riječima „ili središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje putem pozivnog broja 112 za hitne službe“.

Članak 48.

U članku 123. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Odjel za istraživanje samostalan je u radu te je organizacijski, funkcionalno i financijski neovisan od unutarnje ustrojstvene jedinice Ministarstva u čijoj nadležnosti su određene djelatnosti u zračnom prometu, Agencije, te drugih subjekata zračnog prometa čiji bi se interes mogao sukobiti sa zadacima Odjela za istraživanje.“

Članak 49.

U članku 124. stavak 2. riječi „Hrvatske kontrole zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „pružatelja usluga u zračnoj plovidbi“.

Članak 50.

(1) U članku 130. stavak 2. riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“.

(2) Stavak 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„(3) Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi obvezan je o nestalom zrakoplovu neodložno izvijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, Agenciju i Odjel za istraživanje koji o tome izvješćuje operatora ili vlasnika zrakoplova i nadležno tijelo države registracije zrakoplova.

(4) Način usklađivanja djelovanja sudionika u akcijama potrage i spašavanja zrakoplova utvrđuje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, posebnim standardnim operativnim postupkom uz suglasnost svih sudionika iz stavka 3. ovog članka.“

Članak 51.

(1) U članku 131. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) U postupku potrage i spašavanja zrakoplova, ovisno o opsegu, uvjetima i potrebama, a u skladu sa svojim pravima, obvezama i odgovornostima, sudjeluju postrojbe oružanih snaga Republike Hrvatske, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, službe i postrojbe središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje, službe pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u redovnoj djelatnosti i fizičke osobe.“

(2) U stavku 2. riječi „Središta za koordinaciju“ zamjenjuju se riječima „središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje“.

Članak 52.

U članku 134. stavak 2. iza riječi „financija,“ dodaje se riječ „Agencije,“, a riječi „Hrvatske kontrole zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „imenovanog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi“.

Članak 53.

(1) U članku 141. iza stavka 1. dodaju se stavak 2. i 3. koji glase:

„(2) Stavak 1. ovoga članka primjenjuje se na aerodrome na kojima se tijekom prethodne godine obavilo više od 50.000 operacija.

(3) Rezultati mjerenja buke iz stavka 1. ovoga članka koriste se za izradu karata buke i akcijskih planova u dijelu koji se odnose na zračni promet.“

(2) Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 4.

Članak 54.

Naslov dijela šestog mijenja se i glasi: „INSPEKCIJSKI I STRUČNI NADZOR SIGURNOSTI ZRAČNOG PROMETA“.

Članak 55.

U članku 147. stavak 1. riječi “mjerama zaštite zračnog prometa“ brišu se.

Članak 56.

U članku 148. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Inspekcijski poslovi koji se odnose na zrakoplovno osoblje obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: radu i načinu obavljanja stručnih poslova zrakoplovnog osoblja, stručnom osposobljavanju i dozvolama tog osoblja, njihovoj stručnoj i zdravstvenoj sposobnosti, trajanju radnog vremena i vremena letenja, trajanju prijevoza i spremnosti, broju uzlijetanja i slijetanja (u tijeku radnog vremena), dužini dnevnog, tjednog i godišnjeg odmora, te zdravstvenim i mjerama zaštite na radu u svezi obavljanja dužnosti članova posade zrakoplova.“

Članak 57.

Naslov iznad članka 149. i članak 149. mijenjaju se i glase:

„*Inspekcijski nadzor ispravnosti tehničkih sustava i usluga u zračnoj plovidbi*

Članak 149.

Inspekcijski poslovi koji se odnose na ispravnost i rad tehničkih sustava i usluga u zračnoj plovidbi obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: tehničkim sustavima i objektima značajnim za sigurnost zračnog prometa, posebno u pogledu ispravnosti, održavanja i pravilnog rada tehničkih sustava, te načinu izvršenja operativnih usluga u zračnom prometu, usluga komunikacije, navigacije i nadzora usluga zrakoplovnog

informiranja u pogledu primjene propisanih postupaka, preporučene prakse i međunarodnih normi, uključujući usluge zrakoplovne meteorologije. “

Članak 58.

Iza članka 149. dodaje se novi naslov i članak 149.a koji glase:

„Inspekcijski nadzor zaštite zračnog prometa

Članak 149.a

Inspekcijski poslovi koji se odnose na zaštitu zračnog prometa obuhvaćaju nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona koje se odnose na zaštitu zračnog prometa, a u skladu s odredbama Nacionalnog programa.“

Članak 59.

Iza članka 155. dodaje se novi Odjeljak 4. te članci 155. a, 155. b, 155. c i 155. d koji glase:

„Odjeljak 4

Stručni nadzor

Obavljanje stručnog nadzora

Članak 155.a

(1) Stručni nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, koji se odnose na: zrakoplov i zrakoplovni uređaj, zračni promet, pružanje usluga u zračnoj plovidbi i pravila letenja, aerodrome i aerodromske usluge, zrakoplovno osoblje, pomoćno zrakoplovno i drugo stručno osoblje, ispravnost i rad tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe, obavlja Agencija.

(2) Poslove nadzora iz stavka 1. ovoga članka provode zrakoplovni nadzornici (u daljnjem tekstu: nadzornici).

Članak 155.b

Odredbe članka 145. do 149.a i 151. ovoga Zakona odgovarajuće se primjenjuju na obavljanje stručnog nadzora.

Članak 155.c

Ukoliko se stručnim nadzorom utvrdi da nadzirana pravna ili fizička osoba ne udovoljava uvjetima na temelju kojih je Agencija izdala svjedodžbu, certifikat, odobrenje, dozvolu i druge pojedinačne akte, Agencija može djelomično ili potpuno ukinuti odnosnu svjedodžbu, certifikat, odobrenje, dozvolu i drugi pojedinačni akt.

Članak 155.d

(1) Nadzornik ima posebnu iskaznicu, kojom se dokazuje njegovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Izgled iskaznice nadzornika, utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona. „

Članak 60.

U članku 156. iza riječi „propise o“ dodaju se riječi „visini naknade za sudjelovanje u radu Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom (članak 4b. stavak 3.),“

Članak 61.

(1) U članku 157. točka 2. riječi „članak 29. stavak 2.“ brišu se, a iza riječi „članak 30. stavak 4.“,“ dodaju se riječi „uvjetima i načinu izdavanja operativne licence (članak 22 a, stavak 10.),“.

(2) U točki 3. iza riječi „radnom vremenu“ dodaju se riječi „i vremena letenja, trajanju prijevoza i spremnosti, broju uzlijetanja i slijetanja, dužini dnevnog, tjednog i godišnjeg odmora, te zdravstvenim i mjerama zaštite na radu u svezi obavljanja dužnosti“.

(3) Točka 5. mijenja se i glasi:

„5) o tehničkim uvjetima za gradnju zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (članak 55. stavak 1.), posebnim uvjetima kojima mora udovoljavati pravna i fizička osoba koja obavlja gradnju i preinaku zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (članak 55. stavak 2. i 3.), tipu zrakoplova i zrakoplovnog uređaja koji podliježu postupku homologacije i postupku utvrđivanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova (članak 51. stavak 1. i članak 56.), uvjetima kojima mora udovoljavati pravna osoba koja obavlja ispitivanje poradi homologacije (članak 57. stavak 1.), održavanju, obnovi i preinakama na zrakoplovu i zrakoplovnom uređaju te tehničkoj kontroli i kontroli kvalitete obavljenih radova (članak 58. stavak 2., članak 59. stavak 3., članak 61. stavak 2.), obavljanju pregleda zbog utvrđivanja plovidbenosti zrakoplova (članak 62. stavak 1.)“

(4) Točka 6. mijenja se i glasi:

„6) uvjetima i načinu pružanja usluga u zračnoj plovidbi (članak 104. stavak 1.), utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada (članak 104. stavak 4.), uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi (članak 105. stavak 3.), projektiranju, postavljanju, puštanju u rad, održavanju i nadzoru nad radom i ispravnošću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe te njihovoj interoperabilnosti (članak 106. stavak 1.), uvjetima kojima mora udovoljavati pomoćno zrakoplovno osoblje (članak 107.),“

(5) Točka 8. mijenja se i glasi:

„8) uvjetima i načinu dodjele vremenskih slotova i usuglašavanje redova letenja na zračnim lukama (članak 31. stavak 5. i 6.), o vremenu otvorenosti aerodroma (članak 37. stavak 1.), uvjetima kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata aerodroma (članak 81.a stavak 2.), održavanju i pregledanju aerodroma te mjerama potrebnima za njegovu sigurnu uporabu (članak 84. stavak 1.), spasilačko-vatrogasnoj zaštiti na aerodromu (članak 85. stavak 1.), o pružanju zemaljskih usluga (članak 85. stavak 2.), uvjetima kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja poslove spasilačko-vatrogasne zaštite, prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari (članak 85. stavak 3.),

(6) U točki 9. iza riječi „(članak 155. stavak 2.)“ dodaju se riječi „o izgledu iskaznice nadzornika (članak 155.d stavak 2.)“

(7) Iza točke 10. dodaju se nove točke 11. i 12. koje glase:

„11) propis o utvrđivanju visine naknada predviđenih odredbama članka 11.h stavak 7., 22.a stavak 11., članka 23. stavka 4., članka 28. stavka 5., članka 29. stavka 5., članka 30. stavka 6., članka 55. stavka 5., članka 57. stavka 5., članka 59. stavka 4., članka 60. stavka 3., članka 61. stavka 5., članka 65. stavka 4. članka 79. stavka 3., članka 80. stavka 3., članka 89. stavka 5., članka 92. stavka 3., članka 93. stavka 5., članka 105. stavak 4., članka 123. stavka 7. ovoga Zakona,

12) propise o visini naknada predviđenih odredbama članka 4.b stavak 3. i članka 123. stavak 7.

Članak 62.

U članku 158. riječi „uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti za pružanje zdravstvenih usluga u zračnom prometu (članak 29. stavak 4.), i riječ „medicinske” brišu se, a riječi „(članak 85. stavak 4.)“ zamjenjuju se riječima „(članak 85. stavak 1.)“.

Članak 63.

Naslov iznad članka 159. i članak 159. brišu se.

Članak 64.

Naslov iznad članka 162. i članak 162. brišu se.

Članak 65.

U članku 163. iza riječi „propise o:“ dodaju se riječi „upravljanju zračnim prostorom (članak 4a. stavak 3. i članak 4c. stavak 2.)“,“.

Članak 66.

Naslov iznad članka 166. i članak 166. brišu se.

Članak 67.

(1) U članku 168. stavak 1. točka 9. mijenja se i glasi:

„9) ako zrakoplov upotrebljava suprotno vrsti, kategoriji naznačenoj u svjedodžbi o plovidbenosti i namjeni naznačenoj u Registru i suprotno načinu propisanom u odobrenom letačkom priručniku (članak 54. stavak 1.), “.

(2) Točka 15. mijenja se i glasi

„15) ako ne obavi osnovni pregled zrakoplova nakon obnove, odnosno popravka većeg dijela noseće strukture ili nakon preinake koja može utjecati na bitna svojstva zrakoplova, pregled zrakoplova kojemu je rok valjanosti svjedodžbe istekao za više od 6 mjeseci, pregled na zrakoplovima čiji je sustav održavanja povjeren drugoj pravnoj osobi te pregled na zrakoplovima prije ispisa iz Registra u svrhu izdavanja Svjedodžbe o plovidbenosti zrakoplova za izvoz (članak 67. stavak 2. točka 2., 3., 4. i 5),“.

(3) Točka 21. mijenja se i glasi:

„21) ako ne osigura propisano radno vrijeme, vrijeme letenja, trajanje prijevoza i spremnosti, broj uzlijetanja i slijetanja, dnevni, tjedni i godišnji odmora, te zdravstvene i mjere zaštite na

radu u svezi obavljanja dužnosti–članova posade zrakoplova u javnom zračnom prometu i drugim komercijalnim djelatnostima u zračnom prometu (članak 99.). “

Članak 68.

(1) U članku 171. stavak 1. točka 10., riječ „vatrogasnu“ zamjenjuje se riječima „spasilačko-vatrogasnu“, a riječ „medicinske” briše se.

(2) Točka 11. briše se.

Članak 69.

U članku 172. stavak 1. „Središta za koordinaciju“ zamjenjuju se riječima „središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje“.

Članak 70.

(1) U članku 175. stavak 1. točka 1. iza riječi „prometu“ dodaju se riječi „i ako pruža zdravstvene usluge u zračnom prometu“.

(2) Točke 6. mijenja se i glasi:

„6) ako oglašava ili javno nudi pružanje usluga u zračnom prometu za koje nema odgovarajuće pravovaljano odobrenje (članak 29)“

Članak 71.

Članak 176. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba čije osoblje i sredstva, odnosno djelatnost podliježu inspekcijском i stručnom nadzoru:

1) ako ne omogući inspektor ili nadzorniku obavljanje inspekcijского ili stručnog nadzora ili ako bez odgode ne dostavi tražene podatke i dokumentaciju potrebne za obavljanje inspekcijского ili stručnog nadzora (članak 145. i 155.b),

2) ako ne postupi prema izdanom naređenju ili izrečenoj zabrani inspektora (članak 150. stavak 2.),

3) ako ne omogući inspektor ili nadzorniku, u obavljanju inspekcijского ili stručnog nadzora, pregled zrakoplova, zrakoplovnog uređaja, aerodroma i objekata, sredstava i opreme za sigurnost zračnog prometa, isprava, knjiga ili druge dokumentacije (članak 151. stavak 1. i 155.b).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.“

Članak 72.

U članku 178. stavak 1. riječi „Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „pružatelja usluga u zračnoj plovidbi“.

Članak 73.

U članku 179. točka 13. riječi „Središta za koordinaciju“ zamjenjuju se riječima „središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje“.

Članak 74.

(1) Naslov iznad članka 180. mijenja se i glasi: „*Prekršaji pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, te odgovornih osoba*“.

(2) U članku 180. stavak 1. riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe ili drugi subjekt iz članka 105. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, nadležni za pružanje usluga u zračnoj plovidbi“ zamjenjuju se riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“.

(3) U stavku 1. točka 2. briše se, a točke 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„3) ako ne osigura projektiranje, postavljanje, održavanje i nadzor nad radom i ispravnošću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe te njihovu interoperabilnost, na način i u stanju koje omogućuje sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa (članak 106. stavak 1.),

4) ako ne osigura objavu ili ne objavi podatke o tehničkim sustavima zračne plovidbe na način uobičajen u zračnom prometu ili ako neodložno ne objavi na način uobičajen u zračnom prometu, kvar ili prestanak rada određenoga tehničkog sustava, odnosno ako njihove uzroke ne otkloni u najkraćem roku (članak 106. stavak 2.),“.

(4) U stavku 1. točka 10. briše se.

(5) U stavku 2. riječi „Hrvatske kontrole zračne plovidbe ili odgovorna osoba u subjektu iz stavka 1. ovoga članka“ zamjenjuju se riječima „pružatelja usluga u zračnoj plovidbi“.

Članak 75.

(1) U naslovu iznad članka 181. iza riječi „zrakoplovnog“ dodaju se riječi „i drugog“.

(2) U članku 181. točka 1. riječ „uputama“ zamjenjuje se riječju „priručnicima“, a riječi „(članak 105. stavak 4)“ zamjenjuju se riječima „(članak 104. stavak 5)“.

(3) Točka 2. i 4. brišu se.

Članak 76.

U članku 184. točka 3. riječi „najbliži centar za obavješćivanje“ zamjenjuju se riječima „središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje“.

Članak 77.

U članku 186.a stavak 1. i 2. riječ „dvije“ zamjenjuje se riječju „tri“.

Članak 78.

U članku 189. stavak 2. briše se.

Članak 79.

(1) U članku 14. stavak 2. točka 1. i 2., članku 17. stavak 2. i 4., članku 19. stavak 1. i 2., članku 23. stavak 2., članku 28. stavak 3., članku 30. stavak 2., članku 30.b stavak 1. i 5., članku 30.c stavak 2. i 3., članku 40. stavak 1., članku 43. stavak 1., članku 45. stavak 2., članku 46. stavak 1. i 2., članku 47. stavak 2., članku 48. stavak 5., članku 55. stavak 4., članku 57. stavak 1., 2. i 3., članku 59. stavak 3., članku 60. stavak 1., članku 61. stavak 3. i 4., članku 62. stavak 1., članku 67. stavak 3., članku 68. stavak 3., članku 69. stavak 3. i 4., članku 70. stavak 1. i 2., članku 71. stavak 1., 2., 3., 4. i 5., članku 74. stavak 1., članku 79.

stavak 1., članku 80. stavak 1., članku 81. stavak 1. i 3., članku 83. stavak 2., članku 87. stavak 4., članku 88. stavak 2., članku 89. stavak 2., članku 91. stavak 4., članku 93. stavak 2., 3. i 4., članku 107. stavak 2., članku 113. stavak 2., članku 138. stavak 5. i 6., članku 168. stavak 1. točki 2., 4. i 18., članku 170. točka 3., članku 171. stavak 1. točka 6., članku 179. točka 4. i članku 180. stavak 1. točka 8., riječ „Ministarstvo“ u određenom padežu zamjenjuje se riječju „Agencija“ u odgovarajućem padežu.

(2) U članku 92. stavak 1. i 2., članku 93. stavak 4., riječ „ministar“ zamjenjuje se riječju „Agencija“.

Članak 80.

(1) Vlada Republike Hrvatske imenovat će privremenog direktora Agencije na prijedlog ministra u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona

(2) Privremeni direktor obaviti će pripreme za početak rada Agencije, te podnijeti prijedlog za upis u sudski registar

(3) Vlada Republike Hrvatske imenovat će Vijeće Agencije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a u daljnjem roku od 30 dana Vijeće Agencije donijet će Statut Agencije.

Članak 81.

(1) Sredstva za početak rada Agencije osigurati će se u državnom proračunu Republike Hrvatske u okviru sredstava za rad Ministarstva.

(2) Ministar će najkasnije do 01. listopada 2007. donijeti akt kojim će odrediti sredstva i opremu koju upotrebljava Ministarstvo, a koja postaje imovina Agencije te zajedno s privremenim direktorom Agencije odrediti koji službenici i namještenici Ministarstva, koji obavljaju poslove koji prema odredbama ovoga Zakona ulaze u djelokrug Agencije, postaju 01. listopada 2007. radnici Agencije.

(3) Poslove iz djelokruga Agencije do početka njenoga rada, obavljat će Ministarstvo.

Članak 82.

(1) Ministar će donijeti propise koje je ovlašten donijeti prema odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku od godine dana od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se podzakonskih propisi koji uređuju odnosna pitanja ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 83.

Do dobivanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi iz članka 38. ovoga Zakona, Hrvatska kontrola zračne plovidbe nastavlja pružati usluge iz članka 37. ovoga Zakona, a koje je pružala do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 84.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

VI. OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbama članka 1. uvode se novi pojmovi i to: blok zračnog prostora (Airspace Block), funkcionalni blok zračnog prostora (Functional Airspace Block – FAB), interoperabilnost (interoperability), jedinica za upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management Cell - AMC), korisnik zračnog prostora (Airspace User), nadležna kontrola zračnog prometa (Air Traffic Control Unit), Nacionalno nadzorno tijelo (National Supervisory Authority - NSA), ograničenja u zračnom prostoru (Airspace Restriction), operativna licenca (Operating Licence), opći zračni promet (General Air Traffic - GAT), operativne usluge u zračnom prometu (Air Traffic Services - ATS), operativni podaci (Operational Data), operativni zračni promet (Operational Air Traffic – OAT), rezervacija zračnog prostora (Airspace Reservation), savjetodavne usluge u zračnom prometu (Air Traffic Advisory Services), struktura zračnog prostora (Airspace Structure), tehnički sustavi zračne plovidbe, upravljanje protokom zračnog prometa (Air Traffic Flow Management - ATFM), upravljanje zračnim prometom (Air Traffic Management - ATM), upravljanje zračnim prostorom (Airspace Management, usluge komunikacije, navigacije i nadzora (Communication, Navigation, Surveillance Services - CNS), usluge kontrole zračnog prometa (Air Traffic Control Services – ATC), usluge letnih informacija (Flight Information Services - FIS), usluge uzbunjivanja (Alerting Services - ALRS), usluge zrakoplovne meteorologije (Meteorological Services - MET), usluga zrakoplovnog informiranja (Aeronautical Information Service - AIS).

Navedeni pojmovi proizlaze iz usklađivanja sa pravnom stečevinom EU, i to sa EU Uredbom 549/2004 kojom se utvrđuje okvir za stvaranje Jedinственog europskog neba, Uredbom 550/2004 o pružanju usluga u zračnoj plovidbi unutar Jedinственog europskog neba, Uredbom 551/2004 o organizaciji i korištenju zračnog prostora unutar Jedinственog europskog neba, Uredbom 552/2004 o interoperabilnosti europske mreže upravljanja zračnim prometom te Uredbom 2407/92 o licenciranju zračnih prijevoznika.

Uz članak 2.

U članku 4. važećeg Zakona o zračnom prometu mijenja se stavak 3. koji propisuje ovlasti za utvrđivanje ustroja i strukture područja letnih informacija Republike Hrvatske. Naime, daljnjim predloženim odredbama drukčije se regulira upravljanje zračnim prostorom, a kako to proizlazi iz Uredbe 549/2004 kojom se utvrđuje okvir za stvaranje Jedinственog europskog neba (Single European Sky), Uredbe 551/2004 o organizaciji i korištenju zračnog prostora unutar Jedinственog europskog neba i Uredbe 2150/2005 o fleksibilnoj uporabi zračnog prostora.

Uz članak 3.

Predloženim odredbama uređuje se upravljanje zračnim prostorom u području letnih informacija Republike Hrvatske, a u skladu s Uredbom 2150/2005 o fleksibilnoj uporabi zračnog prostora. Tako je upravljanje zračnim prostorom u području letnih informacija Republike Hrvatske u nadležnosti ministra nadležnog za zračni promet uz suglasnost ministra obrane. Nadalje, predviđa se osnivanje Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom u nadležnosti kojega je priprema prijedloga bitnih za upravljanje zračnim

prostorom, Predloženim odredbama regulira se i ustrojavanje Jedinice za upravljanje zračnim prostorom i Jedinice operativne službe kontrole zračne plovidbe.

Te Jedinice bit će ustrojena pri Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe U rad Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom i Jedinice za upravljanje zračnim prostorom uključeni su i predstavnici Ministarstva obrane.

Uz članak 4.

Predložena odredba proizlazi iz članka 8. točka 4. Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća 550/2004 od 10. ožujka 2004. o pružanju usluga u zračnoj plovidbi unutar Jedinstvenog europskog neba (Uredba o pružanju usluga), a u svezi Uredbe 551/2004 o organizaciji i korištenju zračnog prostora unutar Jedinstvenog europskog neba koja predviđa utvrđivanje blokova zračnog prostora i funkcionalnih blokova zračnog prostora. Implementiranjem odredaba navedenih Uredbi omogućava se integracija pružanja usluga u zračnoj plovidbi unutar funkcionalnih blokova zračnog prostora u skladu s međunarodnim ugovorima.

Uz članak 5.

U članku 11. stavak 2. točka 5. mijenjana je kako bi bila u skladu sa izmijenjenim člankom 99., a odnosi se na radno vrijeme, vrijeme leta, dnevni, tjedni i godišnji odmori, trajanje prijevoza i spremnosti, broj uzlijetanja i slijetanja, te zdravstvene i mjere zaštite na radu u svezi obavljanja dužnosti.

U stavku 2. točki 7., riječ „vatrogasnom“ zamjenjuju se riječima „spasilačko-vatrogasnom“ poradi usklađivanja s terminologijom iz Annex-a 14 ICAO Konvencije - Spašavanje i gašenje. Nadalje, predlaže se termin „hitna medicinska pomoć“ izmijeniti u „hitna pomoć“ jer pružanje hitne pomoći mogu obavljati osposobljeni djelatnici operatora aerodroma, a koji nemaju medicinsko obrazovanje (liječnici).

U stavku 2. točki 10. riječi „sredstava“ zamjenjuju se riječima „sustava“ radi terminološkog usklađenja.

Stavak 3. predlaže se dopuniti obvezom da Ministarstvo određene zaprimljene informacije prosljedi Agenciji za civilno zrakoplovstvo ako su one bitne za poslove iz nadležnosti Agencije.

Uz članak 6.

Iza članka 11. dodan je novi podnaslov »Agencija za civilno zrakoplovstvo« te članci 11.a do 11.h koji predstavljaju pravni temelj za osnivanje Agencije za civilno zrakoplovstvo.

Tako se predloženim odredbama uređuje osnivanje i ustrojstvo Agencija za civilno zrakoplovstvo kao pravne osobe na koju se ovim Zakonom prenosi ovlast za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka kao tijela državne uprave. Nadalje se ovim odredbama uređuje naziv i sjedište Agencije, osnivač, djelatnost, tijela Agencije i njihove ovlasti u upravljanju i vođenju poslova, sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije, način raspolaganja s dobiti, ograničenja glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine, radno-pravni status zaposlenika Agencije.

Uz članak 7.

U članku 12. stavak 1. predlažu se brisati riječi „određenom u svjedodžbi o plovidbenosti“ je podaci o vrsti, kategoriji i namjeni nisu sastavni dio standardne ICAO Svjedodžbe o plovidbenosti.

Uz članak 8.

Predlaže se dodati novi članak 15a. koji regulira letenje vojnih zrakoplova na način da mogu letjeti prema pravilima letenja za opći ili operativni zračni promet. Letenje vojnih zrakoplova prema pravilima letenja za operativni zračni promet utvrđuju se posebnim propisom.

Uz članak 9.

Predlaže se izmjena članka 16., a koja proizlazi iz prijedloga članka 2. i 3. ovoga Zakona. Tako se vezano za predloženu nadležnost ministra da strateški upravlja zračnim prostorom te predloženu ovlast Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom da priprema prijedloge bitne za upravljanje zračnim prostorom, nastavno predlaže da ministar na prijedlog Povjerenstva utvrđuje privremene rezervacije zračnog prostora i/ili privremena ili stalna ograničenja u zračnom prostoru, a poradi sigurnosti zračne plovidbe i sprječavanja štetnih utjecaja zračne plovidbe na osobe ili stvari, te poradi interesa obrane države, potrage i spašavanja, kao i u slučaju velikih prirodnih nepogoda. Nadalje se predlaže da letenje kroz navedena područja određuje ministar na prijedlog Povjerenstva, a što objavljuje pružatelj usluga u zračnoj plovidbi na način uobičajen u zračnom prometu. Aktiviranje i deaktiviranje navedenih područja predtaktički i taktički obavlja Jedinica za upravljanje zračnim prostorom u skladu s načelima fleksibilne uporabe zračnog prostora.

Uz članak 10.

Predlaže se članak 18. stavak 1. dopuniti propisivanjem ovlasti ministra obrane za vođenje hrvatskih vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske. Predložena dopuna stavka 2. upućuje na poseban propis kojim se uređuju letovi hrvatskih vojnih zrakoplova.

Uz članak 11.

U članku 20. riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“ jer u skladu s EU regulativom koja se implementira, mora se otvoriti mogućnost da i drugi subjekti pružaju usluge u zračnoj plovidbi.

Uz članak 12.

Predloženom izmjenom članka uvodi se pojam operativne licence u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2407/92 o licenciranju zračnih prijevoznika, kojom se propisuje obveza posjedovanja važeće operativne licence za sve zračne prijevoznike koji obavljaju prijevoz u javnom zračnom prometu (linijski i povremeni prijevoz putnika, pošte i/ili tereta, i prijevoz u svrhu pružanja zdravstvenih usluga) te osnovni uvjeti kojima mora udovoljavati zračni prijevoznik. Nadalje se predlaže određene uvjete koji su propisani stavkom 2. primjenjivati i na većinskog vlasnika zračnog prijevoznika.

Uz članak 13.

Iza članka 22. predlaže se dodati novi naslov «Operativna licenca» i članak 22.a kako bi se Zakon o zračnom prometu uskladio sa Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2407/92 o licenciranju zračnih prijevoznika. Detaljni uvjeti i način izdavanja operativne licence utvrdit će se Pravilnikom o uvjetima i načinu izdavanja operativne licence čime bi se u cijelosti uskladili sa ovom Uredbom.

Uz članak 14.

U članku 23. stavak 2. predlaže se iza riječi „sposobnosti“ dodati riječi „kojom se potvrđuje da je zračni prijevoznik profesionalno sposoban i organiziran na način koji omogućava sigurno operiranje zrakoplova za određene zrakoplovne djelatnosti“, a koji izričaj pojašnjava pojam svjedodžbe o sposobnosti zračnog prijevoznika.

Uz članak 15.

Naslov iznad članka 29. i članak 29. predlaže se izmijeniti. Naime, odredbe o zračnom prijevozu u svrhu pružanja zdravstvenih usluga brišu se posebnog članka 29. jer zračni prijevoz u svrhu pružanja zdravstvenih usluga je prijevoz u javnom zračnom prometu i na njega se primjenjuju odredbe članka 22., 22. a, 23. i 24. Zakona o zračnom prometu i odredbe Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbe o sposobnosti (JAR-OPS 1 & JAR OPS 3).

Tako novi naslov članka 29. sada glasi *Nedopušteno nuđenje usluga*, a predloženim odredbama članka 29. javni prijevoz i druge komercijalne djelatnosti u zračnom prometu smiju isključivo obavljati pravne osobe registrirane za obavljanje tih djelatnosti koje imaju Svjedodžbu o sposobnosti i/ili Operativnu licencu. Da bi se onemogućilo pružanje usluga u zračnom prometu od strane neovlaštenih prijevoznika kako domaćih tako i inozemnih, propisuje se zabrana oglašavanja ili nuđenja usluga u zračnom prometu za sve osobe koje nemaju odgovarajuće važeće odobrenje.

Uz članak 16.

U članku 30. stavku 1. i 3. predlažu se izmjene u odnosu na obvezu ishođenja svjedodžbe o sposobnosti za obavljanje prijevoza za vlastite potrebe. Obveza ishođenja svjedodžbe o sposobnosti odnosila bi se na pravne i fizičke osobe koje obavljaju prijevoz osoba i stvari za vlastite potrebe (nekomercijalni prijevoz), zrakoplovom najveće dopuštene uzletne mase veće od 2 730 kilograma, i višemotornim helikopterom bez obzira na najveću dopuštenu masu. Ovakva podjela aviona prema najvećoj dopuštenoj uzletnoj masi (manjoj odnosno većoj od 2730 kg) je utemeljena na najboljoj svjetskoj praksi razvrstavanja zrakoplova u plovidbene kategorije. Najveća dopuštena uzletna masa 2 730 kg kao granična vrijednost koristi se i kod certifikacije aerodroma (članak 81. a Zakona).

Uz članak 17.

Predloženom izmjenom predviđa se da upravni nadzor nad radom HZS-a obavlja Ministarstvo, a stručni nadzor da obavlja Agencija.

Uz članak 18.

U članku 31. predlaže se iza dodati stavak 5. i 6. koji se odnose na dodjelu slotova u zračnim lukama i na usuglašavanje redova letenja na zračnim lukama, ovisno o raspoloživom kapacitetu konkretne zračne luke, a radi učinkovitog protoka zračnog prometa kroz zračnu luku u kojoj se bilježi pojačani promet. Tako je dodan stavak 5. u kojem je propisano da zračna luka za javni zračni promet iz stavka 3. točka 1. ovoga članka, ovisno o raspoloživom kapacitetu, može promijeniti svoj status u reguliranu ili koordiniranu zračnu luku te da koordiniranje obavlja Agencija. Pod posebno propisanim uvjetima, koordinirana zračna luka može biti ona na kojoj se nakon analize prometa pokaže da ima izrazit problem sa zagušenošću prometa, u kojem slučaju će se u toj zračnoj luci zračnim prijevoznicima odrediti slotovi. Budući se u toj situaciji radi o izvanrednim okolnostima zbog kojih su moguća značajna kašnjenja, a zbog ograničenog kapaciteta na zračnoj luci moguća je i povreda prava nekih zračnih prijevoznika koji koriste tu zračnu luku, uloga koordinatora (dodjeljivača) slotova željela se povjeriti Agenciji, umjesto samoj zračnoj luci. Zračna luka koja nema tako izražen problem s kapacitetom mogla bi postati regulirana zračna luka, pri čemu bi usuglašavanje redova letenja u tom slučaju vršila sama ta zračna luka. Stavkom 6. propisano je da se uvjeti i način dodjele vremenskih slotova i usuglašavanje redova letenja na zračnim lukama utvrđuju propisom donesenim na temelju ovog Zakona.

Uz članak 19.

U članku 32. stavak 1. i 3. predlaže se riječ „vatrogasne“ zamjenjuje se riječima „spasilačko-vatrogasne“ poradi usklađivanja s terminologijom iz Annex-a 14 ICAO Konvencije - Spašavanje i gašenje.

Uz članak 20. i 21.

U članku 37. i 38. predlaže se riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamijeniti riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“ jer u skladu s EU regulativom koja se implementira, mora se otvoriti mogućnost da i drugi subjekti pružaju usluge u zračnoj plovidbi.

Uz članak 22.

Predlaže se naslov iznad članka 39. i članak 39. izmijeniti tako da se umjesto upisnika vodi evidencija o aerodromima koji imaju odobrenje za uporabu.

Uz članak 23.

U članku 53. stavak 3. iza riječi „iznad 5 700 kilograma“ predlaže se dodati riječi „i višemotorni helikopteri. Predložena izmjena predstavlja usklađivanje sa odredbama Uredbe (EZ) 2042/2003 i na taj način preuzete klasifikacije zrakoplova prema veličini. Izmjena je bitna stoga što omogućava ispravnu primjenu Annexa I, Annexa II, Annexa III i Annexa IV iste Uredbe na sve odnosne subjekte.

Uz članak 24.

U članku 54. predlaže se izmjena stavka 1. jer se podaci o vrsti i namjeni zrakoplova ne vode u obrascu Svjedodžbe o plovidbenosti zrakoplova, a važni su pri definiranju ukupnih obveza (letačke operacije, održavanje, adekvatno letaćko i tehničko osoblje) za svaki zrakoplov.

Uz članak 25.

U članku 61. stavak 5. predlaže se riječi „utvrđivanje uvjeta za“ brisati. Predložena izmjena predstavlja poboljšanje formulacije jer se naknada plaća za konačnu radnju i to odobrenje priručnika, a ne za utvrđivanje uvjeta za odobravanje programa održavanja.

Uz članak 26.

U članku 62. stavak 2. i 3. predlaže se riječ „tehničkom“ i „tehnički“ brisati budući implicira krive predodžbe i interpretacije jer ga je lako poistovjetiti sa Programom održavanja koji se je prije zvao Tehnički sistem održavanja zrakoplova, a što predstavlja sasvim različite kategorije. Tako se predloženom izmjenom želi preciznije odrediti pojam «sustav održavanja» te mu na taj način dati šire i kompleksnije značenje i poistovjetiti sa pojmom «Maintenance system», a što nije izraženo pojmom «tehnički sustav održavanja», budući da se radi i o organizacijskom, a ne samo o tehničkom sustavu održavanja.

Uz članak 27.

U članku 63. riječ „inspekcijskim pregledom“ predlaže se zamijeniti riječima „stručnim nadzorom“ jer postojeća formulacija odnosno riječi «inspekcijski pregled» dovodila je često do zabuna i nesporazuma oko nadležnosti tijela koje provodi predmetni pregled. Razlog tome je nedosljedni prijevod riječi «inspection» sa engleskog jezika koja je prevedena kao «inspekcija» umjesto kao «pregled» ili «nadzor».

Uz članak 28.

U članku 67. stavak 2. predlaže se iza točke 3. dodati nove točke 4. i 5. kao posljedica usklađivanja zakona sa EASA regulativom odnosno Annex-om I (Part M), Uredbom (EZ) br.2042/2003. te nedostatka adekvatne odredbe u važećem Zakonu.

Uz članak 29.

(1) U članku 68. predlaže se stavak 3. brisati radi usklađivanja sa zahtjevima EASA Part M. jer u smislu tih zahtjeva postojanje predmetne točke nema svrhe. Daljnja predložena izmjena isto tako proizlazi iz usklađivanja sa EASA Part M jer redovne preglede zrakoplova u skladu sa europskom regulativom neće nužno obavljati Agencija nego odgovarajuće ovlaštene pravne osobe, a koje će o obavljenom pregledu imati obvezu obavijestiti Agenciju, jer će i same biti pod nadzorom Agencije.

Uz članak 30.

U članku 80. stavak 2. riječ „vatrogasnom“ zamjenjuju se riječima „spasilačko-vatrogasnom“ poradi usklađivanja s terminologijom iz Annex-a 14 ICAO Konvencije - Spašavanje i gašenje. Nadalje, predlaže se termin „hitna medicinska pomoć“ izmijeniti u „hitna pomoć“ jer pružanje hitne pomoći mogu obavljati osposobljeni djelatnici operatora aerodroma, a koji nemaju medicinsko obrazovanje (liječnici).

Uz članak 31.

U članku 81. stavak 3., iza riječi „uporabi aerodroma“ predlažu se dodati riječi „i plan za slučaj nužde“. Dopuna se sastoji od toga da je propisano kako uz napatuk o uporabi aerodroma, operator aerodroma sada mora na odobrenje podnijeti i plan za slučaj nužde. Iako je i u važećem Zakonu o zračnom prometu propisano da operator aerodroma mora imati plan za slučaj nužde, nije bilo propisano tko daje odobrenje na taj plan, pa je ovom dopunom to ispravljeno.

Uz članak 32.

U članku 82. stavak 2. predlaže se riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamijeniti riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“ jer u skladu s EU regulativom koja se implementira, mora se otvoriti mogućnost da i drugi subjekti pružaju usluge u zračnoj plovidbi.

Uz članak 33.

Predloženom izmjenom članka 85. stavak 1. predviđa se da na svakom aerodromu mora biti osigurana spasilačko-vatrogasna zaštita te pružanje hitne pomoći. Razlika u odnosu na odredbu iz važećeg Zakona je u tome što se umjesto pojma „vatrogasna zaštita“, predlaže pojam „spasilačko-vatrogasna zaštita“ poradi usklađivanja s terminologijom iz Annex-a 14 ICAO Konvencije - Spašavanje i gašenje, a umjesto pojma „hitna medicinska pomoć“ sada se predlaže pojam „hitna pomoć“ jer pružanje hitne pomoći mogu obavljati osposobljeni djelatnici operatora aerodroma, a koji nemaju medicinsko obrazovanje (liječnici).

U stavku 2. predlaže se da obavljanje poslova prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari (pružanje zemaljskih usluga) operator aerodroma ugovorom povjerava i drugim pravnim osobama što je u skladu s Direktivom Vijeća 96/67/EZ od 15. listopada 1996. o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice;

U stavku 3. predloženom izmjenom je propisano da osoblje koje obavlja poslove iz stavka 1. ovoga članka i iz članka 84. stavak 1. ovoga Zakona, koji su od značenja za sigurnost zračnog prometa, mora biti stručno osposobljeno i udovoljavati drugim uvjetima utvrđenima propisom, donesenim na temelju ovoga Zakona dok odredba iz važećeg Zakona nije to propisivala za osoblje iz članka 84. stavak 1.

Uz članak 34.

Predloženom izmjenom članka 86. stavka 1. ukida se obveza, a daje se mogućnost pružanja usluga aerodromskih letnih informacija na nekontroliranim aerodromima.

Odredba predloženog stavka 3. predviđa da će se uvjeti i način pružanja usluga aerodromskih letnih informacija urediti propisom o vrstama usluga u zračnoj plovidbi iz članka 104. stavak 1., a sukladno s Uredbom 550/2004 o pružanju usluga u zračnoj plovidbi unutar Jedininstvenog europskog neba.

Predloženom izmjenom stavka 4. osim odredaba 97., kako to predviđa važeći Zakon, na osoblje koje pruža usluge aerodromskih letnih informacija odgovarajuće se primjenjuju odredbe članaka 92., 93., 94., 95., 96. i 97. ovoga Zakona.

Uz članak 35.

Članak 99. potrebno je izmijeniti radi usklađivanja Zakona o zračnom prometu s odredbama Direktive Vijeća 2000/79/EZ od 27. studenoga 2000. o Europskom sporazumu o organizaciji radnoga vremena mobilnih radnika u civilnom zrakoplovstvu, koji su sklopili Udruga europskih zračnih prijevoznika (AEA), Savez europskih Prijevoznih radnika (ETF), Europska udruga pilota (ECA), Udruga zrakoplovnih kompanija europskih regija (ERA) i Međunarodna udruga zračnih prijevoznika (IACA).

Uz članak 36.

U članku 101. stavak 2. predlaže se izmijeniti da bi se utvrdila odgovornost zapovjednika zrakoplova i za teret, a što odredbe važećeg Zakona nisu izrijeком propisivale.

Uz članak 37.

Izmjena članka 104. proizlazi iz usklađivanja s Uredbom 549/2004 kojom se utvrđuje okvir za stvaranje Jedininstvenog europskog neba (Single European Sky) i Uredbom 550/2004 o pružanju usluga u zračnoj plovidbi unutar Jedininstvenog europskog neba. Tako se propisuje da se usluge u zračnoj plovidbi pružaju se u području letnih informacija Republike Hrvatske u svrhu sigurnoga, redovitog i nesmetanog odvijanja općeg i operativnog zračnog prometa, uz uvjete i na način utvrđen ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i operativnim priručnicima za rad. Nadalje se propisuju vrste usluga u zračnoj plovidbi. Budući da pružatelj usluga u zračnoj plovidbi te usluge pruža i vojnim zrakoplovima, predviđa se da ministarstvo obrane i pružatelj usluga u zračnoj plovidbi sklope, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, poseban ugovor kojim će se urediti uvjeti, način i u opseg usluga u zračnoj plovidbi potrebnih za izvršenje poslova oružanih snaga Republike Hrvatske

Nadalje se propisuje da pružatelj usluga u zračnoj plovidbi ima pravo na rutnu i terminalnu naknadu koju plaćaju korisnici zračnog prostora, a koje se utvrđuju na način utvrđen provedbenim propisom u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku. Propisuje se i obveza pružatelja usluga u zračnoj plovidbi da donese operativne priručnike za rad te svoje poslove obavlja u skladu s tim priručnicima.

Uz članak 38.

Predložene odredbe proizlaze iz usklađivanja s Uredbom 550/2004 o pružanju usluga u zračnoj plovidbi unutar Jedininstvenog europskog neba. Naime, predloženim odredbama načelno se propisuju uvjeti za pružatelje usluga u zračnoj plovidbi, te daje pravni temelj Agenciji kao Nacionalnom nadzornom tijelu (NSA) za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti – certifikat pružatelja usluga u zračnoj plovidbi za obavljanje jedne ili više usluga u zračnoj plovidbi. Detaljni uvjeti i način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona. Nadalje

se propisuje da za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti – certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, te praćenje i stručni nadzor nad pružateljem usluga u smislu kontinuiranog udovoljavanja tim uvjetima, plaća propisana naknada. Na koncu, propisuje se da se certificira i pružanje usluga aerodromskih letnih informacija kao dijela usluga letnih informacija.

Uz članak 39.

Predložena odredba proizlazi iz usklađivanja s Uredbom 550/2004 o pružanju usluga u zračnoj plovidbi unutar Jedinstvenog europskog neba. Tako se propisuje da će Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu (usluge letnih informacija; usluge uzbunjivanja; savjetodavne usluge u zračnom prometu; usluge kontrole zračnog prometa) u određenom bloku zračnog prostora u području letnih informacija Republike Hrvatske, imenovati (dezinirati) isključivog pružatelja usluga koji posjeduje valjanu svjedodžbu o sposobnosti - certifikat pružatelja usluga u zračnoj plovidbi. Za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu u određenom funkcionalnom bloku zračnog prostora za koji je pored Republike Hrvatske nadležna i druga država, Ministarstvo će zajedno s nadležnim tijelima te države imenovati jednog ili više pružatelja usluga. Za pružanje usluge zrakoplovne meteorologije, u cjelokupnom ili dijelu zračnog prostora u području letnih informacija Republike Hrvatske, Ministarstvo može imenovati isključivog pružatelja usluga koji posjeduje valjanu svjedodžbu o sposobnosti - certifikat pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

Uz članak 40.

Predložena izmjena proizlazi iz Uredbe 552/2004 o interoperabilnosti europske mreže upravljanja zračnim prometom. Tako se predviđa da je pružatelj usluga u zračnoj plovidbi dužan je u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, osigurati projektiranje, postavljanje, puštanje u rad, nadogradnju, održavanje i nadzor nad radom i ispravnošću tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe te njihovu interoperabilnost, na način i u stanju koje omogućuje sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa. Nadalje se propisuje da je pružatelj usluga u zračnoj plovidbi obvezan osigurati objavu podataka o tehničkim sustavima na način uobičajen u zračnom prometu. Osim toga, propisuje se obveza pravnoj osobi koja za pružatelje usluga u zračnoj plovidbi pruža određene vrste usluga od značaja za sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa da prioritarno osigura cjelovitost, zalihost i neprekinutost tih usluga.

Uz članak 41.

Predložena odredba proizlazi iz usklađivanja s Uredbom 550/2004 o pružanju usluga u zračnoj plovidbi unutar Jedinstvenog europskog neba. Tako se propisuje da će se operativni podaci koji se odnose na opći zračni promet razmjenjivat u stvarnom vremenu između svih pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, korisnika zračnog prostora i operatora aerodroma. Operativni podaci koristit će se isključivo u operativne svrhe. Pristup relevantnim operativnim podacima omogućit će se bez diskriminacije nadležnim tijelima, pružateljima usluga u zračnoj plovidbi, korisnicima zračnog prostora i operatorima aerodroma. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi, korisnici zračnog prostora i operatori aerodroma utvrdit će standardne uvjete za pristup drugim relevantnim operativnim podacima osim onih koji se odnose na opći zračni promet. Standardne uvjete za pristup drugim relevantnim operativnim podacima, osim onih koji se odnose na opći zračni promet, odobrava Agencija.

Uz članak 42.

U članku 111. stavak 2. predlaže se riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamijeniti riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“, u odgovarajućem padežu, jer u skladu s EU regulativom koja se implementira, mora se otvoriti mogućnost da i drugi subjekti pružaju usluge u zračnoj plovidbi.

U stavku 3. predlaže se prije objave posebne publikacije o letenju vojnih zrakoplova pribaviti prethodno mišljenje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

Uz članak 43.

U članku 112. stavak 1. predlaže se riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamijeniti riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“ jer u skladu s EU regulativom koja se implementira, mora se otvoriti mogućnost da i drugi subjekti pružaju usluge u zračnoj plovidbi.

Uz članak 44.

Predložena odredba proizlazi iz usklađivanja s Annex-om XV Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu. Tako se propisuje da će pružatelj usluga u zračnoj plovidbi na pisani zahtjev nadležnih subjekata, u određenom dijelu zračnog prostora ili na određenom aerodromu, privremeno zabraniti ili ograničiti letenje ako to zahtijevaju interesi obrane ili sigurnosti države, odnosno sigurnost leta određenog zrakoplova ili skupine zrakoplova kao i u slučaju velikih prirodnih nepogoda, u skladu s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, ili odmah ako to zahtijevaju iznimne okolnosti, te to objaviti na način uobičajen u zračnom prometu.

Uz članak 45.

Predloženom odredbom daje se ovlast Agenciji da, na prijedlog imenovanog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, utvrđuje postupke za obavljanje govorne komunikacije te da se isti objavljuju na način uobičajen u zračnom prometu.

Uz članak 46.

U članku 117. stavak 3. predlaže se izmijeniti tako da se pravna osoba iz članka 11. ovog Zakona obvežu, u skladu s internim postupcima za upravljanje sigurnošću, neodložno analizirati svako ugrožavanje sigurnosti zrakoplova u kojemu je sudjelovala te, ukoliko je analizom to ugrožavanje klasificirano kao nezgoda ili ozbiljna nezgoda, Odjelu za istraživanje u roku od 15 dana od okončanja analize dostaviti izvješće koje mora, ako je to prikladno, sadržavati i prijedloge mjera za sprječavanje novih ugrožavanja. Predloženom odredbom, stvaranjem obveze za internom analizom, još će se više utjecati na poboljšanje sigurnosti zračnog prometa.

Uz članak 47.

U članku 119. stavak 1. riječi «najbliži centar za obavješćivanje» predlaže se zamijeniti riječima «središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje» zbog toga što je funkciju centara za obavješćivanje preuzela Državna uprava za zaštitu i spašavanje,

tj. njezina Služba za sustav 112, kroz 24-satna dežurstva svojih operativno komunikacijskih centara.

Uz članak 48.

Izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu iz 2004. predviđeno je ustrojavanje Odjela za istraživanje za kojeg se moralo, u skladu s člankom 5. Direktive 2003/42/EZ o izvješćivanju o ugrožavanju sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu, propisati da je samostalan je u radu te je organizacijski, funkcionalno i financijski neovisan od unutarnje ustrojstvene jedinice Ministarstva nadležne za plovidbenost i održavanje zrakoplova, dozvole i ovlaštenja zrakoplovnog osoblja, zračni prijevoz i druge djelatnosti u zračnom prometu, aerodrome . . . Budući se predloženim izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu, navedeni poslovi prenose na Agenciju, valjalo je predložiti i odgovarajuću izmjenu ovoga članka.

Uz članak 49.

U članku 124. stavak 2. predlaže se riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamijeniti riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“ jer u skladu s EU regulativom koja se implementira, mora se otvoriti mogućnost da i drugi subjekti pružaju usluge u zračnoj plovidbi.

Uz članak 50.

U članku 130. stavak 2. predlaže se riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamijeniti riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“ jer u skladu s EU regulativom koja se implementira, mora se otvoriti mogućnost da i drugi subjekti pružaju usluge u zračnoj plovidbi.

Predloženom izmjenom stavka 3. i 4. obvezuje se pružatelj usluga u zračnoj plovidbi o nestalom zrakoplovu neodložno izvijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, Agenciju i Odjel za istraživanje koji o tome izvješćuje operatora ili vlasnika zrakoplova i nadležno tijelo države registracije zrakoplova. Način usklađivanja djelovanja sudionika u akcijama potrage i spašavanja zrakoplova utvrđuje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, posebnim standardnim operativnim postupkom uz suglasnost svih sudionika iz stavka 3. ovog članka. Navedena izmjena proizlazi iz usklađivanja s propisima kojima se uređuje nadležnost Državne uprave za zaštitu i spašavanje kao središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje.

Uz članak 51.

U članku 131. stavak 1. predlaže se izmijeniti tako da se usklade s propisima kojima se uređuje nadležnost Državne uprave za zaštitu i spašavanje kao središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje.

Uz članak 52.

U članku 134. stavak 2. iza riječi „financija,“ dodaje se riječ „Agencije,“, a riječi „Hrvatske kontrole zračne plovidbe“ zamjenjuju se riječima „imenovanog pružatelja usluga u zračnoj plovidbi“.

Uz članak 53.

U članku 141. predlaže se iza stavka 1. dodati stavak 2. i 3. u skladu s kriterijima iz Direktive 2002/49/EC kojom se određuje obveza za aerodrome s više od 50.000 zrakoplovnih operacija da naprave kartu buke.

Uz članak 54.

Budući da se osim inspeksijskog predlaže i stručni nadzor, valjalo je i naslov dijela odgovarajuće izmijeniti.

Uz članak 55.

Budući da se predlaže novi članak 149.a koji propisuje inspeksijski nadzor zaštite zračnog prometa, predloženo je u članku 147. koji propisuje inspeksijski nadzor aerodroma i aerodromskih usluga, brisati riječi "mjerama zaštite zračnog prometa"

Uz članak 56.

Predložena izmjena članka 148. stavak 1. proizlazi iz prijedloga izmjene članka 99., a koja se odnosi na usuglašavanje s odredbama Direktive Vijeća 2000/79/EZ od 27. studenoga 2000. o Europskom sporazumu o organizaciji radnoga vremena mobilnih radnika u civilnom zrakoplovstvu, koji su sklopili Udruga europskih zračnih prijevoznika (AEA), Savez europskih Prijevoznih radnika (ETF), Europska udruga pilota (ECA), Udruga zrakoplovnih kompanija europskih regija (ERA) i Međunarodna udruga zračnih prijevoznika (IACA).

Uz članak 57.

Predložena izmjena naslova iznad članka 149. i članak 149. posljedica je terminološkog usklađenja gdje se riječi „tehnička sredstva“ zamjenjuju riječima „tehnički sustavi“

Uz članak 58.

Predlaže se iza članka 149. dodaje se novi naslov i članak 149.a koji se odnosi na inspeksijski nadzor zaštite zračnog prometa. Naime, važećim Zakonom predviđen je inspeksijski nadzor nad mjerama zaštite zračnog prometa u okviru nadzora aerodroma i aerodromskih usluga. Budući da je zaštita zračnog prometa područje u koje su uključeni i drugi subjekti, a osobito i zračni prijevoznici, te da je osim odredbama ovoga Zakona zaštita zračnog prometa regulirana i odredbama Nacionalnog programa zaštite zračnog prometa, valjalo je predložiti novi članak koji će regulirati tu materiju.

Uz članak 59.

Iza članka 155. predlaže se dodati novi Odjeljak 4. te članci 155. a, 155. b, 155. c i 155. d kojime se regulira obavljanje i stručnog nadzora nad provedbom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku, koji se odnose na: zrakoplov i zrakoplovni uređaj, zračni promet, pružanje usluga u zračnoj plovidbi i pravila letenja, aerodrome i aerodromske usluge,

zrakoplovno osoblje, pomoćno zrakoplovno i drugo stručno osoblje, ispravnost i rad tehničkih sustava i objekata zračne plovidbe. Propisuje se da stručni nadzor obavlja Agencija, a poslove nadzora provode zrakoplovni nadzornici. Nadalje se predlaže da se odgovarajuće odredbe o inspekcijskom nadzoru odgovarajuće primjenjuju i na obavljanje stručnog nadzora.

Budući da je stručni nadzor kontinuirano praćenje udovoljavanja uvjetima, to je Agencija koja je ovlaštena odredbama ovoga Zakona za izdavanje pojedinačnih akata, ovlaštena za poništavanje i ukidanje tih akata ukoliko se stručnim nadzorom utvrdi da nadzirana pravna ili fizička osoba ne udovoljava propisanim uvjetima.

Nadalje se predlaže propisati da zrakoplovni nadzornik ima posebnu iskaznicu, kojom se dokazuje njegovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

Uz članak 60.

Predloženom odredbom daje se ovlast Vladi Republike Hrvatske propiše visinu naknade za sudjelovanje u radu Nacionalnog povjerenstva za upravljanje zračnim prostorom.

Uz članak 61.

Izmjene i dopune članka 157. kojim se daju ovlasti ministru mora, turizma, prometa i razvitka za donošenje provedbenih propisa, proizlaze iz predloženih izmjena i dopuna odredaba ovoga Zakona. Tako su u točki 2. riječi „članak 29. stavak 2.“ brisane zbog toga što je članak 29. u potpunosti izmijenjen i brisane riječi više ne odgovaraju njegovom smislu. Osim toga, u točku 2. dodane su riječi „uvjetima i načinu izdavanja operativne licence (članak 22. a, stavak 10.),“ kako bi se ova točka uskladila sa člankom 22. a.

Točku 3. bilo je potrebno izmijeniti radi usklađivanja sa izmijenjenim člankom 99. Zakona.

U točku 6. dodane su riječi „uvjetima i načinu pružanja usluga u zračnoj plovidbi (članak 104. stavak 1.), utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada (članak 104. stavak 4.), uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi (članak 105. stavak 3.),“ kako bi se ova točka uskladila sa člankom 104. stavak 1. i 4. te člankom 105. stavak 3. Zakona.

U točku 8. dodane su riječi „uvjetima i načinu dodjele vremenskih slotova i usuglašavanju redova letenja na zračnim lukama (članak 31. stavak 6.), spasilačko-vatrogasnoj zaštiti na aerodromu (članak 85. stavak 1.), pružanju zemaljskih usluga (članak 85. stavak 2.), uvjetima kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja poslove spasilačko-vatrogasne zaštite, prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari (članak 85. stavak 3.), kako bi se uskladila sa odgovarajućim člancima.

U točki 9. dodana je ovlast za donošenje propisa o izgledu iskaznice zrakoplovnog nadzornika.

Predložene su i nove točke 11. i 12. kojima se daje ovlast za donošenje provedbenih propisa o naknadama predviđenim odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 62.

Predložene izmjene i dopune u članku 158. posljedica su predloženih izmjena i dopuna odredaba ovoga Zakona. Tako su riječi «uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti za pružanje zdravstvenih usluga u zračnom prometu (članak 29. stavak 4.)» su brisane zbog toga što je članak 29. sada izmijenjen i govori o nedopuštenom nudi usluga. Riječ „medicinske“ brišu se radi usklađivanja sa izmijenjenim člankom 85. stavak 1., a riječi

„(članak 85. stavak 4.)“ zamjenjuju se riječima „(članak 85. stavak 1.)“ također radi usklađivanja sa izmijenjenim člankom 85. Zakona.

Uz članak 63.

Predloženo je brisanje članka 159. budući da Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo kao takav ne postoji, a ovlast za donošenje provedbenih propisa dana je ministru mora, turizma prometa i razvitka kroz predloženu dopunu članka 157.

Uz članak 64.

Predloženo je brisanje naslova iznad članka 162. i članak 162., te ovlast za donošenje propisa iz tog članka dana je ministru mora, turizma prometa i razvitka kroz predloženu dopunu članka 157.

Uz članak 65.

Predloženom odredbom daje se ovlast ministru mora, turizma, prometa i razvitka da uz suglasnost ministra obrane donese provedbeni propis o upravljanju zračnim prostorom.

Uz članak 66.

Predloženo je brisanje naslova iznad članka 166. i članak 166. budući će odnosna materija biti regulirana drugim provedbenim propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 67.

U članku 168., kojim se propisuju prekršaji za operatora zrakoplova ili drugih pravnih, odgovornih i drugih fizičkih osoba, predložene su izmjene koje proizlaze iz predloženih izmjena i dopuna odredaba ovoga Zakona.

Tako je predložena izmjena točke 9. ako zrakoplov upotrebljava suprotno vrsti, kategoriji naznačenoj u svjedodžbi o plovidbenosti i namjeni naznačenoj u Registru i suprotno načinu propisanom u odobrenom letačkom priručniku u skladu s predloženom izmjenom članka 54. stavak 1.

Predložene izmjene točke 15. proizlaze iz predloženih izmjena članka 67. stavak 2., a predložene izmjene točke 21. iz predloženih izmjena članka 99.

Uz članak 68.

U članku 171. stavak 1. točka 10., riječ „vatrogasnom“ zamjenjuju se riječima „spasilačko-vatrogasnom“ poradi usklađivanja s terminologijom iz Annex-a 14 ICAO Konvencije - Spašavanje i gašenje. Nadalje, predlaže se termin „hitna medicinska pomoć“ izmijeniti u „hitna pomoć“ jer pružanje hitne pomoći mogu obavljati osposobljeni djelatnici operatora aerodroma, a koji nemaju medicinsko obrazovanje (liječnici). Točka 11. briše se poradi predloženih izmjena članka 86. stavak 1.

Uz članak 69.

Predložena izmjena u članku 172. stavak 1. proizlazi iz usklađivanja s propisima kojima se uređuje nadležnost Državne uprave za zaštitu i spašavanje kao središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje.

Uz članak 70.

Budući da je zračni prijevoz u svrhu pružanja zdravstvenih usluga prijevoz u javnom zračnom prometu i na njega se primjenjuju odredbe članka 22., 22. a, 23. i 24. Zakona o zračnom prometu i odredbe Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbe o sposobnosti (JAR-OPS 1 & JAR OPS 3), valjalo je i ovu prekršajnu odredbu uskladiti s tim.

Točka 6. izmijenjena je kako bi se uskladila s predloženom izmjenom članka 29. Zakona.

Uz članak 71.

Predloženom odredbom predviđa se sankcioniranje određenog ponašanja u smislu onemogućavanja provedbe, pored inspeksijskog kako je uređeno važećim Zakonom, i stručnog nadzora.

Uz članak 72.

U članku 178. stavak 1. predlaže se riječi „Hrvatska kontrola zračne plovidbe“ zamijeniti riječima „pružatelj usluga u zračnoj plovidbi“ jer u skladu s EU regulativom koja se implementira, mora se otvoriti mogućnost da i drugi subjekti pružaju usluge u zračnoj plovidbi.

Uz članak 73.

Navedena izmjena proizlazi iz usklađivanja s propisima kojima se uređuje nadležnost Državne uprave za zaštitu i spašavanje kao središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje.

Uz članak 74.

Predložena izmjena naslova iznad članka 180. i članka 180. proizlazi iz EU regulative koja se implementira jer se mora otvoriti mogućnost da i drugi subjekti pružaju usluge u zračnoj plovidbi. Osim toga, predložene izmjene proizlaze iz predloženih izmjena članka 106.

Uz članak 75.

Predloženim odredbama terminološki se i sadržajno usklađuje sa predloženim izmjenama i dopunama Zakona.

Uz članak 76.

Navedena izmjena proizlazi iz usklađivanja s propisima kojima se uređuje nadležnost Državne uprave za zaštitu i spašavanje kao središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje.

Uz članak 77.

U članku 186.a stavak 1. i 2. predlažu se izmijeniti na način da se rok za pokretanje prekršajnog postupka produljuje sa dvije na tri godine, te da se rok za izvršenje izrečene kazne za prekršaje produljuje sa dvije na tri godine. Zbog preopterećenosti Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske velikim brojem drugostupanjskih predmeta, povodom žalbi protiv rješenja o prekršaju prvostupanjskih prekršajnih sudova i upravnih tijela koja provode prekršajni postupak, predmeti prekršajnog postupka često padaju u zastaru. Produženje roka zastare od dvije na tri godine djelovalo bi pozitivno na učinkovitost u provođenju prekršajnog postupka.

Uz članak 78.

Budući se, u skladu sa Zakonom o prekršajima, provedbenim propisima ne mogu propisivati prekršaji i prekršajne kazne, valjalo je predložiti brisanje članka 189. stavak 2.

Uz članak 79.

Predloženom odredbom se određene ovlasti Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka i nadležnog ministra propisane odredbama važećeg Zakona, prenose na Agenciju.

Uz članke 80. i 81.

Predloženim odredbama uređuju se pitanja nužna za početak rada Agencije. Tako se uređuju pitanja imenovanja privremenog direktora, podnošenja prijave za upis u sudski registar, imenovanje članova Vijeća Agencije, donošenje Statuta, sredstava za početak rada Agencije te preuzimanje službenika i namještenika.

Uz članak 82.

Predloženim odredbama propisuje se rok za donošenje propisa prema odredbama ovoga Zakona odnosno rok primjene važećih propisa.

Uz članak 83.

Predloženim člankom određuje se da će do dobivanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata pružatelja usluga u zračnoj plovidbi iz članka 38. ovoga Zakona, Hrvatska kontrola zračne plovidbe nastaviti pružati usluge iz članka 37. ovoga Zakona, a koje je pružala do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 84.

Predloženom odredbom se određuje dan stupanja na snagu ovoga Zakona

VII. TEKST ODREĐABA VAŽEĆEG ZAKONA O ZRAČNOM PROMETU («NARODNE NOVINE», BROJ 132/98 i 178/04) KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU:

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) *aerodrom*: određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući sve objekte, instalacije i opremu) namijenjeno u potpunosti ili djelomično za kretanje, uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova,
- 2) *avion*: zrakoplov teži od zraka, pokretan motorom, koji uzgon u letu dobiva poglavito zbog aerodinamičkih reakcija na površinama koje u određenim uvjetima leta ostaju nepokretne,
- 3) *balon*: zrakoplov lakši od zraka, bez motora,
- 4) *domaći zračni promet*: promet koji se obavlja u zračnom prostoru Republike Hrvatske,
- 5) *helidrom*: aerodrom ili određeno područje na objektu namijenjeno u potpunosti ili djelomično za dolaske, odlaske i kretanje helikoptera,
- 6) *homologacija*: postupak kojim se utvrđuje da li tip zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja odgovara propisima za gradnju zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja, te da ne pokazuje obilježja ili osobine koje ugrožavaju ili bi mogle ugroziti njegovu sigurnu uporabu,
- 7) *Hrvatska kontrola zračne plovidbe*: društvo s ograničenom odgovornošću, osnovano posebnim zakonom, za obavljanje poslova kontrole zračne plovidbe u Republici Hrvatskoj,
- 9) *javni zračni promet*: linijski i povremeni prijevoz osoba ili stvari,
- 10) *jedrilica*: zrakoplov teži od zraka, bez motora, koji uzgon u letu dobiva poglavito zbog aerodinamičkih reakcija na površinama koje u određenim uvjetima leta ostaju nepokretne,
- 11) *kabinska posada*: članovi posade zrakoplova (ali nisu članovi letačke posade) koji obavljaju poslove što im ih, u interesu sigurnosti ukrcanih putnika, odredi operator ili zapovjednik zrakoplova,
- 12) *kabotaža*: pravo da inozemni zračni prijevoznik države stranke Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, obavlja prijevoz putnika, pošte i tereta u javnom zračnom prometu između odredišta unutar teritorija Republike Hrvatske,
- 13) *kontrola zračnog prometa*: sprečavanje sudara zrakoplova u zraku i na manevarskim površinama aerodroma, između zrakoplova i vozila, te između zrakoplova i ostalih prepreka na manevarskim površinama aerodroma, u svrhu sigurnoga, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa,
- 14) *kontrolirani aerodrom*: aerodrom na kojem se obavlja kontrola zračnog prometa za aerodromski promet,
- 15) *letačka posada*: članovi posade zrakoplova koji posjeduju odgovarajuću dozvolu za upravljanje zrakoplovom ili obavljanje drugih poslova u svezi s upravljanjem zrakoplova tijekom vremena letenja,
- 16) *letjelište*: aerodrom koji se u načelu upotrebljava za letenje jedrilica i motornih jedrilica koje ne uzlijeću samostalno, a čija se uporaba može proširiti i za letenje drugih vrsta zrakoplova koji se upotrebljavaju u posebnom zračnom prometu,
- 17) *linija*: niz letova između dvaju ili više mjesta koji se obavljaju prema redu letenja,
- 18) *linijski zračni promet*: redovni komercijalni prijevoz osoba i/ili stvari, koji je dostupan svima pod jednakim uvjetima, a obavlja se na unaprijed utvrđenim linijama, prema unaprijed utvrđenom redu letenja i po objavljenim cijenama i općim uvjetima prijevoza,
- 19) *manevarska površina*: dio aerodroma na zemlji ili vodi (osim stajanke), određen za uzlijetanje, slijetanje ili vožnju zrakoplova,

- 20) *međunarodni aerodrom*: aerodrom utvrđen kao ulazni ili izlazni aerodrom u međunarodnom zračnom prometu na kojem se provode postupci carine, granične kontrole i sl.,
- 21) *međunarodna norma*: svaka specifikacija za fizičke osobine, konfiguraciju, materijal, sposobnost ili osobine, osoblje ili postupak, čija je istolika primjena prihvaćena kao neophodna za sigurno, redovito i nesmetano odvijanje zračnog prometa, a kojima države stranke moraju udovoljiti, sukladno odredbama Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu,
- 22) *međunarodni zračni promet*: promet koji se obavlja u zračnom prostoru iznad teritorija dviju ili više država,
- 23) *nesreća zrakoplova*: događaj u svezi s operacijom zrakoplova, koji nastane od trenutka kad se jedna ili više osoba ukrca u zrakoplov s namjerom da obavi let, do trenutka iskrcavanja svih osoba iz zrakoplova, a posljedice su - smrt ili teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba u zrakoplovu ili izvan njega, uništenje zrakoplova, nestanak zrakoplova ili nedostupnost zrakoplovu kao posljedica nesreće, oštećenje osnovne strukture zrakoplova ili veće oštećenje imovine treće osobe,
- (24) *nezgoda zrakoplova*: događaj u svezi s operacijom zrakoplova koji utječe ili bi mogao utjecati na sigurnost zrakoplova, a nije nesreća,
- 25) *objavljivanje na način uobičajen u zračnom prometu*: objavljivanje u "Zborniku zrakoplovnih informacija Republike Hrvatske (AIP)" ili žurnim informacijama (NOTAM), ili okružnicom zrakoplovnih informacija (AIC), ili drugim posebnim publikacijama,
- 26) *opasno područje*: dio zračnog prostora utvrđenih dimenzija u kojem se odvijaju djelatnosti ili postoje okolnosti opasne za odvijanje zračnog prometa,
- 27) *opasno približavanje zrakoplova*: situacija u kojoj su, prema mišljenju zapovjednika zrakoplova ili kontrolora zračnog prometa, udaljenosti između zrakoplova, kao i njihove međusobne pozicije i brzine bile takve da je bila ugrožena sigurnost tih zrakoplova,
- 28) *operativna površina*: dio aerodroma na zemlji ili vodi, određen za uzlijetanje, slijetanje ili vožnju zrakoplova, koji se sastoji od manevarske površine i stajanke,
- 29) *operator aerodroma*: fizička ili pravna osoba koja je korisnik aerodroma,
- 30) *operator zrakoplova*: fizička ili pravna osoba koja je korisnik zrakoplova,
- 31) *Organizacija međunarodnoga civilnog zrakoplovstva (ICAO)*: specijalizirana ustanova Ujedinjenih naroda, osnovana Konvencijom o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944. godine u Chicagu, u svrhu razvijanja načela, tehnologije, te poticanja i razvoja međunarodnoga zračnog prometa,
- 31.a) *ozbiljna nezgoda*: nezgoda koja uključuje okolnosti koje ukazuju da se nesreća zamalo dogodila,
- 32) *plan leta*: skup informacija o namjeravanom letu, ili dijelu leta zrakoplova, koje se podnose, u načelu, u pisanom obliku, nadležnoj kontroli zračnog prometa,
- 33) *plovidbenost zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja*: sposobnost za sigurnu zračnu plovidbu,
- 34) *područja s ograničenjem letenja*: opasna, uvjetno zabranjena ili druga područja, osim zabranjenih područja, koja su utvrđena u svrhu sigurnog odvijanja zračnog prometa,
- 35) *područje letnih informacija*: zračni prostor određenih dimenzija u kojem se pružaju usluge letnih informacija i obavlja uzbunjivanje,
- 36) *posada (letačka i kabinska) zrakoplova*: osobe koje je operator zrakoplova odredio za obavljanje određenih poslova u zrakoplovu tijekom vremena letenja,
- 37) *poseban zračni promet*: (sav) zračni promet koji nije javni zračni promet,
- 38) *povremeni zračni promet*: komercijalni prijevoz osoba i/ili stvari koji nije linijski, a koji se obavlja uz posebno ugovorene uvjete - čarter prijevoz (pojedinačni ili serijski), taksiprijevoz, panoramski letovi i sl.,

- 39) *preporučena praksa*: svaka specifikacija za fizičke osobine, konfiguraciju, materijal, sposobnost ili osobine, osoblje ili postupak čija je jednoobrazna primjena prihvaćena kao poželjna zbog sigurnog, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa i kojoj države stranke trebaju nastojati udovoljiti, sukladno odredbama Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu,
- 40) *prijevoz za vlastite potrebe*: nekomercijalni prijevoz osoba i/ili stvari,
- 41) *privremeno izdvojeno područje*: područje privremeno rezervirano, poradi sigurnosti zračnoga prometa, isključivo za vojne letove,
- 42) *radovi iz zraka*: komercijalna uporaba zrakoplova u svrhe koje nisu komercijalni prijevoz osoba ili stvari (radovi u poljoprivredi, šumarstvu ili građevinarstvu, protupožarnoj zaštiti, protugradnoj obrani, potrazi i spašavanju, promidžbi, nadzoru i patroliranju, izobrazbi letačkog osoblja, provjeri radionavigacijskih uređaja, snimanju iz zraka i sl.),
- 43) *red letenja*: utvrđeno vrijeme uzlijetanja i slijetanja zrakoplova u linijskom zračnom prometu,
- 44) *rotokopter*: zrakoplov teži od zraka, pokretan motorom, koji se održava u letu reakcijom zraka na jednom ili više rotora,
- 45) *sigurnost*: poduzimanje preventivnih mjera, radnji i postupaka u svrhu sprečavanja nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova ili umanjenja njihovih posljedica,
- 46) *stajanka*: određeno područje na aerodromu namijenjeno za smještaj zrakoplova poradi ukrcaja i iskrcaja putnika, ukrcaja i iskrcaja tereta ili pošte, te za parkiranje i održavanje zrakoplova,
- 47) *staza za vožnju*: određena površina na aerodromu namijenjena za vožnju zrakoplova,
- 48) *uvjetno zabranjeno područje*: dio zračnoga prostora Republike Hrvatske, utvrđenih dimenzija, iznad određenog područja u kojem se zračni promet, u određeno vrijeme i uz utvrđene uvjete, ne može obavljati,
- 49) *uzletno-sletna staza*: utvrđena pravokutna površina na zemlji, vodi ili objektu, namijenjena za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova,
- 50) *vrijeme leta*: ukupno vrijeme od trenutka kad zrakoplov započne vožnju poradi uzlijetanja, do trenutka potpunog zaustavljanja zrakoplova nakon slijetanja,
- 51) *zabranjeno područje*: dio zračnoga prostora Republike Hrvatske utvrđenih dimenzija u kojem je zabranjeno odvijanje zračnog prometa,
- 52) *zapovjednik zrakoplova*: osoba s pravom konačne odluke, odgovorna za upravljanje i posluživanje zrakoplova tijekom vremena leta i na tlu,
- 53) *zaštitni pregled*: skup mjera i postupaka kojima se sprečava unošenje oružja, eksplozivnih naprava i drugih opasnih predmeta i stvari u štíčeno područje, a kojima bi se mogla izvršiti djela nezakonitog ometanja zračnog prometa, te neovlašteni pristup osoba i vozila u štíčeno područje,
- 54) *zmaj*: zrakoplov teži od zraka, bez motora i sustava za upravljanje, privezan ili vučen sa zemljine površine,
- 55) *zračni brod*: zrakoplov lakši od zraka pokretan motorom,
- 56) *zračna luka*: aerodrom s najmanje jednim utvrđenim normiranim postupkom preciznoga instrumentalnog prilaženja, na kojem postoje postrojenja za smještaj, održavanje, popravak, te prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari,
- 57) *zračna plovidba*: letenje zrakoplova i kretanje zrakoplova po operativnim površinama aerodroma,
- 58) *zračni prijevoz*: prijevoz osoba ili stvari zrakoplovom iz jednog mjesta u drugo,
- 59) *zračni prijevoz za vlastite potrebe*: nekomercijalni prijevoz osoba ili stvari,
- 60) *zračni prijevoznik*: operator zrakoplova koji komercijalno prevozi osobe i/ili stvari zrakoplovima,

- 61) *zračni promet*: proces premještanja, odnosno prijevoza osoba i/ili stvari zračnom plovidbom, kao i bilo koja druga uporaba ili djelovanje u zračnom prostoru,
- 62) *zračno pristanište*: aerodrom za avione ili helikoptere (helidrom), u načelu namijenjen za uzlijetanje i slijetanje u vizualnim meteorološkim uvjetima,
- 63) *zrakoplov*: svaka naprava koja se održava u atmosferi zbog reakcije zraka, osim reakcije zraka u odnosu na zemljinu površinu,
- 64) *zrakoplovna prepreka*: stalni ili pokretni objekt ili njegov dio, smješten na području namijenjenom za kretanje zrakoplova po tlu ili objekt koji zadire u površine namijenjene za zaštitu zrakoplova u letu,
- 65) *zrakoplovni model*: zrakoplov bez posade, teži od zraka, sposoban za letenje, poglavito razvijen i upotrebljavan u sportske svrhe,
- 66) *zrakoplovni uređaji*: svi dijelovi, oprema i pribor zrakoplova za koje je propisana homologacija, te ostali uređaji koji nisu nužno sastavni dijelovi, oprema ili pribor zrakoplova, a podliježu homologaciji,
- 67) *zrakoplovno-sportska letjelica*: zrakoplov s posadom, teži od zraka, sa ili bez motora (padobran, mikrolaki avion, parajedrilica, ovjesna jedrilica i sl.).
- «68) *Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe (EUROCONTROL)*: međunarodna organizacija kontrole zračne plovidbe osnovana s primarnom zadaćom za otklanjanje prepreka za razvoj paneuropskog sustava upravljanja zračnom plovidbom bez granica,
- 69) *Hrvatski zrakoplovni savez (HZS)*: nacionalna udruga aeroklubova je ovlaštena organizacija koja u skladu s važećim propisima obavlja poslove iz područja zrakoplovno-sportskog letenja,
- 70) *Zajedničke zrakoplovne vlasti (JAA)*: združeno tijelo Europske konferencije civilnog zrakoplovstva koje zastupa civilne zrakoplovne vlasti brojnih europskih zemalja koje su se dogovorile da surađuju oko razvoja i provođenja općih sigurnosnih propisa i procedura,
- 71) *Zahtjevi Zajedničkih zrakoplovnih vlasti (JAR's)*: propisi koje donose Zajedničke zrakoplovne vlasti (JAA),
- 72) *Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (EASA)*: agencija Europske unije osnovana s ciljem razvijanja zajedničkih standarda sigurnosti, te osiguranja njihove jedinstvene primjene u Europi.».

Područje letnih informacija

Članak 4.

(1) Poradi pružanja usluga letnih informacija i obavljanja uzbunjivanja, ministar nadležan za poslove zračnog prometa (u daljnjem tekstu: ministar), utvrđuje područje letnih informacija.

(2) Područje letnih informacija prostire se i izvan hrvatskoga zračnog prostora, do granica utvrđenih međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(3) Ustroj i strukturu područja letnih informacija Republike Hrvatske, na prijedlog Hrvatske kontrole zračne plovidbe, utvrđuje ministar uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane.

Usluge u zračnoj plovidbi

Članak 5.

(1) Usluge u zračnoj plovidbi u hrvatskom zračnom prostoru obavljaju se prema odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Usluge u zračnoj plovidbi obavljaju se i izvan hrvatskoga zračnog prostora do granica, pod uvjetima i na način utvrđenima međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Kontrola obavljanja poslova

Članak 11.

(1) Pravna osoba koja zrakoplov ili zrakoplovni uređaj proizvodi, upotrebljava, održava, obnavlja ili popravlja, obavlja preinake na zrakoplovu ili zrakoplovnom uređaju, opskrbljuje zrakoplov gorivom i mazivom, obavlja prijevoz u javnom zračnom prometu, obavlja druge djelatnosti u zračnom prometu, pruža aerodromske usluge ili koja obavlja usluge u zračnoj plovidbi, obvezna je ustrojiti kontrolu obavljanja poslova značajnih za sigurnost zračnog prometa koje ona obavlja i osigurati trajno obavljanje te kontrole.

(2) Kontrola iz stavka 1. ovoga članka obavlja se poglavito:

- 1) nad primjenom tehničkih normi i drugih propisa o gradnji, održavanju, obnovi, popravku i preinaci zrakoplova ili zrakoplovnog uređaja,
- 2) nad kvalitetom ugrađenih materijala i rezervnih dijelova,
- 3) nad kvalitetom obavljenih radova, odnosno pruženih usluga,
- 4) nad stručnom osposobljenošću zrakoplovnog osoblja i njegovim zdravstvenim stanjem, te osposobljenošću pomoćnoga zrakoplovnog i drugoga stručnog osoblja,
- 5) nad radnim vremenom, vremenom leta, brojem uzlijetanja i slijetanja i odmorom članova posade,
- 6) nad ispravnošću i održavanjem operativnih površina, objekata, instalacija ili uređaja koji služe za sigurno uzlijetanje, slijetanje i kretanje zrakoplova,
- 7) nad radom i opremom za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari, vatrogasnom zaštitom, pružanjem hitne medicinske pomoći na aerodromu,
- 8) nad opskrbom zrakoplova gorivom i mazivom,
- 9) nad pripremom i planiranjem leta, te uporabom zrakoplova,
- 10) nad ispravnošću i održavanjem tehničkih sredstava zračne plovidbe.

(3) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka obvezna je ministarstvu nadležnom za poslove civilnoga zračnog prometa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u roku od tri dana prijaviti svaki događaj koji bi mogao ugroziti sigurnost zračne plovidbe.

Zrakoplovi i pravila letenja

Članak 12.

(1) U zračnom prometu zrakoplovi se upotrebljavaju u skladu s vrstom, kategorijom i namjenom određenom u svjedodžbi o plovidbenosti.

(2) Uvjeti i način, pravila i postupci letenja zrakoplova utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Odredbe propisa iz stavka 2. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i na hrvatske vojne zrakoplove.

Zabranjena područja i područja s ograničenjem letenja

Članak 16.

(1) Određeni dijelovi zračnog prostora mogu se privremeno ili trajno zabraniti za odvijanje zračnog prometa (zabranjena područja). U određenim dijelovima zračnog prostora, zračni promet može biti posebno ograničen (područja s ograničenjem letenja). Područja s ograničenjem letenja utvrđuju se:

1. kao uvjetno zabranjena područja,
2. kao privremeno izdvojena područja,
3. kao opasna područja.

(2) Zabranjena područja, uvjetno zabranjena područja i opasna područja iz stavka 1. ovoga članka, a poradi sigurnosti zračne plovidbe i sprečavanja štetnih utjecaja zračne plovidbe na osobe ili stvari, utvrđuje ministar nakon pribavljene suglasnosti ministarstva nadležnog za poslove obrane i mišljenja Hrvatske kontrole zračne plovidbe.

(3) Područja s ograničenjem letenja iz stavka 1. ovoga članka, a poradi interesa obrane države, potrage i spašavanja, te u slučaju velikih prirodnih nepogoda, utvrđuje ministar nadležan za poslove obrane, nakon pribavljene suglasnosti Ministarstva i mišljenja Hrvatske kontrole zračne plovidbe.

(4) Kroz područja s ograničenjem letenja smije se letjeti pod uvjetima i na način koje određuju Hrvatska kontrola zračne plovidbe i ministarstvo nadležno za poslove obrane.

(5) Područja iz stavka 1. ovoga članka, na temelju dobivenih obavijesti, objavljuje Hrvatska kontrola zračne plovidbe na način uobičajen u zračnom prometu.

Letovi za posebno djelovanje

Članak 18.

(1) Letovi hrvatskih vojnih zrakoplova u svrhu zaštite suvereniteta Republike Hrvatske i letovi zrakoplova policijskih postrojbi koji djeluju u redarstveno-sigurnosne svrhe, smatraju se letovima za posebno djelovanje.

(2) Letovi hrvatskih vojnih zrakoplova iz stavka 1. imaju prednost pred ostalim letovima, osim ako se radi o letovima kod kojih je pilot zrakoplova objavio stanje nužde, kod kojih je stanje nužde očigledno, te kojima prijeti nezakonito ometanje ili su predmet takvog ometanja.

Zaštita od buke

Članak 20.

Hrvatska kontrola zračne plovidbe, piloti zrakoplova, operatori zrakoplova te operatori aerodroma obvezni su poduzeti mjere zaštite od buke zrakoplova, u skladu s propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

Zračni prijevoznik

Članak 22.

(1) Prijevoz u javnom zračnom prometu može obavljati pravna osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: zračni prijevoznik), koja osim općim uvjetima, udovoljava i uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Zračni prijevoznik, u linijskom i povremenom čarter prijevozu, može biti trgovačko društvo koje je registrirano u Republici Hrvatskoj, u potpunom ili većinskom vlasništvu domaće fizičke ili pravne osobe, pod uvjetom da su dvije trećine članova uprave i nadzornog odbora društva hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj.

(3) Zračni prijevoznik mora u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova imati upisan najmanje jedan zrakoplov odgovarajuće kategorije, te udovoljavati gospodarstveno-financijskim i drugim uvjetima, ovisno o vrsti prijevoza.

(4) Zračni prijevoznik može obavljati prijevoz zrakoplovom u zakupu samo ako je Ministarstvo dalo suglasnost na sklapanje toga ugovora o zakupu. Uvjeti za davanje suglasnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Svjedodžba o sposobnosti

Članak 23.

(1) Poradi sigurnosti i urednosti odvijanja prijevoza u javnom zračnom prometu, zračni prijevoznik mora udovoljavati propisanim uvjetima, ovisno o vrsti prijevoza, poglavito u pogledu: odobrenoga operativnog priručnika, vrste i namjene zrakoplova, te zrakoplovnog osoblja. Zračni prijevoznik mora osigurati održavanje zrakoplova i raspolagati odobrenim priručnicima u skladu s odredbama ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

(2) Zračnom prijevozniku koji podnese dokaze da udovoljava uvjetima iz članka 22. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo izdaje svjedodžbu o sposobnosti.

(3) Uvjeti i način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti, plaća se propisana naknada.

Zračni prijevoz u svrhu pružanja zdravstvenih usluga

Članak 29.

(1) Zračni prijevoz u svrhu pružanja zdravstvenih usluga može obavljati pravna osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti koja ima odgovarajuću opremu i stručno osoblje za obavljanje te djelatnosti, koja udovoljava propisanim uvjetima u pogledu odobrenoga operativnog priručnika za obavljanje takvoga prijevoza, kategorije i namjene zrakoplova, zrakoplovnog osoblja, održavanja zrakoplova i odobrenih priručnika u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Za obavljanje prijevoza iz stavka 1. ovoga članka zrakoplovom u zakupu, odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 22. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) Pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka, koja podnese dokaze o udovoljavanju propisanim uvjetima, Ministarstvo izdaje svjedodžbu o sposobnosti.

(4) Uvjeti i način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(5) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti, plaća se propisana naknada.

Zračni prijevoz za vlastite potrebe

Članak 30.

(1) Prijevoz osoba i stvari za vlastite potrebe (nekomercijalni prijevoz), zrakoplovom registriranim za više od četiri osobe ili najveće dopuštene uzletne mase veće od 2 000 kilograma, mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje udovoljavaju propisanim uvjetima u pogledu odobrenoga operativnog priručnika za obavljanje tog prijevoza, kategorije i namjene zrakoplova, zrakoplovnog osoblja, održavanja zrakoplova i odobrenih priručnika u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Pravnim i fizičkim osobama koje podnesu dokaze o udovoljavanju uvjetima iz stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo izdaje svjedodžbu o sposobnosti.

(3) Svjedodžba o sposobnosti nije potrebna za prijevoz osoba i stvari za vlastite potrebe, pod uvjetom da se taj prijevoz obavlja zrakoplovom registriranim za najviše četiri osobe ili najveće dopuštene uzletne mase od 2 000 kilograma i manje.

(4) Za obavljanje prijevoza iz stavka 1. i 4. ovoga članka zrakoplovom u zakupu, odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 22. stavka 4. ovoga Zakona.

(5) Uvjeti i način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(6) Za obavljanje pregleda poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti, plaća se propisana naknada.

Odjeljak 3

Zrakoplovno-sportska djelatnost

Hrvatski zrakoplovni savez

Članak 30. a

(1) Poslovi vezani uz stručno osposobljavanje kandidata za stjecanje dozvola i ovlaštenja pilota zrakoplovno-sportskih letjelica, te stručnog usavršavanja i stručnog nadzora kao javne ovlasti povjeravaju se Hrvatskom zrakoplovnom savezu (u daljnjem tekstu: HZS).

(2) HZS uređuje organiziranje procesa stručnog osposobljavanja, stručnog usavršavanja i stručnog nadzora, imenovanja i organiziranja rada povjerenstva za provođenje ispita, provjeru stručne osposobljenosti instruktora i osoba koje izvode teoretsku nastavu, uređuje i obavlja druge poslove u svezi sa stručnim usavršavanjem te vodi dokumentaciju i evidenciju u svezi s poslovima koje obavlja.

(3) U obavljanju poslova iz stavka 2. ovoga članka HZS prati i usklađuje rad, usklađuje kriterije, pruža stručnu i drugu pomoć pravnim osobama za osposobljavanje, obavlja stručni nadzor nad pravnim osobama za stručno osposobljavanje i druge stručne poslove koji su mu povjereni.

(4) Nad radom HZS-a upravni i stručni nadzor obavlja Ministarstvo.

(5) Način obavljanja poslova koji se ovim Zakonom povjeravaju HZS-u, utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Glava 3.

AERODROMI

Podjela aerodroma

Članak 31.

(1) Aerodromi mogu biti vojni ili civilni.

(2) Vojni aerodrom je aerodrom čije je upravljanje u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove obrane. Svi ostali aerodromi su civilni aerodromi.

(3) Civilni aerodromi mogu biti:

1. zračne luke (za javni zračni promet ili za poseban zračni promet),
2. zračna pristaništa (za avione ili helikoptere, za javni zračni promet ili za poseban zračni promet),
3. letjelišta.

(4) Aerodromi iz stavka 3. točke 1. i 2. ovoga članka, mogu biti kontrolirani ili nekontrolirani aerodromi. Nekontroliranim se aerodromom smatra i kontrolirani aerodrom izvan radnog vremena nadležne aerodromske kontrole zračnoga prometa.

Razred, skupina i kategorija aerodroma

Članak 32.

(1) Aerodromi se, prema fizičkim osobinama i opremljenosti glavne uzletno-sletne staze i staze za vožnju, te stupnja vatrogasne zaštite, razvrstavaju u razrede, skupine i kategorije.

(2) Razred i skupina aerodroma određuje se prema duljini i širini glavne uzletno-sletne staze i širini staze za vožnju, te prema duljini, širini i dubini vodene površine određene za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova. Duljina i širina uzletno-sletne staze i širina staze za vožnju određuje se prema izmjerama zrakoplova, te prema drugim tehničkim uvjetima za sigurno uzlijetanje, slijetanje i kretanje svih ili samo određenih tipova zrakoplova.

(3) Kategorija aerodroma određuje se prema stupnju opremljenosti glavne uzletno-sletne staze, uređajima i sredstvima za prilaženje, opremljenosti staza za vožnju, te prema drugim uređajima i sredstvima koji služe za sigurno uzlijetanje, slijetanje i kretanje zrakoplova, kao i prema stupnju vatrogasne zaštite.

Vrijeme otvorenosti aerodroma

Članak 37.

(1) Vrijeme u kojem aerodrom, ovisno o prometu, mora biti otvoren za javni zračni promet (u daljnjem tekstu: vrijeme otvorenosti) utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.

(2) Vrijeme otvorenosti kontroliranih civilnih aerodroma za javni zračni promet i vojnih aerodroma na kojima se odvija javni zračni promet, utvrđuje se na prijedlog operatora aerodroma, koji je o tome prethodno pribavio suglasnost Hrvatske kontrole zračne plovidbe i ministarstva nadležnog za poslove obrane. Vrijeme otvorenosti nekontroliranih aerodroma za javni zračni promet utvrđuje se na prijedlog operatora aerodroma.

(3) Prijedlog iz stavka 2. ovoga članka, operator aerodroma dužan je dostaviti Ministarstvu najkasnije 45 dana prije dana nastavka odgovarajućega prometnog razdoblja. Ako operator aerodroma ne dostavi prijedlog vremena otvorenosti u ovom roku, Ministarstvo će donijeti privremeno rješenje o vremenu otvorenosti, najkasnije 30 dana prije dana stupanja na snagu odgovarajućega prometnog razdoblja.

(4) Operator aerodroma za javni zračni promet obvezan je odgovarajuće produljiti vrijeme otvorenosti ako je to potrebno, zbog nepredvidljivih razloga i ako je zahtjev operatora zrakoplova za produljenje otvorenosti dostavljen najkasnije jedan sat prije isteka vremena otvorenosti.

(5) Zrakoplov može sletjeti i uzletjeti i izvan vremena otvorenosti aerodroma, samo uz suglasnost operatora aerodroma. Ova suglasnost nije potrebna za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova iz članka 17. stavka 3. ovoga Zakona.

(6) Iznimno od odredaba ovoga članka, Ministarstvo, uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrane, može propisati dulje vrijeme otvorenosti aerodroma ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti zračnog prometa a nisu u komercijalnom interesu operatora aerodroma. Ako pri tom prihodi ne pokrivaju nastale troškove, operator aerodroma ima pravo na naknadu razlike troškova koji se osiguravaju u državnom proračunu.

Aerodromske naknade

Članak 38.

(1) Za pruženu uslugu u zračnom prometu, operator aerodroma ima pravo na naknadu. Visinu cijene za pojedinu uslugu utvrđuje operator aerodroma.

(2) O visini i razlozima povećanja cijena za pojedine usluge, operator aerodroma za javni zračni promet obvezan je, šest mjeseci prije planirane primjene novih cijena, izvijestiti sve linijske zračne prijevoznike koji su korisnici njihovih usluga.

(3) O visini i o promjeni visine cijene za pojedine usluge operator aerodroma obvezan je izvijestiti Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe najkasnije 60 dana prije početka primjene naknada za te usluge.

(4) Hrvatska kontrola zračne plovidbe obvezna je prijavljenu promjenu iz stavka 3. ovoga članka i promjenu iz članka 82. ovoga Zakona, odmah objaviti na način uobičajen u zračnom prometu.

Upisnik civilnih aerodroma

Članak 39.

(1) U Upisnik civilnih aerodroma upisuju se civilni aerodromi i vojni aerodromi koji se upotrebljavaju za odvijanje civilnoga zračnog prometa, na temelju odobrenja za uporabu.

(2) Upisnik civilnih aerodroma sadrži podatke o namjeni aerodroma, razredu, skupini, kategoriji aerodroma, te tvrki i sjedištu operatora aerodroma.

(3) Upisnik civilnih aerodroma vodi Ministarstvo.

(4) Sadržaj i način vođenja Upisnika civilnih aerodroma utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Razvrstaj zrakoplova prema kategoriji, namjeni i težini

Članak 53.

(1) Zrakoplovi se prema vrsti i tehničkim zahtjevima za plovidbenost, razvrstavaju u sljedeće kategorije: prometnu, opću, namjensku, akrobatsku, dopremnu, posebnu (zrakoplovi izgrađeni u samogradnji, zrakoplovno-sportske letjelice i sl.) i ograničenu kategoriju (probni i sl.)

(2) Zrakoplovi se, prema vrsti i kategoriji, te mogućim ograničenjima u načinu uporabe, razvrstavaju prema sljedećoj namjeni: zrakoplovi za prijevoz putnika, zrakoplovi za prijevoz stvari, zrakoplovi za nekomercijalnu uporabu i zrakoplovi za obavljanje radova iz zraka.

(3) Zrakoplovi se prema najvećoj dopuštenoj uzletnoj masi razvrstavaju na: male zrakoplove (5 700 kilograma ili manje) i velike zrakoplove (iznad 5 700 kilograma).

Uvjeti za uporabu zrakoplova

Članak 54.

(1) Zrakoplov se može upotrebljavati samo prema vrsti, kategoriji i namjeni naznačenoj u svjedodžbi o plovidbenosti, na način propisan u odobrenom letačkom priručniku.

(2) Uvjeti i način uporabe zrakoplova ovisno o vrsti, kategoriji i namjeni, te zrakoplovni uređaji koji moraju biti ugrađeni u zrakoplov, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Hrvatski vojni zrakoplov koji se upotrebljava za letove što se ne smatraju vojnim, mora udovoljavati tehničkim zahtjevima za plovidbenost predviđenim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Program za održavanje zrakoplova i zrakoplovnog uređaja poradi osiguranja kontinuiteta plovidbenosti

Članak 61.

(1) Održavanje i tehnička kontrola zrakoplova i zrakoplovnog uređaja obavlja se prema programu za održavanje kontinuiteta plovidbenosti (u daljnjem tekstu: program održavanja) koji se utvrđuje za svaki tip i model zrakoplova i zrakoplovnog uređaja.

(2) Program održavanja sadrži plan i propisane postupke za održavanje zrakoplova i zrakoplovnog uređaja, te rokove i način njihova izvršenja, a utvrđuje se u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, zahtjevima za održavanje koje odobri nadležno tijelo države proizvođača, tehničkim uputama proizvođača za održavanje tog tipa zrakoplova i zrakoplovnog uređaja, načinom njihove uporabe i rezultatima provjere njihove pouzdanosti tijekom uporabe.

(3) Program održavanja utvrđuje operator zrakoplova ako sam održava zrakoplov i zrakoplovni uređaj, odnosno pravna osoba iz članka 59. ovoga Zakona koja za to ispunjava propisane uvjete i koju za to ovlasti Ministarstvo.

(4) Program održavanja, na prijedlog operatora zrakoplova, odobrava Ministarstvo.

(5) Za utvrđivanje uvjeta za odobravanje programa održavanja, plaća se propisana naknada.

4. Plovidbenost zrakoplova

Svjedodžba o plovidbenosti

Članak 62.

(1) Sposobnost zrakoplova za sigurnu zračnu plovidbu (u daljnjem tekstu: plovidbenost zrakoplova) utvrđuje se pregledom obavljenim na način utvrđen ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, a dokazuje se svjedodžbom o plovidbenosti koju izdaje, odnosno produžava Ministarstvo.

(2) Svjedodžba o plovidbenosti izdaje se, u načelu, s rokom valjanosti od 12 mjeseci, a može se izdati i s neograničenim rokom valjanosti, za zrakoplove koji se održavaju prema posebnom tehničkom sustavu za održavanje plovidbenosti, sve dok zrakoplov udovoljava propisanim uvjetima.

(3) Za zrakoplov, kojem je izdana svjedodžba o plovidbenosti s neograničenim rokom valjanosti, tehnički sustav za održavanje iz stavka 2. ovoga članka mora udovoljavati propisanim uvjetima za održavanje takvog zrakoplova.

Oduzimanje svjedodžbe o plovidbenosti

Članak 63.

Ako se inspekcijskim pregledom utvrdi da zrakoplov ne odgovara kategoriji ili namjeni navedenoj u svjedodžbi o plovidbenosti zrakoplova, odnosno da više ne udovoljava nekom od uvjeta za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti, svjedodžba će se oduzeti i o tome donijeti rješenje. Na zahtjev operatora zrakoplova izdat će se nova svjedodžba o plovidbenosti za odgovarajuću kategoriju, odnosno namjenu zrakoplova, pod uvjetom da su ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje svjedodžbe o plovidbenosti.

Osnovni pregled zrakoplova
Članak 67.

(1) Osnovni pregled zrakoplova obuhvaća pregled zrakoplova, te provjeru rada uređaja i opreme zrakoplova na zemlji, pregled tehničke dokumentacije, te ispitivanje zrakoplova u letu.

(2) Osnovni pregled zrakoplova obavlja se:

- 1) na novoizgrađenom zrakoplovu i zrakoplovu nabavljenom u inozemstvu prije upisa u Registar,
- 2) na ostalim zrakoplovima nakon obnove, odnosno popravka većeg dijela noseće strukture ili preinake, koje mogu utjecati na bitna svojstva zrakoplova (čvrstoća, vijek i tehničke osobine),
- 3) na zrakoplovima kojima je rok valjanosti svjedodžbe o plovidbenosti istekao za više od 6 mjeseci.

(3) Osnovni pregled zrakoplova obavlja Ministarstvo.

Redovni pregled zrakoplova
Članak 68.

(1) Redovni pregled zrakoplova obavlja se prije izdavanja, odnosno prije produljenja valjanosti svjedodžbe o plovidbenosti.

(2) Redovni pregled zrakoplova, u načelu, obuhvaća preglede iz članka 67. stavka 1. ovoga Zakona i provjeru zrakoplova u letu, osim ispitivanja zrakoplova u letu. Ako se tijekom redovnog pregleda zrakoplova utvrde nedostaci koji mogu utjecati na sigurnost zrakoplova, a ne mogu se utvrditi provjerom zrakoplova u letu, obavlja se ispitivanje zrakoplova u letu.

(3) Redovnom pregledu zrakoplova ne podliježe zrakoplov koji se održava prema posebnom tehničkom sustavu za održavanje plovidbenosti.

(4) Redovni pregled zrakoplova obavlja Ministarstvo.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, redovni pregled zrakoplova može obavljati pravna osoba iz članka 59. ovoga Zakona, ako je za to ovlaštena. Tako obavljani pregled potvrđuje Ministarstvo.

Pregled poradi utvrđivanja udovoljavanja uvjetima za uporabu aerodroma
Članak 80.

(1) Nakon izgradnje ili rekonstrukcije aerodroma ili objekata iz članka 78. ovoga Zakona, a prije početka njihove uporabe, te nakon tehničkog pregleda koji se obavlja prema posebnom zakonu, Ministarstvo obavlja pregled poradi utvrđivanja udovoljavanja tehničkim i drugim uvjetima koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova na aerodromu.

(2) Prilikom pregleda iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se da li aerodrom udovoljava propisanim uvjetima u pogledu pružanja usluga prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari, vatrogasne zaštite, pružanja hitne medicinske pomoći, opskrbe zrakoplova gorivom i mazivom i drugih aerodromskih usluga.

(3) Za obavljanje pregleda iz stavka 1. plaća se propisana naknada.

Odobrenje za uporabu aerodroma
Članak 81.

(1) Ako se pregledom iz članka 80. ovoga Zakona utvrdi da su ispunjeni svi propisani uvjeti, Ministarstvo izdaje odobrenje za uporabu aerodroma.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ne može se izdati prije nego što se propiše način i postupak za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova, naputak o uporabi aerodroma, te planovi za slučaj nužde, odnosno aerodromski plan zaštite zračnog prometa na aerodromima za javni zračni promet.

3) Naputak o uporabi aerodroma iz stavka 2. ovoga članka operator aerodroma podnosi Ministarstvu na odobrenje.

Svjedodžba o sposobnosti – certifikat aerodroma
Članak 81.a

(1) Operatoru aerodroma namijenjenom za prihvata i otpremu zrakoplova najveće dopuštene uzletne mase veće od 2730 kg kao i zrakoplova najveće dopuštene uzletne mase manje od 2730 kg kojima se obavlja javni zračni prijevoz ili se koriste za školovanje letačkog osoblja, odobrenje za uporabu aerodroma izdaje se u formi svjedodžbe o sposobnosti – certifikata aerodroma.

(2) Uvjeti kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata aerodroma, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Izješćivanje o promjenama
Članak 82.

(1) Operator aerodroma obvezan je o planiranoj promjeni namjene ili kategorije, odnosno o planiranim radovima većeg opsega koji mogu dovesti do zatvaranja aerodroma ili ograničavanja njegove uporabe, izvijestiti ministarstvo nadležno za poslove obrane i Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe, najkasnije 60 dana prije početka radova, odnosno najkasnije 48 sati prije početka radova, ako se planiraju radovi manjeg opsega koji mogu ograničiti uporabu operativnih površina.

(2) O iznenadnim promjenama već objavljenih podataka iz stavka 1. ovoga članka, operator aerodroma obvezan je izvijestiti Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe odmah nakon nastanka promjene, navodeći dužinu trajanja tih promjena.

Aerodromske usluge
Članak 85.

(1) Na svakom aerodromu mora biti osigurana vatrogasna zaštita u skladu s ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima, a na aerodromima za javni zračni promet i prihvat i otprema zrakoplova, putnika i stvari, te pružanje hitne medicinske pomoći.

(2) Obavljanje poslova prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari, operator aerodroma može, uz suglasnost Ministarstva, ugovorom povjeriti i drugim pravnim osobama, ako udovoljavaju propisanim uvjetima za obavljanje tih poslova.

(3) Vatrogasnu zaštitu i pružanje hitne medicinske pomoći obvezan je osigurati operator aerodroma u suradnji s nadležnim tijelima i drugim subjektima.

(4) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka, za vrijeme otvorenosti aerodroma, moraju se obavljati na način utvrđen propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(5) Osoblje koje obavlja poslove iz stavka 1. ovoga članka, koji su od značenja za sigurnost zračnog prometa, mora biti stručno osposobljeno i udovoljavati drugim uvjetima utvrđenima propisom, donesenim na temelju ovoga Zakona.

Aerodromske letne informacije
Članak 86.

(1) Na nekontroliranim aerodromima, operator aerodroma je obvezan, u potrebnom opsegu, osigurati pružanje aerodromskih letnih informacija.

(2) Na kontroliranim aerodromima, operator aerodroma može osigurati pružanje aerodromskih letnih informacija i izvan radnog vremena nadležne aerodromske kontrole zračnog prometa.

(3) Uvjeti i način pružanja aerodromskih letnih informacija, te stručna osposobljenost i drugi uvjeti kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja te poslove, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Na osoblje iz stavka 3. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 97. ovoga Zakona.

Radno vrijeme i vrijeme leta članova posade zrakoplova
Članak 99.

(1) Radno vrijeme članova posade zrakoplova u javnom zračnom prometu i drugim komercijalnim djelatnostima u zračnom prometu, ne može trajati više od 210 sati tijekom 30 uzastopnih dana, niti više od 1800 sati tijekom kalendarske godine.

(2) Vrijeme leta članova posade zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka ne može iznositi više od 1000 sati tijekom kalendarske godine.

(3) Dnevni odmor članova posade zrakoplova iz stavka 1. ovoga članka traje najmanje 10 sati neprekidno.

(4) Radno vrijeme, vrijeme leta, dnevni odmori, trajanje prijevoza i spremnosti, te broj uzlijetanja i slijetanja, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, prema vrsti, kategoriji i namjeni zrakoplova, ljetnom i zimskom mjesnom vremenu, te vremenskom pojasu.

3. Zapovjednik zrakoplova
Određivanje i ovlasti zapovjednika zrakoplova
Članak 101.

(1) Zapovjednika zrakoplova određuje operator zrakoplova za svaki let ili dio leta, a ako nije određen, poslove zapovjednika zrakoplova obavlja najstariji pilot po zvanju u posadi. Ako se u zrakoplovu na zemlji ne nalazi pilot, poslove zapovjednika zrakoplova obavlja najstariji član posade po zvanju.

(2) Zapovjednik zrakoplova je pilot koji, u načelu, upravlja zrakoplovom i odgovoran je za let zrakoplova, njegovu sigurnost i sigurnost osoba u zrakoplovu, od trenutka kad se jedna ili više osoba ukrca u zrakoplov s namjerom da obavi let, do trenutka iskrcavanja svih osoba iz zrakoplova.

(3) Zapovjednik zrakoplova predstavlja zrakoplov i ovlašten je u odnosima s nadležnim tijelima i pravnim osobama poduzimati mjere propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Zapovjednik zrakoplova rukovodi posadom i može ovlastiti člana posade ili zaposlenika operatora zrakoplova za izvršenje određene radnje u zrakoplovu. Dana ovlast ne oslobađa zapovjednika zrakoplova odgovornosti za izvršenje radnje.

Pružanje usluga u zračnoj plovidbi

Članak 104.

(1) Usluge u zračnoj plovidbi pružaju se u području letnih informacija Republike Hrvatske u svrhu sigurnoga, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa svih civilnih i vojnih zrakoplova, uz uvjete i na način utvrđen ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Usluge u zračnoj plovidbi obuhvaćaju poglavito:

- 1) kontrolu zračnog prometa, upravljanje protokom zračnog prometa, pružanje letnih informacija, uzbuđivanje, zrakoplovno informiranje, te zrakoplovne telekomunikacije,
- 2) projektiranje, postavljanje, održavanje i nadzor nad radom i ispravnosti tehničkih sredstava i objekata zračne plovidbe,
- 3) poslove zrakoplovne meteorologije.

Nadležnost za pružanje usluga u zračnoj plovidbi

Članak 105.

(1) Usluge u zračnoj plovidbi iz članka 104. ovoga Zakona pruža Hrvatska kontrola zračne plovidbe uz uvjete, i na način, utvrđene zakonom.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pružanje usluga u zračnoj plovidbi, koje se odnose na aerodromsku i prilaznu kontrolu zračnog prometa, Hrvatska kontrola zračne plovidbe može ugovorom povjeriti i drugim subjektima uz uvjete, i na način, utvrđene zakonom.

(3) Poslovi pružanja aerodromskih letnih informacija na nekontroliranim aerodromima, te na kontroliranim aerodromima izvan radnog vremena nadležne aerodromske kontrole zračnog prometa, obavljaju se u skladu s odredbama članka 86. ovoga Zakona.

(4) Hrvatska kontrola zračne plovidbe i subjekti iz stavka 2. i 3. ovoga članka, koji pružaju usluge u zračnoj plovidbi, obvezni su donijeti operativne upute za rad u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenima na temelju ovoga Zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku te svoje poslove obavljati u skladu s tim uputama.

Tehnička sredstva i objekti zračne plovidbe

Članak 106.

(1) Hrvatska kontrola zračne plovidbe i subjekti iz članka 105. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, koji pružaju usluge u zračnoj plovidbi moraju tehnička sredstva i objekte zračne plovidbe nabaviti i postaviti te održavati na način i u stanju koje omogućuje sigurno i redovito odvijanje zračnog prometa, u skladu s potrebama razvoja zračnog prometa.

(2) Hrvatska kontrola zračne plovidbe obvezna je podatke o tehničkim sredstvima iz stavka 1. ovoga članka objaviti na način uobičajen u zračnom prometu. Kvar ili prestanak rada određenoga tehničkog sredstva obvezno je neodložno objaviti na način uobičajen u zračnom prometu, a njihove uzroke otkloniti u najkraćem roku.

(3) Zabranjeno je postavljanje zrakoplovnih prepreka, emisijskih uređaja, objekata, dalekovoda ili drugih uređaja i instalacija koji emitiraju elektromagnetske valove na udaljenosti s koje svojim radom mogu ometati rad tehničkih sredstava zračne plovidbe.

(4) Tehnička sredstva iz stavka 1. ovoga članka te način njihovog postavljanja i održavanja utvrđuje se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Način, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova
Članak 111.

(1) Za svaki aerodrom utvrđuje se način, postupci i drugi uvjeti za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova i objavljuju se na način uobičajen u zračnom prometu.

(2) Način, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom propisuje Hrvatska kontrola zračne plovidbe, a za druge aerodrome utvrđuje operator aerodroma, uz suglasnost Hrvatske kontrole zračne plovidbe.

(3) Načine, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje vojnih zrakoplova, utvrđuje i u posebnoj publikaciji objavljuje ministarstvo nadležno za poslove obrane.

Minimalne sigurne razine i aerodromski operativni minimumi
Članak 112.

(1) Minimalne sigurne razine za letenje zrakoplova iznad prepreka utvrđuje i objavljuje, na način uobičajen u zračnom prometu, Hrvatska kontrola zračne plovidbe.

(2) Aerodromske operativne minimume, odnosno postupke za njihovo određivanje, obvezan je utvrditi operator zrakoplova za svaki aerodrom kojeg upotrebljava za uzlijetanje i slijetanje, tako da visine utvrđene u aerodromskim operativnim minimumima ne smiju biti ispod propisanih razina utvrđenih u skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka.

(3) Uvjeti i načini za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova u nepovoljnim meteorološkim uvjetima, te način utvrđivanja aerodromskih operativnih minimuma iz stavka 2. ovoga članka, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Privremena zabrana ili ograničenje letenja
Članak 114.

Hrvatska kontrola zračne plovidbe će, u određenom dijelu zračnog prostora ili na određenom aerodromu, privremeno zabraniti ili ograničiti letenje ako to zahtijevaju interesi obrane ili sigurnosti države, odnosno sigurnost leta određenog zrakoplova ili skupine zrakoplova, te to objaviti na način uobičajen u zračnom prometu, najkasnije 30 sati prije stupanja na snagu zabrane ili ograničenja, odnosno odmah, ako to zahtijevaju iznimne okolnosti.

Govorna komunikacija
Članak 116.

(1) Govorna komunikacija između radiopostaje zrakoplova i zemaljske radiopostaje uspostavlja se i održava radiokomunikacijom zemlja-zrak, na propisan način.

(2) Govorna komunikacija iz stavka 1. ovoga članka obavlja se uporabom propisanih normiranih međunarodnih izraza na engleskom jeziku.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2., govorna komunikacija iz stavka 1. ovoga članka u aerodromskom prometu na nekontroliranim aerodromima, te prilikom obavljanja letova prema vizualnim pravilima letenja, može se obavljati i uporabom propisanih normiranih izraza na hrvatskom jeziku.

(4) Postupke za obavljanje govorne komunikacije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Hrvatska kontrola zračne plovidbe i objavljuje na način uobičajen u zračnom prometu.

Ugrožavanje sigurnosti zrakoplova, nesreća i ozbiljna nezgoda zrakoplova

Članak 117.

(1) Svaki događaj kojim se zrakoplov, osoba u zrakoplovu ili izvan njega može dovesti ili dovede u opasnost te nezgoda zrakoplova, a nije nesreća ili ozbiljna nezgoda, jesu ugrožavanje sigurnosti zrakoplova.

(2) Osoba koja u smislu ovoga Zakona pripada zrakoplovnom osoblju i druga osoba za koju je ovim Zakonom propisana stručna osposobljenost kao i pravne osobe iz članka 11. ovoga Zakona, koja je sudjelovala ili saznala za ugrožavanje sigurnosti zrakoplova, obvezna je o tome na propisan način izvijestiti Ministarstvo unutar kojeg je posebna ustrojstvena jedinica za istraživanje ugrožavanja sigurnosti zrakoplova, nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (u daljnjem tekstu: Odjel za istraživanje).

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, događaj koji se odnosi na opasno međusobno približavanje zrakoplova u letu, na objavljeni postupak ili radionavigacijsko sredstvo, prijavljuju se na propisan način Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe, koja je obvezna u roku od 15 dana od dana prijave događaja rezultate istraživanja dostaviti Odjelu za istraživanje.

(4) Izvješćivanje o ugrožavanju sigurnosti zrakoplova ima za cilj sprečavanje budućih ugrožavanja sigurnosti, nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova, a ne utvrđivanje odgovornosti.

Nesreća i ozbiljna nezgoda zrakoplova

Članak 119.

(1) Svaka osoba koja sazna za nesreću i ozbiljnu nezgodu zrakoplova obvezna je o tome odmah izvijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnog prometa na najbližem aerodromu, odnosno najbliži centar za obavješćivanje ili Odjel za istraživanje.

(2) Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove obvezno je odmah poduzeti sve mjere potrebne za očuvanje tragova nesreće i ozbiljne nezgode zrakoplova, za što ima pravo na naknadu u visini stvarnih troškova koje snosi operator, odnosno vlasnik tog zrakoplova.

(3) Izvješteni subjekt iz stavka 1. ovoga članka obvezan je, čim sazna za nesreću ili ozbiljnu nezgodu zrakoplova, na najbrži način o nesreći ili ozbiljnoj nezgodi izvijestiti operatora ili vlasnika zrakoplova te Odjel za istraživanje kojemu je obvezan pružiti svaku potrebnu pomoć.

(4) Ako inozemni zrakoplov pretrpi nesreću ili ozbiljnu nezgodu u području letnih informacija Republike Hrvatske, Ministarstvo će o tome izvijestiti ministarstva nadležna za unutarnje i vanjske poslove te nadležna tijela države u kojoj je zrakoplov registriran, države operatora zrakoplova i države proizvođača zrakoplova te i nadležna tijela drugih država, ako je u zrakoplovu koji je pretrpio nesreću ili ozbiljnu nezgodu, bilo osoba iz tih država.

(5) Ako na teritoriju druge države hrvatski civilni zrakoplov pretrpi nesreću, odnosno ako hrvatski civilni zrakoplov ili zrakoplov kojim operira osoba iz članka 43. ovoga Zakona, pretrpi ozbiljnu nezgodu, istraživanje te nesreće odnosno ozbiljne nezgode provest će se prema odredbama ovoga Zakona ako ta država ne provede istraživanje.

Odjel za istraživanje
Članak 123.

(1) Odjel za istraživanje ispituje ugrožavanje sigurnosti, nesreće i ozbiljne nezgode zrakoplova te predlaže mjere za njihovo sprečavanje.

(2) Odjel za istraživanje samostalan je u radu te je organizacijski, funkcionalno i financijski neovisan od unutarnje ustrojstvene jedinice Ministarstva nadležne za plovidbenost i održavanje zrakoplova, dozvole i ovlaštenja zrakoplovnog osoblja, zračni prijevoz i druge djelatnosti u zračnom prometu, aerodrome te drugih subjekata zračnog prometa čiji bi se interes mogao sukobiti sa zadacima Odjela za istraživanje.

(3) Za organizaciju, provođenje i nadziranje istraživanja ugrožavanja sigurnosti, nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova odgovoran je glavni istražitelj. Na prijedlog glavnog istražitelja, ministar imenuje povjerenstvo, s popisa zrakoplovnih stručnjaka, posebno za istraživanje svake nesreće i ozbiljne nezgode, a po potrebi i za istraživanje ugrožavanja sigurnosti.

(4) Popis stručnjaka iz stavka 3. ovoga članka, za svaku kalendarsku godinu, utvrđuje ministar na prijedlog zainteresiranih tijela državne uprave i pravnih osoba iz područja zračnog prometa.

(5) Ako je zbog nesreće zrakoplova došlo do smrti ili teške tjelesne ozljede neke osobe ili do veće materijalne štete ili ako je u nesreći ili ozbiljnoj nezgodi sudjelovao inozemni zrakoplov, u povjerenstvo se imenuje i predstavnik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(6) Ako je u nesreći ili ozbiljnoj nezgodi sudjelovao i vojni zrakoplov, povjerenstvo imenuju ministar i ministar nadležan za poslove obrane.

(7) Predsjednik i članovi povjerenstva imaju pravo na propisanu naknadu.

(8) Sredstva za rad Odjela za istraživanje osiguravaju se posebno u državnom proračunu.

Ovlast za istraživanje nesreće inozemnoga vojnog zrakoplova
Članak 124.

(1) Iznimno od odredbi članka 123. ovoga Zakona, ako je u nesreći sudjelovao inozemni vojni zrakoplov, nesreću ispituje povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za poslove obrane.

(2) U radu povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju predstavnici Ministarstva i Hrvatske kontrole zračne plovidbe.

Nadležnosti u postupku potrage i spašavanja zrakoplova
Članak 130.

(1) Potraga i spašavanje zrakoplova obavlja se u području letnih informacija Republike Hrvatske, uz uvjete i na način utvrđen ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Hrvatska kontrola zračne plovidbe uzbuđivanjem pokreće postupak potrage i spašavanja svih zrakoplova koji podliježu kontroli zračnog prometa, ostalih zrakoplova koji su predali plan leta ili su na drugi način poznati subjektima nadležnim za pružanje usluga u zračnoj plovidbi i zrakoplovima kojima prijeti nezakonito ometanje ili su predmetom nezakonitog ometanja.

(3) Hrvatska kontrola zračne plovidbe obvezna je o nestalom zrakoplovu neodložno izvijestiti Središte za koordinaciju potrage i spašavanja (u daljnjem tekstu: Središte za koordinaciju) i Ministarstvo koje o tome izvješćuje operatora ili vlasnika zrakoplova i nadležno tijelo države registracije zrakoplova.

(4) Središte za koordinaciju osniva Vlada Republike Hrvatske.

Obveza sudjelovanja u postupku potrage i spašavanja zrakoplova

Članak 131.

(1) U postupku potrage i spašavanja zrakoplova, ovisno o opsegu, uvjetima i potrebama, a u skladu sa svojim pravima, obvezama i odgovornostima, sudjeluju postrojbe oružanih snaga Republike Hrvatske, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, civilne zaštite, te pravne i fizičke osobe.

(2) Operator ili vlasnik zrakoplova, zapovjednik zrakoplova, operator aerodroma, te nadležne zdravstvene ustanove, obvezni su, na zahtjev Središta za koordinaciju, sudjelovati u postupku potrage i spašavanja, odnosno staviti na raspolaganje sredstva potrebna za potragu i spašavanje, te pružiti hitnu medicinsku pomoć i poduzeti mjere za prijevoz preživjelih osoba.

Nacionalno povjerenstvo za zaštitu zračnog prometa

Članak 134.

(1) Poradi poduzimanja preventivnih mjera, učinkovitog djelovanja te otklanjanja posljedica uzrokovanih nezakonitim ometanjima zračnoga prometa, Vlada Republike Hrvatske osniva Nacionalno povjerenstvo za zaštitu zračnoga prometa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

(2) Za članove Povjerenstva imenuju se predstavnici ministarstava nadležnih za poslove zračnog prometa, unutarnjih poslova, vanjskih poslova, obrane, zdravstva, financija, tijela nadležnog za nacionalnu sigurnost, Hrvatske kontrole zračne plovidbe, operatora aerodroma i operatora zrakoplova.

(3) članovi Povjerenstva imaju pravo na propisanu naknadu.

Mjerenje buke

Članak 141.

(1) Operator aerodroma na kojem se odvija promet vojnih mlaznih zrakoplova i operator aerodroma na kojem se odvija linijski zračni promet, obvezan je osigurati stalno mjerenje buke na aerodromu i njegovoj okolici, koja nastaje prilikom slijetanja i uzlijetanja zrakoplova.

(2) Uvjeti i načini mjerenja buke iz stavka 1. ovoga članka, utvrđuju se propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

DIO ŠESTI
INSPEKCIJA SIGURNOSTI ZRAČNOG PROMETA
Odjeljak 1.
Opće odredbe
Inspekcijski nadzor aerodroma i aerodromskih usluga
 Članak 147.

(1) Inspekcijski poslovi koji se odnose na aerodrome obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: sigurnoj uporabi aerodroma, projektiranju i izgradnji aerodroma i objekata u području aerodroma od značenja za sigurnost zračnog prometa, održavanju aerodroma i aerodromskih objekata i opreme koji služe za sigurno odvijanje zračnog prometa, izgradnji i postavljanju zrakoplovnih prepreka, postavljanju i održavanju znakova za uočavanje zrakoplovnih prepreka, stanju operativnih površina, stanju svjetlosnih sustava koji služe za prilaženje, uzlijetanje i slijetanje zrakoplova, te osiguranju i ispravnosti napajanja električnom energijom tih sustava, tehničkim i drugim uvjetima za prihvata i otpremu zrakoplova, putnika i stvari na aerodromima za javni promet, opterećenju i rasporedu tereta u zrakoplovu, kvaliteti goriva i maziva te ispravnosti uređaja i opreme koja služi opskrbi zrakoplova gorivom i mazivom, mjerama zaštite zračnog prometa.

(2) Inspekcijski poslovi koji se odnose na aerodromske usluge obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o pružanju tih usluga u svezi sa sigurnim odvijanjem zračnog prometa, stručnoj osposobljenosti i sposobnosti njihovih zaposlenika te o stanju tehničkih sredstava, opreme i uređaja.

Inspekcijski nadzor zrakoplovnog osoblja, pomoćnoga zrakoplovnog i drugoga stručnog osoblja
 Članak 148.

(1) Inspekcijski poslovi koji se odnose na zrakoplovno osoblje obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: radu i načinu obavljanja stručnih poslova zrakoplovnog osoblja, stručnom osposobljavanju i dozvolama tog osoblja, njihovoj stručnoj i zdravstvenoj sposobnosti, trajanju radnog vremena i vremena letenja, trajanju prijevoza i spremnosti, broju uzlijetanja i slijetanja (u tijeku radnog vremena) te dužini dnevnog odmora članova posade zrakoplova.

(2) Kod obavljanja inspekcijskih poslova koji se odnose na pomoćno zrakoplovno i drugo stručno osoblje, odgovarajuće se primjenjuju odredbe stavka 1. ovoga članka.

Inspekcijski nadzor ispravnosti i rada tehničkih sredstava, objekata i usluga u zračnoj plovidbi
 Članak 149.

Inspekcijski poslovi koji se odnose na ispravnost i rad tehničkih sredstava, objekata i usluga u zračnoj plovidbi obuhvaćaju poglavito nadzor nad primjenom propisa o: tehničkim sredstvima i objektima značajnim za sigurnost zračnog prometa, posebno u pogledu ispravnosti, održavanja i pravilnog rada radionavigacijskih, radijskih i drugih emisijskih i tehničkih sredstava i komunikacijskih sustava te načinu izvršenja kontrole zračnog prometa u pogledu primjene propisanih postupaka, preporučene prakse i međunarodnih normi, uključujući meteorološko osiguranje zračne plovidbe i aerodromskih letnih informacija.

Propisi koje donosi Vlada Republike Hrvatske
Članak 156.

Vlada Republike Hrvatske donosi propise o: uvjetima i načinu obavljanja potrage i spašavanja zrakoplova (članak 130. stavak 1.), visini naknade za sudjelovanje u radu Povjerenstva (članak 134. stavak 3.), provođenju mjera zaštite zračnog prometa (članak 137.), visini, te načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu zbog zabrane ili uvjetovanja gradnje u područjima zaštite od buke (članak 143. stavak 3.).

Propisi koje donosi ministar
Članak 157.

Ministar donosi propise:

- 1) o sadržaju i načinu vođenja registra zrakoplovnog osoblja (članak 87. stavak 4.), uvjetima i načinu stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja dozvole i ovlaštenja zrakoplovnom osoblju (članak 88. stavak 3., članak 90., članak 91. stavak 2.), programima za stručno osposobljavanje, provjeru i utvrđivanje stručne sposobnosti zrakoplovnog osoblja (članak 89. stavak 1.), uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja (članak 89. stavak 3.), vrstama i uvjetima za stjecanje dozvole za obavljanje radiotelefonske komunikacije (članak 97. stavak 2.),
- 2) o uvjetima za davanje suglasnosti za sklapanje ugovora o zakupu (članak 22. stavak 4., članak 28. stavak 2., članak 29. stavak 2. i članak 30. stavak 4.), uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbi o sposobnosti (članak 23. stavak 3., članak 28. stavak 4., članak 30. stavak 5.), uvjetima i načinima za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova u nepovoljnim meteorološkim uvjetima te načinu utvrđivanja aerodromskih operativnih minimuma (članak 112. stavak 3.),
- 3) o uvjetima i načinima uporabe zrakoplova te zrakoplovnim uređajima koji moraju biti ugrađeni u zrakoplov (članak 54. stavak 2., članak 72. stavak 4., članak 98. stavak 1.), uvjetima kojima mora udovoljavati osoblje kabinske posade zrakoplova (članak 98. stavak 4.), radnom vremenu članova posade zrakoplova u javnom zračnom prometu i drugim komercijalnim djelatnostima u zračnom prometu (članak 99. stavak 4.),
- 4) o sadržaju i načinu vođenja Registra (članak 40. stavak 3.), uvjetima za upis zrakoplova u Registar te znacima državne pripadnosti i registracijskim oznakama zrakoplova (članak 44. stavak 1. i članak 49. stavak 1.),
- 5) o održavanju, obnovi i preinakama na zrakoplovu i zrakoplovnom uređaju te tehničkoj kontroli i kontroli kvalitete obavljenih radova (članak 58. stavak 2., članak 59. stavak 3., članak 61. stavak 2.), obavljanju pregleda zbog utvrđivanja plovidbenosti zrakoplova (članak 62. stavak 1.),
- 6) o uvjetima i načinu pružanja aerodromskih letnih informacija te stručnoj osposobljenosti i drugim uvjetima kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja te poslove (članak 86. stavak 3.), uvjetima i načinu pružanja usluga u zračnoj plovidbi (članak 104. stavak 1.), tehničkim sredstvima zračne plovidbe te načinu njihovog postavljanja i održavanja (članak 106. stavak 4.), uvjetima kojima mora udovoljavati pomoćno zrakoplovno osoblje (članak 107.),
- 7) o izvješćivanju i istraživanju ugrožavanja sigurnosti, nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (članak 117. stavak 2., članak 121. stavak 1. i članak 129.a stavak 1.),
- 8) o vremenu otvorenosti aerodroma (članak 37. stavak 1.), sadržaju i načinu vođenja Upisnika civilnih aerodroma (članak 39. stavak 4.), uvjetima kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe o sposobnosti – certifikata aerodroma (članak 81.a stavak 2.), održavanju i pregledanju aerodroma te mjerama potrebnima za njegovu sigurnu uporabu (članak 84. stavak 1. i članak 85. stavak 1.), uvjetima

kojima mora udovoljavati osoblje koje obavlja poslove vatrogasne zaštite, prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i stvari (članak 85. stavak 5.),

9) o načinu vođenja očevidnika i izgledu iskaznice zrakoplovnog inspektora (članak 155. stavak 2.).

10) o načinu obavljanja poslova HZS (članak 30. a stavak 5.)

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva
Članak 158.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva, donosi propis o: najvećim razinama buke kod uzlijetanja i slijetanja zrakoplova (članak 8. stavak 2.), uvjetima za izdavanje svjedodžbe o sposobnosti za pružanje zdravstvenih usluga u zračnom prometu (članak 29. stavak 4.), pružanju hitne medicinske pomoći na aerodromima za javni zračni promet (članak 85. stavak 4.), utvrđivanju zdravstvene sposobnosti zrakoplovnog osoblja i uvjetima kojima mora udovoljavati pravna ili fizička osoba koja obavlja liječničke preglede zrakoplovnog osoblja (članak 93. stavak 1. i 2.), uvjetima i načinu mjerenja buke (članak 141. stavak 2.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo
Članak 159.

Ministar, uz suglasnost ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo, donosi propis o: tehničkim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (članak 51. stavak 1.), tehničkim uvjetima za gradnju zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (članak 55. stavak 1.), posebnim uvjetima kojima mora udovoljavati pravna i fizička osoba koja obavlja gradnju i preinaku zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (članak 55. stavak 2. i 3.), tipu zrakoplova i zrakoplovnog uređaja koji podliježu postupku homologacije i postupku utvrđivanja sukladnosti s tehničkim zahtjevima za plovidbenost zrakoplova (članak 56.), uvjetima kojima mora udovoljavati pravna osoba koja obavlja ispitivanje poradi homologacije (članak 57. stavak 1.).

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove financija
Članak 162.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove financija, donosi propise o visini naknada predviđenih odredbama članka 23. stavka 4., članka 28. stavka 5., članka 29. stavka 5., članka 30. stavka 6., članka 55. stavka 5., članka 57. stavka 5., članka 59. stavka 4., članka 60. stavka 3., članka 61. stavka 5., članka 65. stavka 4. članka 79. stavka 3., članka 80. stavka 3., članka 89. stavka 5., članka 92. stavka 3., članka 93. stavka 5., članka 123. stavka 7. ovoga Zakona.

Propisi koje donosi ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane
Članak 163.

Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane, donosi propise o: uvjetima, načinu, pravilima i postupcima letenja zrakoplova (članak 12. stavak 2., članak 20.), mjerama za prisilno slijetanje zrakoplova (članak 113. stavak 1.).

Propisi koje donosi ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje ravnatelja Državnoga hidrometeorološkog zavoda

Članak 166.

Ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje ravnatelja Državnoga hidrometeorološkog zavoda, donosi propise o: uvjetima i načinu pružanja usluga u zračnoj plovidbi koje se odnose na poslove zrakoplovne meteorologije (članak 104. stavak 1.), tehničkim sredstvima zračne plovidbe te načinu njihovog postavljanja i održavanja koji se odnose na meteorološko osiguranje zračnog prometa (članak 106. stavak 4.).

Prekršaji operatora zrakoplova ili drugih pravnih, odgovornih i drugih fizičkih osoba

Članak 168.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator zrakoplova ili druga pravna osoba:

- 1) ako buka zrakoplova i emisija ispušnih plinova koje zrakoplov stvara pri uzlijetanju i slijetanju, prelazi najveće razine buke i emisije ispušnih plinova utvrđenih propisom (članak 8. stavak 2.),
- 2) ako događaj ne prijavi Ministarstvu ili ga ne prijavi u propisanom roku (članak 11. stavak 3.),
- 3) ako obavi slijetanje ili uzlijetanje zrakoplovom u međunarodnom zračnom prometu na aerodrom ili s aerodroma koji nije utvrđen kao međunarodni aerodrom, odnosno ako takvo slijetanje ili uzlijetanje obavi s drugog aerodroma za javni ili posebni zračni promet, a da nije osigurana provedba propisa o prelasku državne granice (članak 13. stavak 1.),
- 4) ako obavi izvanaerodromsko slijetanje ili uzlijetanje bez odobrenja Ministarstva (članak 17. stavak 2.),
- 5) ako zrakoplovom najveće dopuštene uzletne mase, veće od 20 000 kilograma, u javnom zračnom prometu, obavi slijetanje ili uzlijetanje na nekontrolirani aerodrom ili kontrolirani aerodrom za koji nisu utvrđeni postupci za instrumentalno prilaženje, ako zrakoplovom u povremenom prijevozu kojim se obavlja taksiprijevoz ili panoramski letovi obavi slijetanje ili uzlijetanje na aerodrom za poseban zračni promet ili letjelište suprotno uvjetima utvrđenima u odobrenju za uporabu aerodroma (članak 35.),
- 6) ako zrakoplov obavi slijetanje ili uzlijetanje izvan vremena otvorenosti aerodroma, bez suglasnosti operatora aerodroma (članak 37. stavak 5.),
- 7) ako svaku promjenu podataka koji se upisuju u Registar, ne prijavi u roku od 15 dana od dana nastale promjene (članak 47. stavak 2.),
- 8) ako zahtjev za brisanje zrakoplova iz Registra ne podnese u propisanom roku (članak 48. stavak 3.),
- 9) ako zrakoplov upotrebljava suprotno vrsti, kategoriji i namjeni naznačenoj u svjedodžbi o plovidbenosti i suprotno načinu propisanom u odobrenom letačkom priručniku (članak 54. stavak 1.),
- 10) ako zrakoplov upotrebljava suprotno propisanim uvjetima i načinima, te ako u zrakoplov nije ugrađen propisani zrakoplovni uređaj (članak 54. stavak 2.),
- 11) ako zrakoplov i zrakoplovni uređaj tijekom uporabe ne pregleda, ne provjerava i ne održava u stanju koje jamči sigurnu zračnu plovidbu u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, ili ako održavanje te obnove i preinake na zrakoplovu i zrakoplovnom uređaju, tehničku kontrolu i kontrolu kvalitete obavljenih radova, ne obavlja u skladu s propisom donesenim na temelju ovoga Zakona i tehničkim uputama proizvođača za određeni tip zrakoplova i zrakoplovnog uređaja (članak 58. stavak 1. i 2.),

- 12) ako ne osigura propisanu provjeru zrakoplova prije svakog uzlijetanja (članak 58. stavak 3.),
- 13) ako se održavanje i tehnička kontrola zrakoplova i zrakoplovnog uređaja ne obavlja prema utvrđenom programu održavanja za svaki tip i model zrakoplova i zrakoplovnog uređaja ili ako povjerava održavanje zrakoplova i zrakoplovnog uređaja inozemnoj osobi koja ne udovoljava propisanim uvjetima za održavanje zrakoplova (članak 60. stavak 1. i članak 61. stavak 1.),
- 14) ako upotrebljava zrakoplov koji nema svjedodžbu o plovidbenosti (članak 62.),
- 15) ako ne obavi osnovni pregled zrakoplova nakon obnove, odnosno popravka većeg dijela noseće strukture ili nakon preinake koja može utjecati na bitna svojstva zrakoplova, odnosno pregled zrakoplova kojemu je rok valjanosti svjedodžbe istekao za više od 6 mjeseci (članak 67. stavak 2. točka 2. i 3.),
- 16) ako ne obavi izvanredni pregled zrakoplova kad zrakoplov pretrpi oštećenje većeg dijela strukture koje može utjecati na njegovu plovidbenost, odnosno ako se opravdano posumnja da zrakoplov u uporabi ne udovoljava propisanim tehničkim zahtjevima za plovidbenost (članak 69. stavak 1.),
- 17) ako zrakoplov koji se upotrebljava u zračnom prometu nema propisane isprave i knjige ili ako isprave i knjige zrakoplova nisu uredne (članak 72. stavak 1. i 3.),
- 18) ako Ministarstvu ne preda isprave i knjige zrakoplova koji je brisan iz Registra (članak 74. stavak 1.),
- 19) ako zrakoplovno osoblje nema propisanu dozvolu, odnosno ovlaštenje za obavljanje određenoga stručnog posla ili ne udovoljava posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje tih poslova (članak 88.),
- 20) ako se u zrakoplovu, tijekom zračne plovidbe, ne nalazi posada u propisanom sastavu (članak 98. stavak 1.),
- 21) ako ne osigura propisano radno vrijeme, vrijeme letenja ili dnevni odmor članova posade zrakoplova u javnom zračnom prometu i drugim komercijalnim djelatnostima u zračnom prometu (članak 99.).
- 22) ako obavlja prijevoz velikim zrakoplovima u javnom zračnom prometu, a nema odobren ili ne primjenjuje zrakoplovni plan zaštite zračnog prometa (članak 138. stavak 6.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora zrakoplova ili odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, osim točke 2. i 22, kaznit će se i druga fizička osoba novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji operatora aerodroma ili drugih pravnih osoba i odgovornih osoba

Članak 171.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator aerodroma ili druga pravna osoba:

- 1) ako ne omogućiti nesmetanu uporabu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme, prema njihovoj namjeni i kapacitetu (članak 36.),
- 2) ako u vrijeme utvrđeno u skladu s ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, aerodrom nije otvoren za javni zračni promet, odnosno ako odgovarajuće ne produlji vrijeme otvorenosti na zahtjev operatora zrakoplova (članak 37. stavak 1. i 4.),
- 3) ako upotrebljava aerodrom koji ne udovoljava uvjetima utvrđenima posebnim tehničkim propisima o projektiranju, izgradnji i rekonstrukciji aerodroma i drugim propisanim uvjetima (članak 77.),

- 4) ako upotrebljava aerodrom koji ne udovoljava uvjetima koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak svih ili samo određenih vrsta zrakoplova (članak 78. stavak 1.),
- 5) ako projektiranje, izgradnju, rekonstrukciju i označavanje aerodroma, operativnih površina, objekata za prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari, te drugih objekata koji omogućuju sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova na aerodromu, ne obavlja prema posebnim tehničkim propisima i u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenog na temelju ovoga Zakona (članak 78. stavak 2.),
- 6) ako prije izgradnje ili rekonstrukcije aerodroma ili objekata iz članka 78. stavka 2. ovoga Zakona, ne pribavi posebno odobrenje Ministarstva (članak 79. stavak 1.),
- 7) ako nakon izgradnje ili rekonstrukcije aerodroma ili objekata iz članka 78. stavka 2. ovoga Zakona, počne upotrebljavati aerodrom prije nego što se obavi pregled poradi utvrđivanja udovoljavanju tehničkim i drugim uvjetima za uporabu aerodroma ili prije nego što se izda odobrenje za uporabu aerodroma (članak 80. i članak 81. stavak 1.),
- 8) ako izgradnju i postavljanje zrakoplovnih prepreka na području aerodroma, uključujući objekte i tehnička sredstva zračne plovidbe te zrakoplovnih prepreka izvan područja aerodroma, koji mogu utjecati na sigurnost zračnog prometa ili njihovo označavanje i održavanje, ne obavlja na propisan način (članak 83. stavak 1.),
- 9) ako ne osigura održavanje i pregledanje operativnih površina, objekata, instalacija, uređaja i opreme na aerodromu ili ne poduzme sve mjere potrebne za sigurno uzlijetanje, slijetanje i boravak zrakoplova te prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari, odnosno ako o stanju i promjenama utvrđenima tijekom dnevnog pregleda ne izvijesti aerodromsku kontrolu zračnog prometa (članak 84.),
- 10) ako na aerodromu ne osigura propisanu vatrogasnu zaštitu, a na aerodromima za javni zračni promet, prihvat i otpremu zrakoplova, putnika i stvari te pružanje hitne medicinske pomoći, odnosno ako se ti poslovi za vrijeme otvorenosti aerodroma ne obavljaju na propisani način (članak 85.),
- 11) ako na nekontroliranom aerodromu ne osigura, u potrebnom opsegu, pružanje aerodromskih letnih informacija (članak 86. stavak 1.),
- 12) ako ne osigura prostor za pregled zrakoplova koji je predmetom nezakonitog ometanja, ako ne osigura kontrolu i sprečavanje neovlaštenog pristupa u sigurnosno osjetljiva i štice područja aerodroma ili odgovarajuće prostorije za zaštitni pregled putnika i stvari, ako ne osigura zaštitne preglede predane putničke prtljage i stvari, ako ne osigura tehničku opremu za zaštitni pregled predane putničke prtljage i stvari ili zaštitne preglede putnika i njihove ručne prtljage, ako ne osigura tehničku opremu za zaštitne preglede putnika i njihove ručne prtljage na propisan način (članak 138. stavak 1.),
13. ako nema odobren ili ne primjenjuje aerodromski plan zaštite zračnoga prometa (članak 138. stavak 5.),
- 14) ako ne osigura stalno mjerenje buke koja nastaje prilikom slijetanja i uzlijetanja zrakoplova na aerodromu i njegovoj okolini (članak 141. stavak 1.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora aerodroma ili odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji operatora ili vlasnika zrakoplova, operatora aerodroma ili drugih pravnih osoba, odgovornih i drugih fizičkih osoba
Članak 172.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator ili vlasnik zrakoplova, operator aerodroma ili druga pravna osoba, ako na zahtjev Središta za koordinaciju ne sudjeluje u postupku potrage i spašavanja ili ako ne stavi na

raspolaganje sredstva potrebna za potragu i spašavanje, ako ne pruži hitnu medicinsku pomoć, odnosno ne poduzme mjere za prijevoz preživjelih osoba (članak 131. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora zrakoplova, operatora aerodroma ili odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i druga fizička osoba novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji operatora zrakoplova, odgovorne i drugih fizičkih osoba
Članak 175.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator zrakoplova:

1) ako obavlja prijevoz u javnom zračnom prometu, a ne udovoljava propisanim uvjetima, bez ili suprotno uvjetima iz svjedodžbe o sposobnosti (članak 23.),

2) ako obavlja prijevoz u međunarodnom javnom zračnom prometu, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 24. stavak 1.),

3) ako red letenja i njegove izmjene ne utvrdi i ne objavi u skladu s odredbama ovoga Zakona (članak 26.),

4) ako redovito i uredno ne održava zračni promet u skladu s redom letenja, odnosno ako tijekom valjanosti reda letenja obustavi zračni promet ili izmijeni red letenja na liniji, bez utjecaja više sile ili drugih izvanrednih događaja koji, nezavisno od njegove volje, onemogućavaju održavanje linije, odnosno ako u tim uvjetima neodložno ne objavi prekid zračnog prometa ili izmjenu reda letenja (članak 27.),

5) ako obavlja druge komercijalne djelatnosti u zračnom prometu koje nisu prijevoz osoba ili stvari, a ne udovoljava propisanim uvjetima, bez uvjeta ili suprotno uvjetima iz svjedodžbe o sposobnosti (članak 28.),

6) ako pruža zdravstvene usluge u zračnom prometu, a ne udovoljava propisanim uvjetima, bez uvjeta ili suprotno uvjetima iz svjedodžbe o sposobnosti (članak 29.),

7) ako obavlja zračni prijevoz osoba i stvari za vlastite potrebe, a ne udovoljava propisanim uvjetima, bez ili suprotno uvjetima iz svjedodžbe o sposobnosti (članak 30.),

8) ako upotrebljava zrakoplov koji nije upisan u Registar, a za kojega je to propisano ili ne upiše u Registar inozemni zrakoplov koji je uzet u zakup po isteku propisanog roka (članak 41. stavak 1. i 2. i članak 43. stavak 1.),

9) ako upotrebljava zrakoplov koji je upisan u Registar, a koji ne nosi propisane znake državne pripadnosti i registracijske oznake (članak 49. stavak 1. i 2.),

10) ako za svaki let ili dio leta ne odredi zapovjednika zrakoplova (članak 101. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba operatora zrakoplova, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke 5., 7., 8., 9. ovoga članka, kaznit će se i druga fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji pravnih i odgovornih osoba te fizičkih osoba čije osoblje i sredstva, odnosno djelatnost podliježu inspekcijском nadzoru

Članak 176.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba čije osoblje i sredstva, odnosno djelatnost podliježu inspekcijском nadzoru:

1) ako ne omogući inspektor obavljanje inspekcijskog nadzora ili ako bez odgode ne dostavi tražene podatke i dokumentaciju potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora (članak 145.),
 2) ako ne postupi prema izdanom naređenju ili izrečenoj zabrani inspektora (članak 150. stavak 2.),

3) ako ne omogući inspektor, u obavljanju inspekcijskog nadzora, pregled zrakoplova, zrakoplovnog uređaja, aerodroma i objekata, sredstava i opreme za sigurnost zračnog prometa, isprava, knjiga ili druge dokumentacije (članak 151. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna

Prekršaji operatora aerodroma ili druge pravne osobe te odgovornih osoba

Članak 178.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj operator aerodroma ili druga pravna osoba ako o planiranoj promjeni namjene ili kategorije ili planiranim radovima većeg opsega, u propisanom roku ne izvijesti ministarstvo nadležno za poslove obrane te Hrvatsku kontrolu zračne plovidbe (članak 82. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba operatora aerodroma ili odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji zapovjednika zrakoplova ili druge osobe koja je upravljala ili sudjelovala u upravljanju zrakoplovom

Članak 179.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zapovjednik zrakoplova ili druga osoba koja je upravljala ili sudjelovala u upravljanju zrakoplovom.

1) ako upravlja zrakoplovom suprotno uvjetima, načinu, pravilima i postupcima letenja zrakoplovom (članak 12. stavak 2.),

2) ako obavi slijetanje ili uzlijetanje zrakoplovom u međunarodnom zračnom prometu na aerodrom ili s aerodroma koji nije utvrđen kao međunarodni aerodrom, odnosno ako takvo slijetanje ili uzlijetanje obavi s drugog aerodroma za javni ili posebni zračni promet, a da nije osigurana provedba propisa o prelasku državne granice (članak 13. stavak 1.),

3) ako zračni promet obavlja u zabranjenom području, uvjetno zabranjenom području ili privremeno izdvojenom području, odnosno ako kroz područja s ograničenjem letenja leti suprotno utvrđenim uvjetima i načinima letenja (članak 16. stavak 1. i 4.),

4) ako obavi izvanaerodromsko slijetanje ili uzlijetanje bez odobrenja Ministarstva (članak 17. stavak 2.),

5) ako na zahtjev ovlaštenih osoba ne pokaže isprave i knjige zrakoplova (članak 72. stavak 3.),

6) ako ne osigura, osobno ili preko članova posade, da se svi putnici prije uzlijetanja, odnosno nakon uzlijetanja, upoznaju s postupcima u slučaju opasnosti, postupanjem s elektroničkim uređajima te s mjestom smještaja i načinom uporabe sigurnosne opreme za slučaj opasnosti, odnosno da svi putnici prije uzlijetanja i slijetanja, a i tijekom leta u slučaju turbulencije, budu vezani sigurnosnim pojasevima, ako ne osigura da se propisane mjere sigurnosti primjenjuju i da u slučaju opasnosti svi članovi posade i putnici izvršavaju njegove upute i naredbe (članak 102. stavak 2.),

- 7) ako prije uzlijetanja ne provjeri sposobnost i pripremljenost zrakoplova i posade zrakoplova za sigurnu zračnu plovidbu te da li se sve propisane isprave i knjige nalaze u zrakoplovu (članak 102. stavak 3.),
- 8) ako ne poduzme mjere iz članka 103. ovoga Zakona,
- 9) ako let zrakoplovom u području letnih informacija Republike Hrvatske ne obavlja na propisan način ili ako let ne obavlja prema odobrenjima ili uputama nadležne kontrole zračnog prometa (članak 109. stavak 1.),
- 10) ako let obavlja ispod minimalne sigurne razine za letenje zrakoplovom iznad prepreka (članak 112. stavak 1.),
- 11) ako uspostavljanje i održavanje radiokomunikacije ne obavlja na propisan način (članak 116.),
- 12) ako o ugrožavanju sigurnosti zrakoplova ne izvijesti na propisan način (članak 117.),
- 13) ako na zahtjev Središta za koordinaciju ne sudjeluje svojim zrakoplovom u potrazi i spašavanju (članak 131. stavak 2.).

Prekršaji Hrvatske kontrole zračne plovidbe i drugih subjekata nadležnih za pružanje usluga u zračnoj plovidbi, te odgovornih osoba
Članak 180.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Hrvatska kontrola zračne plovidbe ili drugi subjekt iz članka 105. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, nadležni za pružanje usluga u zračnoj plovidbi:

- 1) ako ne obavlja poslove na način utvrđen ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona (članak 104. stavak 1.),
- 2) ako ne donese operativne upute za rad te svoje poslove ne obavlja u skladu s tim uputama (članak 105. stavak 4.),
- 3) ako ne postavi ili održava tehnička sredstva i objekte zračne plovidbe na način i u stanju koje omogućuje sigurno i redovito odvijanje zračnog prometa (članak 106. stavak 1.),
- 4) ako podatke o tehničkim sredstvima zračne plovidbe ne objavi na način uobičajen u zračnom prometu ili ako neodložno ne objavi na način uobičajen u zračnom prometu, kvar ili prestanak rada određenoga tehničkog sredstva, odnosno ako njihove uzroke ne otkloni u najkraćem roku (članak 106. stavak 2.),
- 5) ako kontrolor zračnog prometa ili osoblje iz članka 107. ovoga Zakona nema propisanu dozvolu, odnosno ovlaštenje za obavljanje određenoga stručnog posla ili ne udovoljava posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje tih poslova (članak 88. i članak 107.),
- 6) ako u pružanju usluga u zračnoj plovidbi ne upotrebljava propisane mjerne jedinice i kratice (članak 108.),
- 7) ako ne propiše načine, postupke i druge uvjete za sigurno uzlijetanje i slijetanje zrakoplova na kontrolirani aerodrom te ako ne utvrdi ili ne objavi minimalne sigurne razine za letenje zrakoplova iznad prepreka (članak 111. stavak 2. i članak 112. stavak 1.),
- 8) ako ne zabrani uzlijetanje zrakoplova s aerodroma ili slijetanje na aerodrom i o tome neodložno ne izvijesti Ministarstvo kad je stanje na manevarskim površinama takvo da onemogućuje sigurno uzlijetanje ili slijetanje zrakoplova, odnosno ako nije udovoljeno drugim propisanim uvjetima za sigurno uzlijetanje ili slijetanje zrakoplova (članak 113. stavak 2.),
- 9) ako na način uobičajen u zračnom prometu ne objavi, u propisanom roku, privremenu zabranu ili ograničenje letenja u određenom dijelu zračnog prostora ili na određenom aerodromu (članak 114.),

10) ako Odjelu za istraživanje ne dostavi rezultate istraživanja ugrožavanja sigurnosti zrakoplova, u propisanom roku (članak 117. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se i odgovorna osoba Hrvatske kontrole zračne plovidbe ili odgovorna osoba u subjektu iz stavka 1. ovoga članka, novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Prekršaji kontrolora zračnog prometa i pomoćnoga zrakoplovnog osoblja
Članak 181.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj kontrolor zračnog prometa ili pomoćno zrakoplovno osoblje iz članka 107. ovoga Zakona:

- 1) ako poslove ne obavlja u skladu s propisanim operativnim uputama za rad (članak 105. stavak 4.),
- 2) ako ne poduzme propisane mjere za prisilno slijetanje zrakoplova (članak 113. stavak 1.),
- 3) ako prema zapovjedniku zrakoplova koji u izvršenju leta ugrožava sigurnost zračnog prometa ili koji se ne pridržava propisanog načina letenja, ne poduzme sve mjere za otklanjanje opasnosti prouzročenih takvim letom ili ako o tome ne podnese prijavu Ministarstvu (članak 115. stavak 1.),
- 4) ako pri obavljanju kontrole zračnog prometa ne obavlja govornu komunikaciju na propisan način (članak 116.).

Prekršaji fizičkih osoba
Članak 184.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

- 1) ako obavlja samogradnju zrakoplova i zrakoplovnog uređaja ili njihovu preinaku, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 55. stavak 3.),
- 2) ako se kreće po stajanci ili manevarskim površinama, suprotno odredbama članka 109. stavka 2. ovoga Zakona,
- 3) ako sazna za nesreću ili ozbiljnu nezgodu zrakoplova, a o tome odmah ne izvijesti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili nadležnu kontrolu zračnoga prometa na najbližem aerodromu, odnosno najbliži centar za obavješćivanje ili Odjel za istraživanje (članak 119. stavak 1.),
- 4) ako unese hladno ili vatreno oružje ili streljivo te druge eksplozivne i zapaljive tvari, ili predmete koji na njih podsjećaju, u putničku kabinu zrakoplova (članak 140. stavak 1.).

«Članak 186. a

(1) Prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim Zakonom, ne može se pokrenuti kada proteknu dvije godine od dana počinjenja prekršaja.

(2) Izrečene kazne za prekršaje propisane ovim Zakonom, ne mogu se izvršiti ako od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju proteknu dvije godine.

Članak 189.

(1) Podzakonski propisi koji se donose na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona, donijet će se u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ovlašćuje se ministar i ministar nadležan za unutarnje poslove, da podzakonskim propisima iz stavka 1. ovoga članka mogu odrediti prekršaje i kazne za te prekršaje.

(3) Do stupanja na snagu podzakonskih propisa iz stavka 1. ovoga članka, ostaju na snazi podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o zračnoj plovidbi ("Narodne novine", br. 53/91., 26/93., 109/93. i 29/94.), ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.